

EL PAPA CONVIDA A REDESCOBRIR L'ALEGRIA DE LA TROBADA AMB CRIST

Convocats a l'Any de la Fe

S'acaba de presentar al Vaticà l'Any de la Fe, convocat per Benet XVI de l'11 d'octubre del 2012 al 24 de novembre del 2013 com una ocasió per «tornar a descobrir el camí de la fe» i ressaltar «l'entusiasme renovat de la trobada amb Crist». L'inici d'aquest any especial coincideix amb el 50è aniversari de l'obertura del Concili Vaticà II i el 20è aniversari de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica. Els esdeveniments més importants d'enguany comptaran amb la presència del Papa i es faran a Roma. L'Any de la Fe vol ser un camí que la comunitat cristiana brinda als qui viuen amb nostàlgia de Déu i amb el desig de trobar-lo novament.

P 5

«Aquest any pretén donar la primacia a la pregària i, especialment, a l'Eucaristia»

El Banc dels Aliments de Barcelona celebra 25 anys

Agustí Codinach

La Fundació Banc dels Aliments de Barcelona compleix enguany 25 anys de vida. Aquesta fundació benèfica, independent i sense ànim de lucre té com a objectiu fonamental «lluitar contra el malbarament alimentari i contra la fam d'aquí», va explicar el seu president, Antoni Sansalvadó, en un acte commemoratiu celebrat el 25 de juny a l'auditori de Cosmocaixa de Barcelona. El cantautor Joan Manuel Serrat, padrí en diverses campanyes que organitza el Banc dels Aliments, va interpretar la cançó *Seria fantàstic*. P 3-4

P. Josep M. Sabé, dotze anys de missió a Àfrica

Josep M. Sabé és un salesià català que des de l'any 2000 treballa a Àfrica. És l'ecònom provincial de la visitadoria Àfrica tropical equatorial, que comprèn sis països: el Txad, el Camerun, el Gabon, Guinea Equatorial, el Congo i República Centreafricana. També està al capdavant de l'oficina de cooperació al desenvolupament de la regió. En aquest número ens parla de la seva experiència al continent negre i de la realitat de l'Església africana.

P 9

Al [CatCristEstiu] d'aquesta setmana

II Curiositats històriques

IV Ruta espiritual pel Garraf

VIII El santuari de la Mare de Déu de Meritxell

Editorial

Codi ètic per a polítics

Aristòtil va definir l'ésser humà com a «animal polític», però en el decurs de la història, la humanitat ha viscut la paradoxa que la política ha passat del més sublim, el govern de la *polis* —segons els grecs era el marc essencial de la civilització—, al més denigrat. Avui la societat civil tot sovint es malfia dels polítics, i la política a ulls de molts ha esdevingut un tipus de maniobra per aconseguir objectius no sempre nobles o un *modus vivendi* exercit per persones mancades de professionalitat. Avui els professionals de la política serien els politòlegs, però no els polítics en exercici. Per això és una bona notícia que l'ex-president de la Generalitat, Jordi Pujol, convençut com molts que cal recuperar la confiança dels ciutadans en els seus dirigents, animés un grup de catorze professors d'ètica i politòlegs d'universitats públiques i privades a redactar un codi ètic per a polítics i que aquests responguessin positivament a la crida del veterà i prestigiós polític. El projecte ha estat liderat per la Càtedra Ethos (www.ethos.url.edu) de la Universitat Ramon Llull, d'inspiració cristiana, que dirigeix el col·laborador d'aquest setmanari, el Dr. Francesc Torralba i Rosselló. El codi, que consta d'un preàmbul i de 26 articles, es presenta amb humilitat, reconeixent que la vida sempre és més complexa que qual-sevol codi, però també que «un codi ètic té un valor orientador i es proposa estimular bones pràctiques per tal d'enfortir (...) la vida democràtica i prestigiar novament, el compromís i la vocació política». S'inspira en l'esperit i en la lletra de la Declaració

Universal dels Drets Humans i té un innegable rerefons cristià. En síntesi els principis fonamentals de l'activitat política serien: l'honradesa (actuar de manera justa, recta, i íntegra, sense obtenir avantatges indeguts pel treball que desenvolupa); la justícia (una actuació que no discrimina de manera arbitrària ningú, que dóna a cadascú el que li correspon i que cerca tothora l'equitat); la professionalitat (que es tradueix en dedicació, capacitat, eficàcia i rapidesa i que inclou la formació intel·lectual permanent); el respecte (tractar amb atenció i consideració totes les persones i institucions, sense prejudicis ni discriminacions, amb tota la dignitat que els correspon); la responsabilitat (assumir les conseqüències legals i morals de les accions i omissions passades i presents, estant disposats a donar-ne compte i a posar els mitjans raonablement necessaris per atendre les seves decisions presents i futures); el servei (actitud de disposició envers els ciutadans d'acord amb les responsabilitats específiques pròpies del polític, però també amb una visió de conjunt de les necessitats de la societat) i la transparència (facilitar l'accés als ciutadans a les informacions que constin en poder del polític quan siguin d'interès per a la defensa de llurs drets i llibertats). Fa uns mesos que el codi ha estat lliurat a la presidenta del Parlament, la senyora Núria de Gispert. Tant de bo esdevingui un punt de referència obligat que torni a prestigiar progressivament la política i els polítics.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Javier Molina, EGIPT

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Agustí Codinach, F. Diego Espuny, Núria Ferret, Joan Guiteras, Dani Majà, Alfred Matas, Joan A. Mateo, Marta Miquel, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Hilari Ragner, Francesc Raventós, Josep Rius-Camps, Anna Robert, Eduard Sagarra, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Pere Tena, Nora Vela, Marc Vilarassau, Bàrbara Virgili, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 124,80 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou llindar

L'espiritualitat de comunió

«Espiritualitat» vol dir deixar-se conduir per l'Esperit Sant, viure d'ell i en ell. És l'Esperit el qui ens introdueix en la veritat de Jesús. L'espiritualitat correspon sempre a una determinada visió de Déu i de l'home. De la mateixa manera, a una determinada visió de l'Església que troba el seu fonament en el Déu que és comunió trinitària, el Déu que és Amor. Així ens ho ha proposat el beat Joan Pau II quan, parlant de l'espiritualitat de comunió, ha dit que és la que ens mou a fer de l'Església «casa i escola de comunió» (cf. *NMI*, 43).

Abans de programar iniciatives concretes, doncs, ens diu que cal promoure una espiritualitat de comunió, tot proposant-la com a principi educatiu. Per això, una espiritualitat que ens obre a nous camins

d'evangelització i diàleg.

Espiritualitat que és una mirada del cor vers el misteri del Déu Amor, la Trinitat que ens habita, la llum de la qual ha de ser reconeguda també en el rostre dels germans que estan al nostre costat.

Espiritualitat que és capacitat de sentir el germà de fe en la unitat profunda del Cos místic, i, per tant, com algú que em pertany, per saber compartir les seves joies i els seus sofriments, per intuir els seus desigs i atendre les seves necessitats, per oferir-li una veritable i profunda amistat.

Espiritualitat que és capacitat de veure allò de positiu que hi ha en l'altre per acollir-lo i valorar-lo com a regal de Déu: «Do per a mi», a més de ser un do per al germà que l'ha rebut directament.

Espiritualitat que és saber donar espai al germà portant les càrregues els uns dels altres (Ga 6,2), i refusant les temptacions egoistes que contínuament ens assetgen i generen competitivitat, ganes de fer carrera, desconfiances i enveges.

No ens fem il·lusions, dirà, sense aquest camí espiritual, de poca cosa servirien els instruments externs de la comunió. Esdevindrien mitjans sense ànima, màscares de comunió més que no les seves vies d'expressió i de creixement. Serà bo que en tota previsió d'accions pastorals i sempre ho tinguem present, més encara en uns moments en els quals podem fer una aportació ben significativa per al nostre temps.

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Commemoració dels 25 anys del Banc dels Aliments de Barcelona

En un acte institucional es va agrair la col·laboració de voluntaris, empreses i entitats

Miquel Àngel Codina
Barcelona
Fotos: Agustí Codinach

La Fundació Banc dels Aliments de Barcelona compleix enguany 25 anys de vida. Aquesta fundació benèfica, independent i sense ànim de lucre té com a objectiu fonamental «lluitar contra el malbaratament alimentari i contra la fam d'aquí», va explicar el seu president, Antoni Sansalvadó, en un acte commemoratiu celebrat el dilluns 25 de juny a l'auditori de CosmoCaixa de Barcelona. El missatge que va voler difondre és que «la solidaritat també és un important motor de l'economia». Va agrair a voluntaris, empreses i entitats la seva col·laboració en tots aquests anys.

Gràcies a la tasca de més de 180 voluntaris, el 2012 són més de 120.000 persones que arreu de les comarques barcelonines es poden beneficiar cada mes de l'ajut del Banc dels Aliments de Barcelona a través de 325 entitats beneficiàries. L'estructura de l'entitat es basa en el concepte de «cadena solidària». Com va dir Sansalvadó, «gran part de la nostra feina és recuperar, gestionar i distribuir aliments que no es poden comercialitzar, però que encara són comestibles, i evitar així que siguin destruïts. Per tant, aquesta "cadena solidària" lluita contra el malbaratament dels aliments i permet fer-los arribar a la gent més necessitada».

Antoni Sansalvadó va recordar al nombrós públic assistent que el primer Banc dels Aliments va ser creat a Phoenix (Arizona) el 1966, per iniciativa de John Van Engel. El 1984 es va fundar el de París, el primer a Europa, i el 1987 es va posar en marxa la Fundació Banc dels Aliments de Barcelona, a càrrec de Jordi Peix, el primer a l'Estat espanyol. Actualment hi ha 245 Bancs dels Aliments a dinou països europeus, dels quals n'hi ha 53 a Espanya, un per cada província.

Una utopia llunyana

Tot seguit, Jordi Peix es va encarregar de fer un repàs a la història de la Fundació al llarg d'aquests anys. «Ajudem els pobres, els membres més vulnerables de la societat, els oblidats de la democràcia. D'aquesta manera volem evitar la fractura social. El que l'any 1987 era una utopia, sortosament ha esdevingut una realitat», va assenyalar el fundador del Banc dels Aliments de Barcelona. I va afegir: «Davant de la realitat canviant, el Banc s'ha de refundar constantment.»

El ponent va posar en relleu que els aliments i donacions que arriben al Banc dels Aliments de Barcelona provenen de diferents fonts: empreses del món agroalimentari, cadenes de supermercats, donacions privades, etc. A més, el Banc organitza regularment campanyes de recollida d'aliments («Gran recapte», «El tió solidari», «Envia la fam a la porra»...) que serveixen

per fer una crida solidària al conjunt de la societat.

Laia Guinjoan i Oriol Dolader, cap de Comunicació i Logística, respectivament, del Banc dels Aliments de Barcelona, que van actuar de mestres de cerimònia, van donar pas a un vídeo del president de la Generalitat de Catalunya. Artur Mas va destacar la tasca «molt valuosa» del Banc al llarg d'aquest darrer quart de segle i va encoratjar tot l'equip que en forma part a «continuar, si cal amb més força, en la lluita contra la pobresa». La Generalitat va atorgar, l'abril d'enguany, la Creu de Sant Jordi al Banc dels Aliments de Barcelona.

Referent social

«Un país que no té valors, no té ànima. Sense uns valors fermes, difícilment es podria dur a terme una iniciativa com el Banc dels Aliments. Sou un referent social, amb un model bo i eficaç», va reconèixer Josep Maria Pelegrí, conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya. «Des d'aquesta tribuna —va dir— faig una crida a totes les empreses alimentàries perquè col·laborin amb el Banc dels Aliments.»

Per la seva banda, Josep Lluís Cleries, conseller de Benestar Social i Família

«L'estructura del Banc dels Aliments es basa en el concepte de "cadena solidària"»

de la Generalitat de Catalunya, va comentar que «avui celebrem 25 anys de trajectòria compromesa amb els més necessitats, moguda per uns ideals de solidaritat i amb visió de present i futur. La gran "cadena humana" formada per voluntaris, empreses... dóna resposta al dret bàsic de l'alimentació. Això no va en detriment de les responsabilitats de les administracions». Va acabar el seu parlament amb aquesta reflexió: «Són 25 anys de servei, de compromís, de saber estimar. Llarga vida a una entitat que estima la gent!»

Reconeixements

El moment més emotiu de l'acte va ser el lliurament de reconeixements

a les empreses, voluntaris i entitats que des dels inicis han estat de forma permanent al costat del Banc. Els guardons van consistir en un diploma commemoratiu i una cullera de fusta.

Les entitats reconegudes van ser les Missioneres de la Caritat, el Cottolengo del Pare Alegre, la Fundació Centre Solidari del Casc Antic, la Fundació Pro-Vida, l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac, L'Hora de Déu, el Centre Obert Joan Salvador Gavina, la Fundació Bayt al-Thaqafa, l'Associació per l'Ajut al Quart Món, Càritas Interparroquial de Mataró, el Grup Solidari Nostra Senyora del Port, l'Obra Social Cor de Maria, l'Obra Benèfica-Social Nen Déu, el Grup d'Ajuda Germà Rossend dels Caputxins de Sarrià, la Guarderia Cuna del Niño Jesús, les Missioneres de Jesús, Maria i Josep i les parròquies Santa Maria del Gornal, de Sant Sebastià, de Nostra Senyora de les Neus, de Maria Auxiliadora, de la Sagrada Família i de Sant Martí.

«Braç executor»

«Hi ha gent que viu a l'Eixample, a Nou Barris o a Ciutat Vella i que s'ho està passant molt malament amb la crisi.

A moltes d'aquestes persones els fa vergonya demanar. El Banc dels Aliments fa allò que l'administració no pot fer. Sou el braç executor de la política social. La societat civil, l'anomenat "tercer sector", és un element cabdal per a la cohesió ciutadana i la convivència d'un país.» Són paraules que Xavier Trias, alcalde de Barcelona, va pronunciar durant el seu discurs.

Després, es va projectar un vídeo, d'uns deu minuts de durada, realitzat per commemorar aquest 25è aniversari. De seguida va aparèixer a l'escenari el cantautor Joan Manuel Serrat, padri en diverses campanyes que organitza el Banc dels Aliments. «Sóc molt feliç d'estar amb vosaltres, d'estar amb gent que ofereix el més preuat de la vostra vida: el vostre temps, en favor dels altres», va manifestar. El «noi del Poble Sec» va interpretar la cançó *Seria fantàstic*, que va arrencar aplaudiments entusiastes entre el públic.

Finalment, va parlar Núria de Gispert, presidenta del Parlament de Catalunya. Va destacar que, el 1987, quan va néixer el Banc dels Aliments de Barcelona, «de ben segur que llavors molta gent no entenia la seva filosofia; ara, tothom l'entén i l'aplaudeix». Així mateix, va assegurar que «en aquesta sala no hi ha crisi de valors, ja que la solidaritat és avui la gran protagonista; és tota una lliçó donar i donar-se».

Molt més que un magatzem

El Banc dels Aliments actua com a pont entre la indústria alimentària i els més necessitats

Samuel Gutiérrez
Barcelona

«El Banc dels Aliments és molt més que un magatzem. És una cadena humana solidària que durant tot l'any fa moure l'engranatge per fer arribar de manera altruista aliments i afecte a les persones més necessitades.» Aquest és el gran secret d'una entitat que a Barcelona compta ja amb una història de 25 anys.

La seva raó de ser ha estat des dels orígens convertir-se en la baula de la cadena que uneix la indústria alimentària amb els més desfavorits. «La cadena solidària —explica Roser Brutau, secretària general del Banc dels Aliments— està formada per la indústria alimentària, el Banc dels Aliments i les entitats benèfiques. Primerament, la indústria, en la seva responsabilitat social corporativa, cedeix els seus excedents al Banc dels Aliments gratuïtament. El Banc els controla i els reparteix, també gratuïtament, a les entitats benèfiques, que es mereixen rebre els aliments en perfectes condicions.»

Una de les grans fites de l'entitat és la seva capacitat de fer xarxa i aconseguir que tots els agents implicats es comprometin amb convicció en un projecte solidari en el qual tothom surt guanyant. «Per a Caprabo és un orgull formar part d'aquest projecte —assegura Esther Zapater, responsable de Comunicació Corporativa de l'empresa alimentària—. A més, des de fa cinc anys donem directament els excedents de tota la nostra xarxa de 340 supermercats. Formar part d'aquesta cadena solidària aporta un valor afegit a la nostra feina diària.» En termes semblants s'expressen des de Danone, Gallina Blanca o Bimbo. En total, el Banc dels Aliments de Barcelona compta actualment amb 285 empreses donants, que només durant el 2010 van lliurar més de vuit milions de quilos d'aliments. «El Banc dels Aliments és un projecte molt bonic en el qual ens sentim molt orgullosos de poder participar —confessa Montse Carbó, de Gallina Blanca—. Al llarg de 25 anys hem donat uns quatre milions de quilos de productes, que traduït al llenguatge de Gallina Blanca seria uns 36 milions de plats de sopa.»

Entitats receptores

A l'altra banda de la cadena solidària hi ha les entitats receptores, més de 300, la majoria de caràcter benèfic i moltes d'elles vinculades a l'Església, que l'any 2010 van assistir a gairebé 104.000 beneficiaris. Entre elles destaquen les Càritas locals i arxiprestals, que compten amb el suport del Banc dels Aliments com un dels grans pilars en la seva tasca d'assistència als més necessitats. Al Xiprer, per exemple, centre d'acollida creat per Càritas Granollers, cada setmana es lliuren més de 250 lots d'aliments per a famílies que s'hi adrecen a través dels Serveis Socials. El nombre ha crescut exponencialment en els últims anys, mentre que els aliments cada vegada són menys. En els temps actuals, han de fer mans i mànigues, però des del Xiprer asseguren que la relació amb el Banc és excel·lent. «El segon dimarts de cada mes anem a recollir els excedents de conserves i productes bàsics, i el quart dimecres, la fruita i la verdura —explica Josep Pera, cap de magatzem del Xiprer—. Gràcies al Banc dels Aliments hem establert també relació amb algunes empreses, com ara Caprabo o Consum, que cada setmana ens donen directament els seus excedents.»

Al Xiprer no només es reparteixen lots d'aliments, adreçats sobretot a famílies i persones que tenen dificultat per cobrir les seves necessitats més

«El Banc dels Aliments recupera, gestiona i distribueix gratuïtament els aliments a les entitats benèfiques, que es mereixen rebre els aliments en perfectes condicions»

bàsiques, sinó que també té un servei de menjador, a través del qual s'ofereixen dos àpats diaris: esmorzar i dinar, adreçats a col·lectius diferents però igualment necessitats. «En aquest cas, però, no fem servir tant els aliments del Banc com els recursos i donacions pròpies», indica Josep Pera.

A Càritas Ajuda Fraterna de Sitges, que depèn de la parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla, també estan molt satisfets amb la seva relació amb el Banc dels Aliments. Joaquim Puig,

el seu màxim responsable, explica que des del Banc es gestionen no només els excedents d'empreses, que recullen mensualment, sinó també els aliments que proveeix la Comunitat Europea per a tasques socials. «De totes maneres —afegeix Puig—, hem de comprar fruita i hortalisses cada mes, per poder oferir productes frescos.» Des de Càritas Sitges s'atenen actualment més de 100 famílies, a les quals s'entreguen els lots els dimecres i l'últim divendres de cada mes.

Però no només les Càritas es beneficien del Banc dels Aliments, també hi ha moltes altres entitats d'Església, com ara les residències de gent gran. A Igualada la Llar del Sant Crist, que porten les Germanetes dels Ancians Desemparats, n'és un bon exemple. Més de vuitanta ancians, la majoria amb pensions mínimes, són acollits en aquesta residència en règim gairebé de Divina Providència. El suport del Banc dels Aliments és en aquests casos indispensable. «És una molt bona ajuda —afirma la germana Rosa Giménez, directora de la residència—. Ens subministren arròs, llegum, pasta, llet... I també gestionen els fons de la Unió Europea. Tot plegat és, per a nosaltres, una absoluta providència, que no ens ha fallat mai.» «Agraïm al Banc dels Aliments la seva dedicació i entrega —afegeix Sor Rosa—, estem molt contentes, perquè ens ajuden en la nostra missió prioritària d'atendre els més pobres.»

Una invitació a redescobrir l'alegria de la trobada amb Crist

Presentat l'Any de la Fe

ACI
Ciutat del Vaticà

El president del Pontifici Consell per a la Nova Evangelització, Mons. Rino Fisichella, va presentar al Vaticà l'Any de la Fe, convocat per Benet XVI de l'11 d'octubre del 2012 al 24 de novembre del 2013 com una ocasió per «tornar a descobrir el camí de la fe» i ressaltar «l'entusiasme renovat de l'encontre amb Crist». L'acte, realitzat a l'oficina de premsa, va comptar també amb la participació de Mons. Graham Bell, subsecretari d'aquest dicasteri.

Durant la presentació, Mons. Fisichella va recordar que el Papa, en la seva carta apostòlica *Porta fidei*, va parlar «de l'exigència de tornar a descobrir el camí de la fe per ressaltar cada cop més l'alegria i l'entusiasme renovat de la trobada amb Crist», raó per la qual va convocar aquest any especial l'inici del qual coincideix amb el 50è aniversari de l'obertura del Concili Vaticà II i el 20è aniversari de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica.

Així mateix, va indicar, aquest any es proposa «sostenir la fe de tants creients que, enmig de la fatiga quotidiana, no deixen de confiar, amb convicció i valentia, la seva existència al Senyor Jesús. El seu testimoni, que no és notícia (...) és el que permet a l'Església presentar-se al món d'avui, com en el passat, amb la força de la fe i amb l'entusiasme dels senzills».

L'arquebisbe va explicar que l'Any de la Fe s'insereix en un context «caracteritzat per una crisi generalitzada que afecta també la fe». «La crisi de fe és l'expressió dramàtica d'una crisi antropològica que ha deixat l'ésser humà abandonat a si mateix (...). Cal anar més enllà de la pobresa espiritual en què es troben molts contemporanis, que ja no perceben l'absència de Déu en la seva vida com una mancança que ha de ser saciada. L'Any de la Fe vol ser un camí que la comunitat cristiana brinda als que viuen amb nostàlgia de Déu i amb el desig de trobar-lo de nou», va afirmar. En aquest sentit, va dir que el programa toca «la vida diària de cada creient i la pastoral ordinària de la comunitat cristiana perquè es torni a trobar l'esperit missioner necessari per donar vida a la nova evangelització».

Per això, va anunciar que la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina

«L'Any de la Fe vol ser un camí que la comunitat cristiana brinda als que viuen amb nostàlgia de Déu i amb el desig de trobar-lo de nou»

Avançament del programa

Segons es va informar en la presentació de l'Any de la Fe, els esdeveniments més importants comptaran amb la presència del Papa i es faran a Roma. Entre aquests destaquen l'obertura de l'Any de la Fe a la plaça de Sant Pere el dijous 11 d'octubre amb una solemne eucaristia, en què celebraran tots els pares sinodals, els presidents de les conferències episcopals i els últims pares conciliaris.

El 21 d'octubre es canonitzaran set màrtirs i confessors de la fe: el francès Jacques Barthieuk, el filipí Pedro Calugsod, l'italià Giovanni Battista Piamarta, la catalana Maria del Carme Sallés, la iroquesa Katheri Tekakwhita i les alemanyes mare Marianne (Barbara Cope) i Anna Schäffer.

El 25 de gener del 2013, en la tradicional celebració ecumènica a la basílica de Sant Pau Extramurs, es resarà perquè «a través de la professió comuna del símbol els cristians (...) no oblidin el camí de la unitat».

El 28 d'abril Benet XVI confirmarà un grup de joves i el diumenge 5 de maig està dedicat a la pietat popular i a la tasca de les confraries.

El 18 de maig, vigília de Pentecosta, els moviments eclesials es reuniran a la plaça de Sant Pere. El diumenge 2 de juny, celebració del Corpus Christi, hi haurà una solemne adoració eucarística, que es farà a la mateixa hora a totes les catedrals i esglésies del món. El diumenge 16 de juny estarà dedicat al testimoni de l'Evangeli de la Vida. El 7 de juliol acabarà a la plaça de Sant Pere la peregrinació dels seminaristes, novícies i novícies d'arreu del món.

El 29 de setembre hi haurà una celebració per l'aniversari de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica. El 13 d'octubre està dedicat a la presència de Maria a l'Església.

Finalment, el 24 de novembre del 2013 se celebrarà la jornada de cloenda de l'Any de la Fe.

Així mateix, es va indicar que els diversos dicasteris tenen programades diverses iniciatives al calendari. Entre els esdeveniments culturals destaquen una exposició sobre Sant Pere a Castel Sant'Angelo (7 febrer-1 maig 2013) i un concert a la plaça de Sant Pere (22 de juny del 2013).

Nova figura vaticana: assessor per a la comunicació

AICA / Ciutat del Vaticà

El periodista nord-americà Greg Burke, fins ara corresponsal del *Network Fox News* a Roma, assumirà l'encàrrec d'«assessor per a la comunicació» a la Secretaria d'Estat, segons ha informat el director de l'oficina de premsa vaticana, el pare Federico Lombardi, s.j. «Aquesta nova figura», va explicar el pare Lombardi, «tindrà la finalitat d'accentuar l'atenció que la Secretaria d'Estat ofereix ja a la comunicació i s'ocuparà de les relacions amb l'oficina de premsa i altres institucions de comunicació de la Santa Seu». Greg Burke, de 52 anys, és membre de l'Opus Dei i va treballar per a Fox durant 10 anys. Abans va treballar per a la revista *Time* a Roma. També ha escrit diversos llibres, un sobre un equip de futbol italià. El periodista informará directament el sotssecretari d'Estat del Vaticà, l'arquebisbe Angelo Becciu, tercer en la jerarquia eclesiàstica de la Santa Seu. El pare Federico Lombardi continuarà en el seu càrrec com a portaveu.

na dels Sagraments va aprovar el formulari d'una eucaristia especial «Per a la Nova Evangelització». «És un signe perquè en aquest any (...) es doni la primacia a la pregària i, especialment, a l'Eucaristia, font i cim de la vida cristiana», va indicar.

Durant l'acte, Mons. Fisichella va presentar el logotip de l'Any de la Fe, que consisteix en una barca, imatge de l'Església, que té la creu com a masteler amb les veles desplegadas i el trigram de Crist (IHS). El sol, en el fons, recorda l'Eucaristia.

També està enllestit l'himne oficial titulat *Credo, Domine, adauge nobis fidem*. A més, a principis de setembre es publicarà el subsidi pastoral *Viure l'Any de la Fe*.

Durant l'acte, es va informar d'una petita imatge del Crist de la catedral de Cefalú, Sicília (Itàlia), al revers del qual hi ha escrita la professió de fe, que acompanyarà els fidels i pelegrins al llarg d'aquest any especial.

Finalment, es va indicar que els fidels podran consultar un lloc web creat per a l'Any de la Fe, el mateix que podrà ser revisat des de tots els dispositius mòbils i en diversos idiomes: www.annusfidei.va.

Programació 2012

Club⁺amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

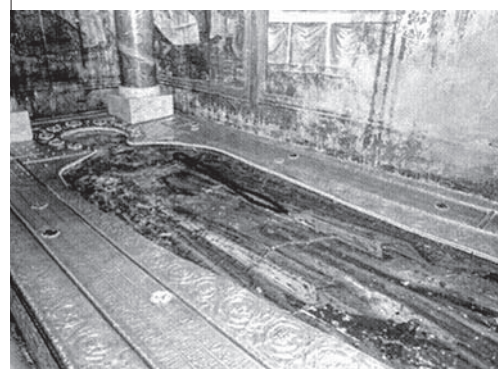

Terra Santa

Del 17 al 24 d'agost
Del 29 novembre al
6 de desembre

GEÒRGIA

Terra cristiana
al Caucas

De l'11 al
17 d'octubre

Celebracions
religioses a
Mtsakheta

PELEGRINATGE PER LA RUTA DE SANT PAU I L'ESGLÉSIA PRIMITIVA A L'ACTUAL TURQUIA

Del 2 a l'11 de setembre

Eucaristies a
Antioquia, Tars,
Capadòcia, Casa de la
Verge Maria a Efes i
Sant Antoni de Pàdua
a Istanbul.

Expedicions culturals

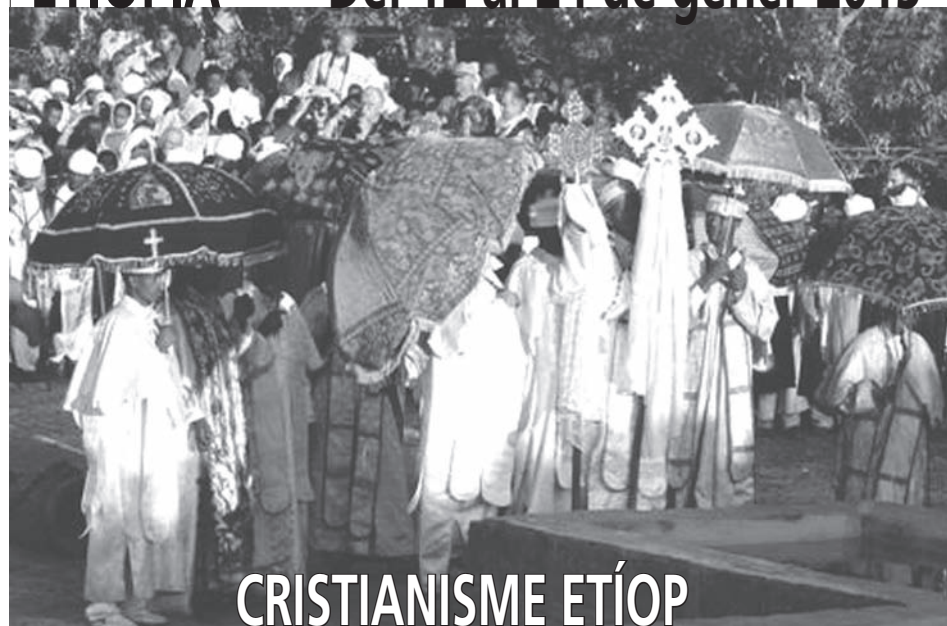
SRI LANKA: De l'1 al
l'esperit de l'antiga Ceilan 9 de novembre

la ruta colonial de les
espècies al cor de l'Índia

L'actual **SRI LANKA** és l'antiga CEILAN, una illa al sud del continent indi que ens ofereix l'oportunitat d'endinsar-nos en una magnífica ruta a través de plantacions d'espècies, parcs nacionals on gaudirem d'un safari entre elefants, meravellosos paisatges de muntanya entre plantacions de te, les antigues capitals del regnes singalesos, etc. Tot envoltat d'un dels paisatges més impressionants d'Àsia on la selva més verda i una atractiva costa tropical són la llar d'un poble amable i hospitalari on actualment regna la pau i l'harmonia entre cristians, budistes, hindús i musulmans.

ETIÒPIA Del 12 al 24 de gener 2013

CRISTIANISME ETÍOP

Celebració de l'Epifania-TIMKAT- a
la Jerusalem africana-LALIBELA

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

El Papa visita els damnificats pel terratrèmol a Itàlia

Els assegura la seva proximitat i pregària

ACI
Rovereto di Novi

Benet XVI va visitar els milers de damnificats pel terratrèmol que el 29 de maig va afectar la zona italiana d'Emília-Romanya, els va oferir consol i els va recordar que, davant dels desastres naturals, l'home ha de buscar refugi en Déu. L'helicòpter del Papa va aterrar al camp esportiu de San Marino de Carpi (Mòdena), on va ser acollit pel bisbe de la diòcesi, Mons. Francesco Cavina, i pel cap del departament de Protecció Civil, Franco Gabrielli. A bord d'un minibús, es va traslladar a la zona de Rovereto di Novi, on es va aturar uns moments a l'església de Santa Caterina d'Alexandria, en l'esfondrament de la qual va morir el P. Iván Martini. El Bisbe de Roma, viatjant en jeep, va saludar els presents fins a arribar al lloc de la trobada amb la població a la plaça central de Rovereto i que va comptar amb la presència dels arquebisbes i bisbes de Bolonya, Carpi, Mòdena, Màntua, Ferrara i Reggio-Emília.

«La situació que esteu vivint ha evidenciat un aspecte que voldria que estigués ben present al vostre cor: no esteu ni estareu sols! En aquests dies, enmig de tanta destrucció i dolor, heu vist i sentit que tanta gent s'ha mogut per expressar-vos proximitat, solidaritat, afecte», i «la meua presència entre vosaltres vol ser un d'aquests signes d'amor i d'esperança», va dir el Pontífex als damnificats. El Papa els va recordar que el seu cor «és a prop dels vostres per consolar-vos, però, sobretot, per animar-vos i sostenir-vos».

«El meu cor és a prop dels vostres per consolar-vos, però, sobretot, per animar-vos i sostenir-vos»

En recordar les víctimes, el Papa va retre homenatge al P. Iván Martini, el rector que va morir en intentar salvar una imatge de la Mare de Déu. Després, va convidar a reflexionar sobre el salm 46, que recorda que «Déu és el nostre castell de refugi, un defensor ferm en

hores de perill. No temem res quan se somou la terra, quan les muntanyes trontollen dins els mars». «Aquestes paraules del salm no únicament em commouen perquè utilitzen la imatge del terratrèmol, sinó, sobretot, pel que afirmen sobre la nostra actitud interior davant del trastorn de la natura: una actitud de gran seguretat, consolidada sobre la roca ferma i irrompible que és Déu», va assenyalar. Encara que aquestes paraules «semblin estar en dissonància amb el temor inevitable pel sisme, en realitat, el salm es refereix a la seguretat de la fe», per tant, «sí, podem tenir temor, angoixa, però per damunt de tot tenim la certesa que Déu és amb mi com l'infant que sap sempre que pot comptar amb la mare i el pare, perquè se sent estimat, volgut, independentment del que passi». En aquest

sentit, va explicar que així és com són les persones respecte de Déu, petites i fràgils, però segures en les seves mans. És a dir, «confiats al seu amor que és sòlid com una roca». «Sobre aquesta roca, amb aquesta esperança ferma, es pot construir, es pot reconstruir», va afirmar.

El Papa va encoratjar els damnificats a recomençar una nova vida sobre la roca de la fe, i va instar les institucions i els ciutadans «a ser, malgrat les dificultats del moment, com el bon samarità de l'Evangeli que no passa indiferent davant del necessitat, sinó que, amb amor, s'inclina, socorre, roman al seu costat, fent-se càrrec fins al final de les necessitats de l'altre». Benet XVI va indicar que des dels primers dies del terratrèmol «sempre he estat a prop vostre amb la meua pregària i preocupació. I en veure que la prova es va fent més dura, vaig sentir cada cop més la necessitat de venir personalment entre vosaltres. Abraço amb el pensament i el cor totes les poblacions que han patit danys pel terratrèmol, especialment les famílies i les comunitats que ploren pels éssers estimats que han mort: que el Senyor els aculli en la seva pau».

Finalment, va assegurar la intervenció i proximitat de Càritas, va adreçar una salutació especial a l'arquebisbe de Bolonya, el cardenal Carlo Caffara, i va recordar als bisbes, preveres, representants de les diverses realitats religioses i socials, voluntaris i forces de seguretat que «és important oferir un testimoni concret de solidaritat i d'unitat». «Res-teu fidels a la vostra vocació de gent fraterna i solidària, i afronteu cada cosa amb paciència i determinació, rebutjant les temptacions que, malauradament, estan relacionades amb aquests moments de feblesa i de necessitat», va concloure.

Benet XVI celebra la solemnitat de Sant Pere i Sant Pau

ACI / Ciutat del Vaticà

El Papa va assenyalar que la història del papat es caracteritza per la coexistència de dos elements: constitueix el fonament de l'Església peregrina en el temps i «emergeix també, al llarg dels segles, la feblesa dels homes, que només l'obertura a l'acció de Déu pot transformar». En presidir l'eucaristia per la solemnitat de Sant Pere i Sant Pau a Roma, el Pontífex va assenyalar que «en l'evangeli d'avui emergeix amb força la clara promesa de Jesús: "el poder de l'infern", és a dir, les forces del mal, no prevaldrà, en la qual Pere és confortat respecte del futur de l'Església, de la nova comunitat fundada per Jesucrist i que s'estén a totes les èpoques, més enllà de l'existència personal del mateix Pere».

Benet XVI també es va referir al «símbol de les claus», i va explicar que això implica que a Pere, «com a administrador fidel del missatge de Crist, li correspon d'obrir la porta del regne dels cels, i jutjar si acceptar o excloure». «L'expressió "lligar i deslligar" forma part del llenguatge rabínic i al·ludeix

a les decisions doctrinals i al poder disciplinari, és a dir, a la facultat d'aplicar i d'aixecar l'excomunió.»

El Papa va assenyalar que «les paraules de Jesús sobre l'autoritat de Pere i dels apòstols revelen que el poder de Déu és l'amor, amor que irradia la llum des del Calvari. Així, podem comprendre per què, en el relat de l'evangeli, després de la confessió de fe de Pere, continua immediatament el primer anunci de la passió». «Jesús, amb la mort, ha vençut el poder de l'infern, amb la seva sang ha vessat sobre el món un riu immens de misericòrdia, que irriga amb l'aigua guaridora tota la humanitat.» El Bisbe de Roma va recordar que «la tradició iconogràfica representa sant Pau amb l'espasa. Llegint els escrits de l'apòstol dels gentils descobrim que la imatge de l'espasa es refereix a la seva missió d'evangelitzador».

El Pontífex també es va referir al pal·li imposat a 43 arquebisbes metropolitans i va indicar que «us recordarà sempre que heu estat constituïts en i per al gran misteri de comunió que és l'Església, edifici espiritual construït sobre Crist pedra angular i, en la seva

dimensió terrena i històrica, sobre la roca de Pere». «Sentim-nos plegats cooperadors de la veritat, la qual, ho sabem, és una i "simfònica", i reclama de cadascun de nosaltres i de la nostra comunitat l'impuls constant de conversió a l'únic Senyor en la gràcia de l'únic Esperit.»

El Papa va exhortar els arquebisbes metropolitans a tocar el cor dels fidels, fent resplendir amb exemple tenaç i concís el món de Déu: «Porteu a les vostres comunitats l'experiència d'espiritualitat intensa i d'unitat evangèlica autèntica, perquè toqui el cor dels creients i es reflecteixi en tota la societat deixant petjades del bé.» Benet XVI els va adreçar una especial exhortació per animar-los a reforçar amb un compromís més gran la proximitat i comunió a la seu de Pere, i tocar, mitjançant l'exemple, el cor dels creients a les seves diòcesis: «Us poso a tots sota la custòdia fidel de sant Pere i sant Pau, perquè s'incrementi cada vegada més la proximitat espiritual i els lligams de comunió de les vostres Esglésies particulars amb la seu apostòlica, i així s'intensifiqui entre vosaltres l'anunci de l'Evangeli.»

✠* **RàdioEstel**
DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.00 h a 1 h

Redifusió del programa les nits de
diumenge a dilluns d'1 a 2 h.

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

NOSAR
COMUNICACIÓ
Tel. 606 974 623

www.dematinada.es

També ens trobareu al Twitter

La cura de les vocacions sacerdotals, repte per a l'Església

Un document vaticà recull les orientacions pastorals sobre el tema

ACI
Ciutat del Vaticà

El Vaticà ha presentat el document *Orientacions pastorals per a la promoció de les vocacions al ministeri sacerdotal*, que assenyalava que el testimoni coherent i feliç dels preveres és un dels requisits necessaris perquè més joves se sentin cridats a la vocació sacerdotal. A la presentació hi van participar el prefecte de la Congregació per a l'Educació catòlica, el cardenal Zenon Grocholewski, Mons. Jean-Louis Brugués i Mons. Angelo Vincenzo Zani, secretari i sotssecretari d'aquest dicasteri respectivament.

El cardenal Grocholewski va afirmar que «tenir cura de les vocacions al sacerdoci és un repte permanent per a l'Església». En aquest sentit, el docu-

ment, que consta de tres parts, examina la situació actual de les vocacions i la pastoral que se n'encarrega, analitza la identitat del ministeri sacerdotal i proposa suggeriments per a l'animació pastoral de les vocacions.

La primera part assenyalava que la disminució geogràfica i la crisi de la família, la difusió de la mentalitat secularitzada, així com les difícils condicions de vida i del ministeri del sacerdot, són raons que contrasten la Pastoral Vocacional, evidents, sobretot a les Esglésies d'antiga tradició cristiana d'Occident: «Considerant aquestes dificultats s'enumeren les condicions necessàries perquè la gràcia de la crida trobi un terreny fèrtil a l'Església i l'obertura dels joves a la vocació sacerdotal: trobar un terreny fecund de vida cristiana a la comunitat ecle-

sial; la funció insubstituïble de la pregària; el valor de la pastoral integrada; un nou impuls d'evangelització i missió; el paper central de la família; el testimoni coherent i feliç dels preveres; l'eficàcia educativa de les experiències de voluntariat; el valor de les escoles i universitats», va assenyalar el cardenal.

Per la seva banda, Mons. Brugués va advertir de «la tendència a una transformació progressiva del sacerdoci en professió o ofici» que pot portar aparellada la «perillositat de l'activisme exasperat; l'individualisme creixent que, no amb poca freqüència, tanca el sacerdot en una soledat negativa i depriment; la confusió de funcions a l'Església que es determina quan es perd el sentit de la diferència de competències i de responsabilitats i no es conjunten els esforços per a la col·laboració en l'única missió confiada al Poble de Déu». Davant d'això, va recordar que la vocació al sacerdoci s'emmarca «en l'àmbit de diàleg d'amor entre Déu i l'ésser humà», que si bé és el mateix de qualsevol vocació cristiana, «assumeix els trets característics de la crida a una relació típica, estable i molt exigent amb Jesús mateix, únic model del sacerdoci del Nou Testament». «Aquesta relació, nova i específica amb Jesús, fa entrar el cridat en una relació igualment nova i específica amb la comunitat cristiana», va afirmar.

El document assenyalava que per a una adequada formació sacerdotal cal «una prolongada experiència de vida comunitària per evitar noves formes de clericalisme, centralisme pastoral o

de serveis pastorals a temps parcial, o segons les necessitats individuals». Així mateix, «una integració plena i madura afectiva perquè cal evitar propostes vocacionals als subjectes marcats per profundes fragilitats humanes; participació àmplia i dòcil en el context eclesial caracteritzada per un amor concret per la mateixa Església particular i per (...) una obertura generosa a la dimensió universal de la missió; el paper decisiu dels "acompanyants vocacionals"; la proposta de figures sacerdotals exemplars».

Finalment, Mons. Zani va indicar que aquest document reitera «que el camp fecund de la sembra vocacional és una comunitat cristiana que escolta la Paraula, prega amb la litúrgia i testimonia la caritat». El text, va indicar, «adreça a tota l'Església una crida per reprendre amb confiança el seu compromís educatiu per a l'acollida de la crida de Déu al ministeri sacerdotal, que encara avui hem de considerar difós per la seva Providència, i adient a les necessitats eclesials i de l'evangelització del món».

Miguel Castaño

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP Tel. NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

- ☐ Amèrica i Àfrica: 237,86 € ☐ Missioner ☐ Edició en català
☐ Àsia i Oceania: 315,81 € ☐ Missionera ☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat Oficina DC Compte Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

El Vaticà inaugura un «departament esportiu»

ACI / Ciutat del Vaticà

Amb motiu de l'Eurocopa i els Jocs Olímpics, el president del Pontifici Consell de la Cultura, el cardenal Gianfranco Ravasi, ha presentat «Cultura i Esport», una iniciativa per promoure nous camins d'evangelització i tornar a l'esport el seu valor moral. Cultura i Esport és el nou departament del dicasteri per a la cultura, i estarà dirigit per Mons. Melchor Sánchez de Toca i Alameda

(actual sotssecretari del Consell). Mons. Melchor ha explicat que volen fer «reflexionar sobre tot el món de l'esport». «Cap a on va el món de l'esport, per què sorgeixen contínuament fenòmens de violència entre els aficionats al futbol, fenòmens de corrupció als partits o el dopatge? És un món que ha quedat fagocitat pel mercat i que està asfixiant tots els valors propis de l'esport. I crec que això interessa tota la societat i volem iniciar-ne un debat.»

«L'Església d'Àfrica és una Església que enamora»

Josep M. Sabé, salesià, ecònom provincial de la visitadoria Àfrica tropical equatorial

Rosa María Jané Chueca

Josep M. Sabé és un salesià català que des de l'any 2000 treballa a l'Àfrica. És l'ecònom provincial de la visitadoria Àfrica tropical equatorial, que comprèn sis països: el Txad, el Camerun, el Gabon, Guinea Equatorial, el Congo i la República Centreafricana. També és el responsable de l'oficina de cooperació al desenvolupament de la regió.

Quina és l'empremta salesiana a l'Àfrica tropical equatorial?

Set escoles professionals, quatre escoles d'educació secundària i batxillerat, set escoles primàries, una vintena de centres que s'ocupen dels joves en el temps d'oci i dotze parròquies. Aquest és un balanç del treball realitzat. Una altra dada és tota la gent formada que es troba compromesa amb diversos espais del món del treball. Això és incalculable. Joves que han passat per les nostres obres fa 10 o 15 anys i que avui dia són en el món de l'empresa, de la política... joves que han après uns valors, un estil de vida... Honestament podem dir que hem fet una aportació a aquests països donant-los els tècnics que necessiten per al seu desenvolupament. Hem d'estar contents per les estructures que funcionen, però també per la tasca feta.

Hi ha un altre nivell, que són els salesians que està donant l'Àfrica. L'Església africana ha de ser africana, dels africans. Hi ha hagut una etapa en què l'Església africana ha estat animada pels europeus. Avui dia, l'Església africana és dels africans. També passa això a les nostres obres: directores, ecònoms, responsables de pastoral... cada vegada hi ha més africans i això és una esperança per a totes aquestes obres que s'han fet amb molt d'esforç.

Quins països són els que presenten més dificultats?

Centreafrica és un dels països més endarrerits en relació amb la qualitat de vida a escala mundial. Una preocupació gran és veure tots aquests barris on la gent viu en situació de misèria i com crear riquesa perquè la gent pugui viure més dignament.

També problemes de corrupció, violència...?

Aquests problemes també els trobem a Europa. Quants governs hi ha corruptes que no gestionen bé els recursos...! Nosaltres creiem que els països africans són països amb recursos, amb grans possibilitats. A les nostres escoles formem els joves amb la convicció que els recursos són un bé comú que ha de gestionar-se al servei de tothom i que quan hi ha situacions de pobresa generalitzada vol dir que

hi ha un problema de distribució. A l'Àfrica cal preguntar-se: qui col·loca els qui manen, qui els sosté, qui fa que aquesta situació es mantingui... fins i tot països que volen posar ordre no poden perquè el context internacional pesa massa com per permetre canvis... Àfrica té moltes possibilitats, però té problemes interns i externs que no la deixen créixer. Els missioners, més que no pas anar amb solucions, anem a fer-nos presents, a compartir, a treballar, a fer comunitat cristiana... amb tots els qui vulguin crear un món diferent. Sembrem la capacitat de viure junts en un món on som diferents.

Quina és la seva gran preocupació?

La nostra preocupació és, com diu el Sínode dels Bisbes per a Àfrica, desenvolupar l'agricultura. L'Àfrica creix, però la capacitat d'alimentar no creix al mateix temps. L'Àfrica hauria de donar-se resposta a ella mateixa. Tenim tres escoles agrícoles i tenim dificultat perquè siguin un èxit. A vegades l'africà, per inseguretats o per expectatives que li arriben i l'enlluernen, veu l'agricultura com una cosa vella i ineficaç, no hi veu les possibilitats...

Com a salesians, l'educació ha de ser el repte número u...

L'educació és un gran repte: fer de l'educació la base del desenvolupament d'un país. Això significa que ha d'haver-hi escoles amb mestres preparats, des de primària fins a universitaris. Aconseguir una educació integradora. La capacitat de gestionar els propis recursos, a nivell polític, és un altre gran repte, o la creació de petites i mitjanes empreses. També el tema de la dona

«Tots treballem plegats per una mateixa causa: l'Evangeli i l'educació dels joves»

és un aspecte a desenvolupar molt per crear una societat justa i equilibrada. Si una societat es basa en la injustícia, no podrà mai estabilitzar-se ni viure en pau.

En aquests moments, quin és el gran projecte dels salesians?

Tenim el gran projecte dels centres professionals, els joves i adolescents en risc; la formació professional com a clau per desenvolupar la persona i com a aportació a la societat. També tenim tres centres d'acollida per a nois amb dificultats, però no és prou. Volem donar una resposta preventiva perquè els joves no arribin a grups de marginalitat. Ens preocupen els nois que ja es troben en la marginalitat i com integrar-los una altra vegada en un projecte educatiu i en la societat. Hi ha nois que vénen del carrer que tenen experiències molt traumàtiques de violència i agressions. Aquests joves creixen amb la imatge que el món és una violència animal, brutal. Cal ajudar-los

a créixer per retrobar la confiança, l'amistat, el servei, l'honestetat...

Què li han ensenyat aquests 12 anys a l'Àfrica?

L'orgull de sentir-me dins de l'Església, per la quantitat i la qualitat de les accions que desenvolupa en el continent més abandonat. Estic content d'entregar la meua vida en un projecte que val la pena. He après a ser humil perquè t'adones que no pots fer gairebé res. El context de les forces que controlen el món són tan potents, tan ben organitzades, que et fa ser molt humil davant del que realment pots fer. Una altra convicció és que hem de treballar plegats, crear equips... tots treballem plegats per una mateixa causa: l'Evangeli i l'educació dels joves. Cal sembrar, hem de ser obstinats en la sembra, encara que no en veiem els resultats. Hem de creure que l'educació és una llavor que pot canviar el món. He après a tenir la pell una mica més dura. En lloc de plorar, la gent africana m'ha ensenyat que cal continuar dret davant les dificultats. Aquesta gent és capaç de viure en el dolor, des del compromís i el treball. Són capaços de tenir alegria en les dificultats, de riure, de fer festa, de celebrar, de pregar... en situacions límit. Àfrica és com un pulmó espiritual per al món. L'africà és religiós per naturalesa; per a ell, Déu és evident i és present a tot arreu.

En plena crisi econòmica i social, encara ens oblidem més de l'Àfrica...

Aquesta crisi pot fer-nos solidaris perquè, en el fons, és una gran crisi de solidaritat i de justícia. La riquesa hi és, però no sabem repartir-la. La crisi que ens toca ara, hi ha gent que fa segles que la pateix. És lògic que a Espanya ens queixem quan ens treuen prestacions i cal defensar els drets adquirits perquè són coses bones i hi ha mitjans per pagar-los... però també hauríem de posar en crisi un sistema, unes relacions mundials, que fa que una minoria visqui bé a costa d'una immensa majoria.

Com és l'Església africana?

L'Església té una actitud humil, de servei, de treball en equip... per fer plegats una societat més humana i més justa. L'Església a l'Àfrica és profètica i té una gran credibilitat, és capaç de ser portaveu de la societat. L'Església africana és l'Església de la comunitat, de la família. L'Església dona testimoni de servei, es preocupa molt pels problemes humans, per això és tan creïble i pot anunciar l'Evangeli. L'Església és dinàmica, treballa per la reconciliació. L'Església d'Àfrica és una Església que enamora.

«Fills estimats!, amb gran esperança al cor, avui també us convido a la pregària. Quan pregueu, fills meus, vosaltres sou amb mi i busqueu la voluntat del meu Fill i la viviu. Estigueu oberts i viviu la pregària, i que en cada moment ella sigui per a vosaltres el condiment i l'alegria de la vostra ànima. Jo sóc amb vosaltres i intercedixo per tots vosaltres davant del meu Fill Jesús. Gràcies per haver respost a la meua crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de juny del 2012

Subscripció bimestral gratuïta Eco Mª Reina de la Pau: «Amics de Medjugorje»

C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)

Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594

www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

Síria

Solidaritat amb els cristians sirians

Ajuda a l'Església Necessitada es compromet a ajudar 500 famílies durant els pròxims sis mesos

Redacció
Damasc

Des del març del 2011 Síria es troba submergida en un terrible conflicte armat que ja ha causat més de 20.000 morts, la majoria d'ells civils. Declarat ja com a guerra civil per part de l'ONU, el conflicte enfronta el govern autoritari de Bashar al-Assad, que compta amb el suport de grups armats independents finançats per Qatar i l'Àrabia Saudita, amb l'autoanomenat Exèrcit Lliure de Síria, format per soldats desertors de les Forces Armades i amb un nombre cada cop més gran de radicals islàmics. Enmig de les bombes, les matances indiscriminades i la destrucció de cases i ciutats senceres, l'Església catòlica de Síria, que no arriba al 5% de la població, es troba en un dramàtic atzucac. A ciutats com Homs o Qusayr, milers de cristians han hagut de fugir aterrits per la violència i la persecució d'islàmics radicals vinculats a Al-Qaeda. Sense cases on viure, ni esglésies on resar, molts d'ells s'han refugiat en poblets propers, o a la frontera, en condicions deplorables. L'Església fa tot el possible per proveir-los d'aliments, allotjament i medicines, però els seus recursos són escassos i necessiten ajuda d'emergència. «La situació és molt pitjor del que puguem imaginar-nos —ha declarat Mons. Matta Roham, arquebisbe del Patriarcat Ortodox Sirià d'Antioquia—. El que ha passat a Homs pot passar també a altres ciutats, per això demanem oració i suport per als habitants de Síria.» En termes semblants s'expressava també Mons. Antoine Audo, bisbe d'Alep: «Si us plau, accelereu la implementació d'ajuda. Gràcies per ajudar-nos. Demaneu per nosaltres i treballarem plegats per construir la pau a Síria.»

Crida urgent

Responent a la crida urgent de

L'Església a Síria, Ajuda a l'Església Necessitada (AEN) a Espanya ha posat en marxa una campanya de solidaritat per ajudar cristians refugiats d'aquest país. Un primer objectiu marcat per la fundació pontifícia és reunir almenys 80.000 euros per poder ajudar en el sosteniment —aliment, allotjament i atenció mèdica— de 500 famílies durant els pròxims mesos. «Ara a Síria —explica Javier Menéndez, director d'AEN Espanya— més de 1.000 famílies cristianes estan mancades del més bàsic, no tenen mitjans per fugir de la guerra i les seves úniques armes són la profunda fe en Déu i la unitat entre ells, que els enforteix. Ells són avui autèntica Església necessitada.» I afegeix en una emotiva carta adreçada als benefactors de l'entitat: «Ells ploren i necessiten ser consolats. Estan despallats i necessiten que els vesteixis. Tenen fam i necessiten menjar. Ells estan perseguits i necessiten el nostre suport. Des d'Ajuda a l'Es-

glésia Necessitada, us demano oració i generositat per eixugar les llàgrimes de tants cristians a Síria i les de Déu, que plora amb ells.»

L'Església a Síria, malgrat la difícil situació en què es troba i la incertesa en què viu, continua creient en la pau. «L'Església és símbol de justícia i de pau... i no de corrupció pel govern ni de violència en nom d'Al·là», afirma també Mons. Matta Roham. Per això els cristians sirians senten una crida especial a construir la pau, a treballar per la convivència,

a emprendre la senda de la veritable fraternitat...

Per això, no obstant, necessiten avui l'ajuda dels seus germans d'Occident. «Necessiten la nostra caritat per continuar vivint i la nostra pregària per no perdre l'esperança», acaba dient Javier Menéndez, «comptem amb tu per ajudar-los?» Per a més informació i donatius: 932 373 763 – www.ayuda-laiglesianecesitada.org.

«Ara a Síria més de 1.000 famílies cristianes estan mancades del més bàsic. Les seves úniques armes són la profunda fe en Déu i la unitat entre ells»

Mons. Abdo Arbach, nou arquebisbe de Homs

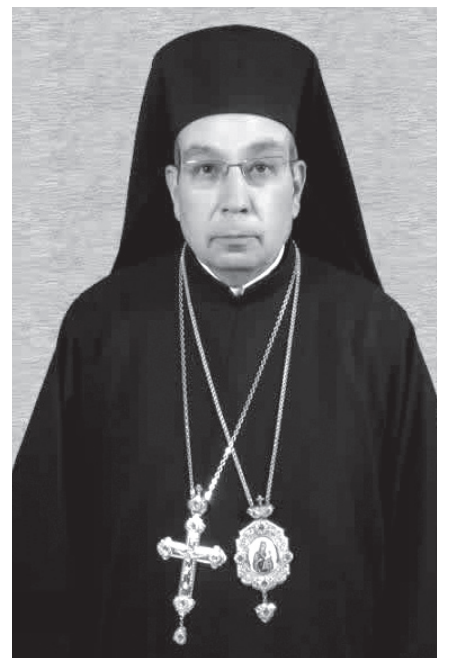
Zenit / Homs

El papa Benet XVI ha aprovat l'elecció canònica realitzada pel Sínode dels Bisbes de l'Església grecomelquita de Mons. Abdo Arbach, de 60 anys, que va ser promogut a arquebisbe metropolità de Homs, Hama i Yabroud dels grecomelquites, a Síria.

Mons. Arbach era fins ara bisbe titular de Palmira i exarca apostòlic per als fidels grecomelquites catòlics residents a l'Argentina. Juntament amb el seu nomenament, el Sínode grecomelquita li va acceptar la renúncia a l'exarcàt.

Precisament la ciutat de Homs, de la qual Mons. Arbach serà arquebisbe, és la més castigada pels successos violents que actualment tenen lloc a Síria i que han provocat fins ara l'èxode de milers de fidels cristians.

Mons. Abdo Arbach va néixer a Yabroud, Síria, el 1952. Va ser ordenat de prevere a l'Orde Basilià Choueirita l'agost del 1980, al Líban. És llicenciat en Sagrada Litúrgia i Llengua i Literatura Àrab per la Universitat Saint Esprit del Líban. L'octubre del 2006, Benet XVI va nomenar-lo bisbe i va rebre l'ordenació episcopal el febrer del 2007 a la catedral de Zahle (Líban), de mans del patriarca grecomelquita Gregori III. Va prendre possessió de l'exarcàt el març del 2007. En la darrera assemblea de la Conferència Episcopal va ser escollit per a un segon període president de la Comissió d'Esglésies Orientals a l'Argentina.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Punt de vista

Eduard Sagarra Trias

Professor Titular de Dret Internacional Públic
President de l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya

IBI, els béns de l'Església i el Concordat

S'ha iniciat una polèmica, a Espanya, sobre si l'Església catòlica ha de pagar, o no, uns impostos respecte els quals fins ara n'estava exonerada. Personalment, no em sembla un debat oportú eficaç, sinó que és estèril i, àdhuc, demagògic. Té més aparença de ser una cortina de fum per amagar altres problemes més greus, de caire econòmic i financer que vivim tots plegats. Es qüestiona, per una tendència o partit polític, el no-pagament de l'IBI, de determinats edificis afectes al culte, a serveis socials, hospitalaris i altres edificis de l'Església o d'ordes i instituts religiosos; que fins avui no tenen obligació legal de pagar, amb la legalitat vigent, que és el Concordat.

Cal aclarir, en primer lloc, que el Concordat amb la Santa Seu és un tractat internacional signat per dos subjectes de Dret Internacional públic: Espanya i la Santa Seu, que també el Concordat vigent és modern, signat ja en democràcia i data del 3 de gener del 1979. En el Concordat es regulen els drets i obligacions entre l'Església catòlica i Espanya, sempre, sota un «respecte absolut» al principi de llibertat religiosa.

En segon lloc, cal veure quina base legal o raons jurídiques fonamenten que no s'hagin de pagar determinats impostos, en especial l'Impost sobre Béns Immobles (IBI), que ha substituït l'anterior Contribució Territorial Urbana.

Espanya es va obligar a col·laborar amb l'Església catòlica en la consecució del seu sosteniment econòmic i, pel que fa a determinats impostos, va pactar a

l'Article IV, l'exempció total i permanent de l'IBI, d'aquells immobles afectes a la pràctica religiosa o a serveis socials com són temples, convents, cases religioses, i determinats centres sanitaris o escolars.

L'exempció no és un privilegi exclusiu de l'Església catòlica sinó també de moltes altres institucions, Administracions, Corporacions públiques i privades i les altres confessions religioses.

Per modificar un tractat, i, el Concordat ho és, cal que ambdós subjectes (Estat i Església) es posin d'acord (art. 96 de la Constitució). És una norma sotmesa al Dret Internacional Públic i no al dret intern de l'Estat. Si Espanya, unilateralment, no complís amb el Concordat, podria incórrer en responsabilitat internacional, perseguible

davant dels Tribunals internacionals.

No és el moment oportú de plantejar aquest nou front. Ja tenim i tenen el Govern i el poder legislatiu prou problemes que afecten la ciutadania com per embolicar-se amb aquesta polèmica la solució de la qual és, necessàriament, signar un nou Tractat o Concordat amb la Santa Seu.

Cal que —com a societat democràtica i sotmesa al dret— demanem als polítics que siguin clars, no demagògics, efectius, que coneguin les lleis, els tractats, i que no incitin a modificar lleis que no poden fer sols.

Tot plegat amb independència de la creença o religió que professin o no.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

El gest oportú

Els tractadistes de la vida espiritual es pregunten si la cortesia és una virtut. Responen que és un fruit exquisit de la caritat. Juntament amb la jovialitat i l'agraïment, de les quals vaig escriure en el número anterior del nostre setmanari.

Molts dels contemporanis han reaccionat contra les fórmules d'educació. Es neguen, segons diuen, a ser «barrocs». Afirment la naturalitat en el tracte. Però, la naturalitat inclou la cortesia. Ser ben educat no és un artífici. En nom de la naturalitat, no podem pas afavorir la mala educació. Un determinat refinament és implícit en la virtut de la cortesia. Al capdevall la caritat la reclama.

L'experiència de bon tracte sempre és gratificant. Tots sabem quan ens tracten bé i quan de qualsevol manera. La bona educació engendra també confiança. Saber que t'apropes a una persona ben educada

ens lleva alhora l'artífici en el tracte. La bona educació és un pont de plata que permet l'intercanvi i la convivència. No sempre és fàcil l'actuació delicada. Hi ha qui, per exemple, contesta al seu interlocutor de males maneres, amb crits, amb negatives antipàtiques constants o amb males paraules.

Les maneres del tracte, en els nostres dies, sovint no estalvien la grolleria ni les paraules malsonants, manllevades, fins i tot, d'expressions quasi religioses que poden molestar, encara més, els altres. El tracte ha de ser una filigrana espiritual. Així serem duts a la delicadesa requerida per una bona convivència. La mala educació és una falta contra la caritat. La democràcia inclou les bones formes, les deferències, les atencions, la noblesa, el bon estil...

La cortesia és una escola d'ascètica excel·lent, de domini personal, en el camí de la virtut. Per ser sant cal allunyar-se de la vulgaritat i de la incompetència en el tracte social. Els pares i els mestres poden fer molt en aquest aspecte. Uns i altres han de tenir finor espiritual per a la formació de persones equilibrades. Suposa una trena de virtuts.

Un autor escriu: «Fora d'una vocació especial, val més un sant capaç de presentar-se i d'obrar correctament. I un vertader sant posseeix sempre una caritat tan gran, que troba immediatament el gest oportú. Però no tots som sants.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Les set espècies

«Déu va concedir a Salomó una saviesa i una intel·ligència molt grans, i uns coneixements tan vastos com la sorra de la vora de la mar. La saviesa de Salomó superava la de tots els habitants de les terres d'orient i d'Egipte. Era el més savi de tots els homes... La seva anomenada arribava a totes les nacions veïnes... Va tractar de les plantes, des del cedre del Líban fins a l'hisop que creix a les parets. Va tractar dels animals que corren, dels que volen, dels que s'arrossegueu per terra i dels que naden...» (1Re 5,9-13).

«El Senyor, el teu Déu, et porta a un país fèrtil, un país de rierols i de fonts, on les aigües abismals afloren per les valls i les muntanyes; un país de blat i ordi, de vinyes, figueres i magraners; un país d'oliveres, d'oli i de mel...» (Dt 8,7-8).

La promesa que Moisès fa al poble recent sortit de l'esclavitud d'Egipte, se situa al desert, pel camí que els condueix a la llibertat de la Terra Promesa. Aquests hebreus que se sentien hereus de pròcers importants, els patriarques i les matriarques, que van deixar enterrats a Makpelà, fugien temerosos de les hosts del Faraó, al seu país, sequeres persistents van obligar a acudir a generacions que els havien precedit, hi anaven a comprar el gra, però s'hi van quedar cultivant, a la terra de Gosen, conseqüència de la història rocambolesca de Josep, mitjançant la qual Déu va salvar el seu poble.

L'orgull del beduí és mirar dret l'horitzó, envoltat d'un ramat, que els pastors de menor categoria vigilen, condueixen i protegeixen. El seu baix llinatge pot ser conseqüència senzilla de l'edat primerenca dels que exerceixen l'ofici. Encara es pot veure per aquells deserts, noies i nois menors de deu anys que pastoregen ovelles i cabres, la gropa de les quals en supera l'estatura.

Miren amb menyspreu els pagesos, els quals s'ajupen per llaurar la terra i collir-ne el gra. Totes dues feines es complementen, es necessiten, però el pastor es considera l'aristòcrata. Ofereix animals de tir i per a l'alimentació, pells per protegir-se del fred i de la pluja o per fer botes per transportar els líquids, banyes per a l'oli o fer cornetes amb les quals comunicar-se, proclamar combats o celebrar els triomfs. A canvi rep utensilis artesans de ceràmica, cereals i eines de bronze forjat i teixits.

La rivalitat apareix ja en els primers relats del Gènesi. Ignorant que van transcórrer segles fins que l'home va saber domesticar els animals o triar i conrear les plantes, presenten ja els fills de la primera parella humana; un com a ramader, el bo, evidentment, Abel. I el pagès és el dolent, indubtablement, Caïn, l'assassí.

Totes dues professions se situen en el que avui s'anomena el sector primari, l'únic d'aquell temps. La caça, la pesca o el comerç no tenien prestigi ni importància.

La prosperitat al poble se li anuncia en aquests termes. No és estrany, doncs, que no hi estigui present la manufactura, antecedent de la indústria, ni la mineria. El petroli, que tant interessa en l'actualitat, ja és conegut d'alguna manera. A les esquerdes de les roques, principalment les situades en la depressió de la conca del Jordà i de la mar Morta, flueix un betum espès, que els serveix d'argamassa per enganxar les toves de la Torre de Babel. I també per impermeabilitzar les pells o empastifar la cistella on la israeliana ingènua diposita el bebè Moisès, entre el canyissar del Nil. Aquest asfalt ja havia protegit del Diluvi l'arca de Noè, però, malgrat tot, no es comercialitzava, ni s'apreciava. Era una cosa tan comuna com les pedres o la sorra.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

La realitat ha superat el somni

Del somni, ja se'n compleixen gairebé vint anys, quan un grup de religiosos del Raval i Ciutat Vella vam començar a imaginar una escola «diferent», on cada alumne pogués ser atès des de la seva individualitat, sovint plena de dificultats des del seu naixement. Una escola per a nois i noies als quals els havia tocat viure en un ambient desfavorable, tant familiar com personal. Només per a aquest tipus d'alumnes hi ha lloc a Cintra.

La realitat inesperada i joiosa l'hem viscuda d'una manera molt especial al sopar dels finalistes d'aquest any. Nou alumnes de quart d'ESO han acabat els seus estudis a Cintra amb el seu títol flamant de graduat a la mà, i eren el nostre goig i la nostra corona. Bé que ho van demostrar amb les seves paraules de comiat i d'agraïment!

Haviem somiat que Cintra fos això que diu el seu nom: la bastida que aguantés la seva vida durant aquest arc de temps que els volíem preparar per a la seva inserció en un món de valors. Havia arribat el moment de treure la «cintra», i començar una nova vida fora d'aquest lloc on s'han aixoplugat durant quatre anys.

I tots nou ens van donar una lliçó d'esperança, com no hauríem imaginat mai.

És molt difícil fer un recull de totes i cadascuna de les paraules que van sortir dels seus llavis aquella nit. Però, vull deixar-ne constància d'unes quantes.

Es tractava d'un noi que podríem posar com a prototip de totes les dificultats amb les quals es pot trobar un adolescent. Ha viscut durant

aquests anys en circumstàncies que podríem qualificar de tràgiques. Amb això no és difícil imaginar les seves dificultats escolars, les absències, els retards a l'hora d'arribar a l'escola, i, d'altra banda, la seva responsabilitat impròpia de l'edat a l'hora de prendre decisions. I aquestes van ser algunes de les seves paraules:

«Vull donar-vos les gràcies a tots els professors i els voluntaris per la paciència que heu tingut amb mi. A primer, segon i tercer jo estava molt malament. A quart he començar a asserenar-me i a sentir-me millor, i tot gràcies al que heu fet per mi. No oblidaré mai l'ajuda que em va donar quan va morir la meva germana i que va venir a l'enterrament. Volsaltres sou i sereu sempre la meva família. Us portaré sempre al cor.»

Tots van coincidir a sentir Cintra com una família, en agrair que s'han sentit estimats i acompanyats, fins i tot anant-los a buscar a casa si calia... Van ser molt simpàtiques les paraules d'un noi: «Quan pel carrer em deien que anava a un col·legi de "tontos" jo els deia: però a tu potser et donaran una puntada de peu, i aquí estan per mi i em sento en família. No canviaria aquesta escola per res del món. És la millor que hi ha.» Tots reconeixien que el seu creixement es devia a l'ajuda personal que han tingut.

I veient com alguns deien que no se'n volien anar, un d'ells va afegir: «A mi em passava el mateix, però ara me'n vull anar, perquè vaig venir a fer la meva "cintra" i ja l'he feta.»

Zoom

Eduard Brufau

Agustí Codinach

El 26 de juny la soprano basca Ainhoa Arteta va oferir un concert benèfic a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona. Els assistents, entre ells el cardenal Lluís Martínez Sistach, van poder gaudir d'un repertori de cant religiós, tant contemporani com barroc. Els fons recaptats seran destinats a la restauració de les campanes de la basílica i al projecte de Càritas «Joves a l'atur».

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Babel contra la Pentecosta

La narració sobre la torre de Babel (Gn 11,1-9) inclou en el seu mite una aspiració i un enunciat sense base històrica: «En tota la terra es parlava una sola llengua i es feien servir les mateixes paraules.» No crec que aquesta afirmació sigui sostenible científicament. Els seus defensors reflecteixen una visió monolítica de la història i de la cultura, a la vegada que retraten una mentalitat uniformista molt allunyada de la realitat. Hi ha persones i grups que no admeten la diversitat lingüística i, en tot cas, la consideren un càstig de Déu. L'aspiració d'alguns és que es parli una sola llengua que, com podeu imaginar, és la seva.

La Pentecosta, com a vivència de Jesucrist i el seu Esperit, presenta altres plantejaments. No hi ha reducció a una sola llengua, sinó entesa i comunió entre totes: «No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs com és que cada un de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna?» (Act 2,7-8). Lluc enumera tot seguit una gran quantitat de pobles diferents. No hi ha imposició lingüística, sinó respecte per la diversitat.

El castellà és la llengua hegemònica a Espanya, però hi ha intents reiterats de sectors importants i poderosos per convertir-la en l'única (l'espanyol). L'obsessió per esborrar el català del mapa s'aguditza constantment, tal com s'observa a la Comunitat Valenciana i a les Illes Balears. El darrer episodi parla per ell mateix: anomenar aragonès oriental el català de la franja d'Aragó. Si s'aplica aquest mateix criteri al castellà, se'n trenca la unitat. Segons això, no seria veritat que el castellà és la llengua materna d'uns 358 milions d'habitants, ja que només el parlen uns nou milions a Madrid i Castella la Manxa. Uns vuit milions i mig parlen l'andalús. Poc més d'un milió, l'extremeny. Els tres milions de gallecs es reparteixen entre els que parlen el gallec de la costa i el gallec oriental. I així, hi ha els que parlen el lleonès central, el murcià... fins arribar a Llatinoamèrica, on es parla el mexicà, l'argentin, el xilè, l'equatorià, el veneçolà, el cubà, etc. Els historiadors saben que els colonitzadors espanyols van imposar la seva llengua a mata-degolla, amb violència i mort, com acostuma a passar en la majoria de llengües predominants. No per això els països llatinoamericans amenacen la unitat lingüística, i motius no els en faltarien, si apliquem la lògica imperant a Espanya, auspiciada —principalment, però no exclusivament— pel PP. Una de les coses més tristes en el panorama actual és el silenci dels acadèmics i del món de la cultura, que veuen envaïdes les competències per polítics sense escrúpols, instal·lats a Babel. No han entès ni la força ni el sentit de la Pentecosta.

N'hi ha que creuen que quan algú parla en català és per fastiguejar els altres i per fer-se el rar. En comptes de buscar criteris de convivència, s'expressen sentiments de menyspreu i conductes de persecució. Utilitzen la narrativa de Babel. El que és desitjable és que existeixi una sola llengua i lògicament aquesta ha de ser el castellà. Si us plau! No podia ser d'altra manera! No parlo contra el castellà, que em sembla una llengua magnífica i en la qual he escrit més d'un llibre, sinó contra la intolerància cap a altres llengües que alguns castellanoparlants evidencien sense parar. La darrera sentència del Tribunal Suprem contra la immersió lingüística n'és una prova més.

Viktor E. Frankl, el creador de la logoteràpia, va escriure: «Ningú no pot dir que la seva llengua és superior a la dels altres: en totes les llengües l'home es pot apropar a la veritat —a l'única veritat— i en totes les llengües es pot equivocar i, fins i tot, mentir.»

Des del monestir

Una prelatura personal per als lefebvrians?

Hilari Raguer
Monjo de Montserrat

No sé com es trobarà l'afer quan es publiquin aquestes ratlles, però la darrera notícia que m'ha arribat de les negociacions de la Santa Seu amb els lefebvrians és que els ofereixen una prelatura personal, en l'àmbit de la qual podran mantenir el seu peculiar estil de catolicisme. No sé ben bé què els exigiran que acceptin, però sembla com si la condició *sine qua non* hagués de ser, no la doctrina i la disciplina del Concili Ecumènic Vaticà II, sinó l'autoritat del Papa, mentre no els mani que obeeixin el Concili. Fan pensar en aquells que s'omplen la boca cridant «visca el Papa!», però si diu o fa alguna cosa que no els plau, li perden tota la devoció.

Les prelatures personals es van crear per respon-

dre a unes exigències pastorals específiques i viure un carisma propi, no per a un paradís eclesial, que permeti menjar a la carta en el banquet de l'Església, triant això m'ho quedo i allò ho deixo. Pau VI, a les darreries del Vaticà II, va multiplicar els seus esforços per passar el ribot (com diria cert polític) a alguns documents, per fer-los més acceptables a la minoria conservadora i evitar que, a diferència de la majoria de concilis anteriors, no hi hagués una ruptura, o sigui una minoria que no acceptés les decisions legítimament aprovades. El Vaticà II va acabar sense cisma, però el cisma va venir després. Que el Papa sigui misericordiós em sembla molt

bé. És el que volia Joan XXIII. Però ara sembla com si s'apliqués una misericòrdia selectiva, unidireccional, aplicable només a la ultradreta anticonciliar. En la direcció oposada, dels que respecten la lletra del Concili però per a la seva interpretació apel·len al seu esperit, hi ha molt poca comprensió i sovintegen les bastonades. Penso en el viacrucis que han patit o pateixen alguns teòlegs i biblistes benemèrits.

Jo no m'imagino Pau VI creant una prelatura personal per a la teologia de l'alliberament, o bé per als cristians pel socialisme, i no crec pas que Benet XVI estigui disposat a establir una prelatura personal per a les religioses «progres» nord-americanes, amb una bisbessa pròpia.

La sal de la terra

Fer virtut de la necessitat

M'aturava de petit guaitant el pagès fer cavallons a l'hort amb l'aixada, les diferents soldadures al ferrer, torsimany de metalls, i ajudant les dones a fer conserva d'estiu o punt al carrer. Eren virtuosos, austers, sense horari, però amb satisfacció de saber fer feina ben feta per a l'altre o per a casa. Mestres d'arts manuals i de paraula donada. El tracte, venda o compra, restava tancat amb l'encaixada de mans. En diem una resposta justa i eficient, assertiva.

Avui ens cal tornar a dir-ho a la cara, mirant als ulls, amb consideració i respecte, aquell que dóna el vertader interès per l'altre, i el coneixement de la seva necessitat, del que vol i pot. De la mateixa manera que tot mestre el primer que sap és la pròpia limitació i possibilitat de donar la millor solució. Però deriva d'una falsa relació virtual, global, mundial. Econòmicament va deixant endeutat cada vegada més països del nord, fins a la suspensió de pagaments. Haurem de menester

més diners perquè pugui continuar aquesta fira de vanitats on mil milions moren de gana, no només al Sud, mentre que mil més estem sobrealimentats.

La persona feta només per consumir i xalar, lliure de càrregues i responsabilitats. Ni germans ni parella, fills, malalts i vells, dependents. Tot adaptable a la llei del major benefici al menor cost. Enganyats per una tolerància i flexibilitat, tan acrítica com neutra, que no és més que l'altra cara d'una altra falsa necessitat: la de control i la de seguretat. La gran maquinària de distracció, no només la televisió ens aliena, per ajudar a oblidar o no pensar amb el veritable drama que suposa perdre i no tenir feina, no tenir salut, viure en soledat, esperar o no la mort, única certesa que més aviat del que ens pensem arribarà.

És conegut que augmentarà el nombre de víctimes i l'epidèmia dels perdedors de la violència domèstica, com del terrorisme i les guerres que

no s'aturaran. El dany que els altres ens fan i la cultura del plet dóna suport a la nova identitat consumista, interconnectada, distreta, fràgil i vulnerable. Per a la víctima sovint es proposa un remei psicològic més que ètic, centrat més a recuperar l'autoestima que no pas a valdre's per si mateix. Poc podran canviar si només s'enfronten a l'agressor —segurament— vigilat o intern a presó. En tot cas separat de la comunitat.

El canvi de la ignorància/malaltia per l'educació/salut, de la drogoaddicció per la desintoxicació, no es només un repte individual i privat sinó lluita comuna d'un país amb futur. La virtut: confiar i preparar, entrenar i responsabilitzar vol dir entendre cada persona, tota persona com un fi en si mateixa, mai un mitjà o instrument. Com aquells artesans mestres de senzillesa, hem de reconèixer les nostres possibilitats i especialment les necessitats de l'altre per treure entre tots força de la feblesa i anar aprenent a fer virtut de la necessitat.

F. Diego
Espuny
Pedagog

Mirada al món

Seguirem peregrinant...

Avui, en aquest últim article d'aquest cicle dedicat al Camí de Sant Jaume i a la ciutat compostel·lana, vull aprofitar per fer un petit homenatge a totes aquelles persones que es posen en camí pensant en el bé dels altres. Sovint no se'n parla perquè no fan soroll, són discretes, però són un exemple d'humilitat i servei que ajuden a construir una societat més pacífica i solidària. D'aquests personatges n'hi ha molts, gràcies a Déu, però avui faré referència al professor de física que el 19 de juny passat va iniciar el Camí de Santiago des de València.

Vicente Verdú té 53 anys, és alacantí, casat, amb dos fills i professor d'una escola de Godella (València). La seva iniciativa té com a objectiu «resar, sobretot, per les famílies necessitades davant la crisi» i també recollir donatius a través d'una compte solidari. Ara ja està de camí, en alguna de les 40 etapes que conformaran aquest total

de 1.215 quilòmetres fins a arribar a la tomba del sant. Però em pregunto, què deu ser per a ell peregrinar?

Aprofundir, hospitaler, camí, *ultreia*, silenci, turista, Santiago, ruta, solidaritat, Compostel·la, contemplar, via de la plata, voluntari, experiència, soledat, francès, interioritzar, viure, cultura, créixer, festa, Apòstol, història, endavant, compartir, església, estimar, tendresa, vocació, alberg, conviure, bellesa, gratuïtat, conversió, miracle, providència, escoltar, amistat, límit, catedral, jubileu, gest, sant Francesc, abraçada, quilòmetres, fe, poble, existència, regal, clima, presència, color, Galícia, família, morir, ritual, motxilla, tradició, monestir, acollida, paisatge, seguretat, resposta, mirades, humilitat, experiència...

Tots aquests mots i molts més segurament acompanyen el caminar d'aquest bon home, igual com també ens han acompanyat en aquests gairebé tres anys d'aprendre i compartir amb tots vosaltres què vol dir posar-se en camí envers un lloc sant.

Ara ens queda, doncs, aprofitar l'embranchida per continuar fent vida totes aquestes paraules en el nostre dia a dia. Ser pelegrí no és només agafar la motxilla, triar una ruta i fer quilòmetres i quilòmetres, sinó que comporta una actitud interior davant la vida i una mirada concreta cap als altres. És una opció que implica renúncia però també el plaer de posar-se al servei dels altres i compartir tot el que es va esdevenint al llarg de la vida.

Gràcies a tot l'equip de *Catalunya Cristiana* per fer possible aquest espai i a tots els lectors que doneu sentit a les lletres dels qui escrivim.

Marta Miquel
Grau

Santiago de
Compostel·la

Volem que la prosperitat vingui del vici?

Em resulta molt preocupant que encara ara, en aquest context econòmic que travessem, no siguem capaços d'entendre que el diner ràpid i fàcil és el que ens ha portat bona part dels problemes que tenim. Seguim pensant que una inversió milionària ens pot ajudar a sortir de l'atzucac. Veiem el món des d'una visió parcial, purament numèrica i material.

Considero que la veritable prosperitat és aquella que pretén que totes les parts d'una societat hi surtin guanyant. Però, sobretot, crec que és aquella que s'obté de les bones idees i que busca servir i ajudar. El lucre té un impacte destructiu inqüestionable sobre les persones i el territori. Ho veiem cada dia. I malgrat tot, seguim així.

Per tot això, demanaria a les autoritats del nostre país que, abans d'acceptar l'operació del complex d'oci a casa nostra, reflexionin profundament sobre el veritable sentit de la paraula «prosperitat». Tinc l'esperança que potser així entendran que no podem tenir diners a la butxaca extrets del joc i del vici d'uns quants. Això seria perversió i mesquineria. Tot el contrari del que necessitem per posar punt final a la crisi.

JOAN ORTIZ
Barcelona

Justin Bieber i la fe cristiana

Justin Bieber, el cantant número u entre els adolescents, a finals de l'any passat va declarar: «Poseu Déu i la vostra família en primer lloc. Jesús us estima a tots i a cadascun de vosaltres! Si poses Déu el primer i romans sempre humil i amable, aleshores qualsevol cosa és possible.» La jove estrella nord-americana, la pàgina web de la qual és la primera en visites del món, no ha amagat mai la seva fe cristiana. L'any passat va visitar Terra Santa i es va fer un tatuatge de Jesús. La seva mare, que també és cristiana, ha declarat que resa per ell constantment i que procura envoltar-lo de bones persones.

J. D. MEZ MADRID
Olot

Futbol terapèutic

Una investigació pionera al món, elaborada conjuntament per experts investigadors de l'Hospital Centro de Cuidados Laguna de Madrid, l'Hospital Sant Jaume i Santa Magdalena de Mataró i la Universitat de Girona, emmarcat dins del Programa per a l'atenció integral de les persones amb malalties avançades, promogut per l'Obra Social "la Caixa", ha demostrat científicament que veure futbol millora tant els símptomes físics com els emocionals que po-

Biblioteques incompletes

La nostra filla és bibliotecària i, a la biblioteca pública on treballa, fa pocs dies, un lector li va demanar el Nou Testament. No el tenien! No tenien el Nou Testament. Ho va mirar per l'ordinador, i finalment, va localitzar una Bíblia a la biblioteca d'un poble veí; va repassar el catàleg i m'ho va fer notar.

Ho he comprovat, he mirat el catàleg de la xarxa de biblioteques, i, o bé no hi ha Nou Testament ni Bíblia, o, si n'hi ha, són edicions antigues, algunes d'altres confessions cristianes no catòliques, o quan n'hi ha en català no n'hi ha en castellà, o a l'inrevés... òbviament, sí que n'hi ha més que l'Alcorà o la Torà, però no són tan fàcil de trobar.

Això és normal? El cas és que preguntant a alguns coneguts, generalment gent batejada, cristiana circumstancial, poc o gens practicant, la majoria m'han dit que no tenen cap d'aquests textos a casa. Potser el tema del laïcisme va més enllà del que ens pensàvem, però també cal preguntar-se que, entre els qui en tenim, quants els utilitzen habitualment?

MARIA ROSA MONFERRER
Barcelona

den tenir els malalts de càncer.

He sentit en primera persona els pacients de l'Hospital Centro de Cuidados Laguna, l'únic a Espanya dedicat exclusivament a cures pal·liatives, fer comentaris com: «Quan estic molt content no em fa mal res.»

Consultat a un dels facultatius d'aquest centre, afirma que s'ha demostrat una millora integral i d'altres símptomes emocionals, i que mentre veuen un partit de futbol, la intensitat del dolor es redueix en un 9% i que el malestar també baixa un 5%. «L'objectiu no és eradicar-lo, però sí distreure'l», afegeix.

El futbol, a més de bellugar diners, ara resulta que també és terapèutic.

NIEVES JIMÉNEZ
Madrid

Embrions i dignitat humana

És gratificant veure que hi ha persones enteses que defensen els arguments del Dr. Santos Rull. En resum, assegura això: l'embrió, en la fase de zigot, és un ésser humà perquè és un organisme nou, pertany a l'espècie biològica humana, és un organisme programat i el seu creixement i desenvolupament passa de manera coordinada, contínua i gradual.

No puc deixar de difondre aquesta notícia, amb la qual s'identifica la meua manera de pensar i la d'un gran col·lectiu de persones de la nostra societat, gràcies a Déu.

ANA M. DEL VALLE BUENO
Barcelona

Optem per la vida

Per influència, entre altres coses, de les pel·lícules, la televisió i els mitjans, els suïcidis porten a triar la mort en lloc de la vida. Els problemes i conflictes no s'analitzen en profunditat i se'ls dona el valor

que tenen sense la solució possible. Cal aprendre, a la família i a l'escola, la diferència entre la vida i la mort, què és viure amb esperança o sense. Ni avortaments, ni eutanàsies, ni pistoles condueixen a la felicitat, malgrat que aquestes atrocitats apareixen contínuament a les pantalles.

Cal viure perquè la vida és bella, malgrat que sovint és dura. Res no ha de passar per davant. Cal que ensenyem a viure.

MONTSE OLIVA
Barcelona

Per la integració dels immigrants

La presència d'immigrants al nostre país és una realitat; hi ha regions, la majoria provenen del món musulmà, que mantenen els costums i les tradicions sense aconseguir integrar-se en la societat. A l'escola pública President Salvans de Terrassa hi ha episodis inacceptables. En aquest col·legi hi ha un 80% d'alumnes musulmans (quan el que està estipulat és el 20% d'alumnes procedents de diferents ètnies), que es consideren ofesos perquè els companys no musulmans porten entrepanes de pernil i altres derivats del porc, aliment per a ells impur i, per tant, prohibit. Fa uns mesos alguna família va denunciar un professor que explicava a la classe alguna cosa sobre aquests aliments.

No és que estiguin precisament discriminats, ja que els avisos, circulars i notes es redacten en català i àrab per facilitar-ne l'enteniment per part d'aquest col·lectiu. Si fem tantes concessions al respecte, acabarem «colonitzats» per ells i se'ns imposarà la xara (normes de comportament dels musulmans). Hi ha processos imparables que comencen per algun fet aïllat al qual gairebé no donem importància. El respecte mutu és necessari per a una convivència reeixida.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Destí fatal

Què pensa vostè del destí? Fa poc, vaig comentar amb uns companys de feina el cas d'un noi que es va matar saltant d'un balcó a l'altre en un hotel. La majoria deien que «era el seu destí» i que aquesta desgràcia fatal li havia de passar. També m'agradaria saber la seva opinió sobre la possibilitat de conèixer el destí, per exemple, a través de tècniques d'endevinació, per així poder-lo evitar...

Li confesso que la seva consulta em fa certa pena en veure tanta insensatesa després de tants segles de cristianisme a les nostres terres. Vostè agafi una pedra que fa anys que està al fons d'un estany. Està humida per fora, però si la parteix en dos trossos veurà que de dins està totalment seca. Així passa amb tants contemporanis nostres: ens envolta des de fa segles la fe cristiana, però només s'ha quedat a la perifèria, sense penetrar ni a la ment ni al cor. Manca de fe, superstició, però també manca de sensatesa i de raó. Ja ho veu. creuen en un destí fatal i, d'altra banda, contradictòriament, pretenen conèixer un destí del qual no podran escapar. Els antics, abans de l'arribada de la fe cristiana, creien en aquest *fatum*, en aquest destí fatal que acostumava a ser fruit de les maquinacions d'uns déus tan arbitraris com irrealis. Ningú no podia escapar d'aquesta visió tràgica. Que diferent que és la fe cristiana! Com ens allibera dels antics fantasmes, terrors i dimonis que avui amenacen de renèixer a la terra de la superstició! La visió de la fe que, per cert, connecta tan naturalment amb la nostra raó i amb el millor de l'home, ens diu que la nostra vida és a les nostres mans i en mans de Déu. Evidentment que hi ha un «destí», en el sentit d'un terme i una finalitat de la nostra vida. El nostre destí és Déu i la vida eterna i feliç en Ell. Caminem cap a aquest destí i pretenguem aconseguir-lo, amb l'ajuda de Déu, i complir la nostra missió en aquest món, i viure una vida plena d'amor i servei a Déu i als nostres germans. Aquest és el nostre destí veritable i l'amistat i l'amor més veritables els manifestem en la mesura que ens ajudem mútuament a aconseguir el nostre destí. La mort, accidental o no, en qualsevol moment que arriba, no és mai el nostre destí sinó una conseqüència de la nostra fragilitat i finitud. Aquest noi del qual vostè em parla va morir no com a fruit d'un destí fatal, sinó, senzillament, per la manca de prudència o de sentit comú. Creure en un destí fatal suposa ignorar la llibertat i la fe, en definitiva, no creure ni en Déu ni en l'home.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Sant Lluís M. Grignon de Montfort, apòstol marià

Alejandro Martínez, h.s.g.
Fundació Montfort

Aquest any 2012 és molt especial per a la Família Montfortiana, a la qual pertanyen les persones que viuen l'espiritualitat que va propagar, a principis del segle XVIII, sant Lluís M. Grignon de Montfort, missioner francès nascut a Montfort-sur-Meu (la Bretanya) el 1673 i mort el 1716, a l'edat de 43 anys, a Saint Laurent-sur-Sèvre (La Vendée).

I és especial perquè celebrem el tricentenari del *Tractat de la veritable devoció a la Santíssima Mare de Déu*, un dels llibres més importants que l'autor va escriure, segons el càlcul més probable, la tardor de l'any 1712 a la Rochelle (França).

El manuscrit va romandre més de cent anys amagat en un cofre, fet que el sant va predir: «Preveig clarament que moltes bèsties rugents arriben furioses a destrossar amb les seves dents diabòliques aquest escrit humil i aquell de qui l'Esperit Sant s'ha servit per redactar-lo, o sepulcrar, almenys, aquestes línies en les tenebres o en el silenci d'un cofre perquè no sigui publicat» (n. 114). Va sortir a la llum un 29 d'abril del 1842 a Saint-Laurent-sur-Sèvre, on el sant va morir i hi ha la seva sepultura. En poc temps el llibre va guanyar gran popularitat. Ha estat traduït a una vintena de llengües i compta amb més de 300 edicions.

El manuscrit està incomplet; li falten unes 90 pàgines de la primera part i algunes de la segona. El títol tampoc no és original. S'ha conservat el de la primera edició: *Tractat de la veritable devoció a la Santíssima Mare de Déu*, tot i que el sant defineixi la seva obra, en el n. 227, com a *Preparació al regnat de Jesucrist*.

Mestra espiritual

Maria va ser per a aquest jove inquiet la mestra de la seva «infància espiritual». Montfort es comportava amb Maria com un nen es comportaria amb la seva pròpia mare. Ja en plena joventut, agenollat als peus d'una imatge de Maria, es va fer la pregunta crucial de la seva existència: «Quin és el meu camí en la vida?»

L'espiritualitat de l'escola francesa en la qual Montfort es va formar estava centrada en el misteri de l'Encarnació, que és el misteri de Jesús en Maria: unitat total, d'esperit i acció, entre el Fill i la Mare en la grandiosa obra de la Redempció, que s'inicia en l'Encarnació.

La devoció a Maria va ser un dels temes controvertits a la França del segle XVII. Es distingien dos corrents: la que s'adreça a la sensibilitat, amb el perill de degenerar en pràctiques que fregaven la superstició; i una segona, fonamentada en la teologia del misteri de l'Encarnació, propiciada pels mestres de l'Oratori francès i que es fonamenta en la fidelitat als compromisos baptismals.

La literatura mariana de l'època va ser abundant. Va haver-hi escriptors que van criticar i combatre el que consideraven falses devocions; d'altres, van mirar d'ensenyar i propagar una devoció a Maria, que, per ser autèntica, han de ser «cristocèntriques». Montfort va viure aquesta situació i va escriure sobre això: «En efecte, avui més que mai, ens trobem amb falses devocions que fàcilment podrien prendre's com a veritables. El dimoni, com a fals encunyador de moneda i lladre astut i experimentat, ha enganyat i ha fet caure ja moltes ànimes per mitjà de falses devocions a la Santíssima Mare de Déu.»

Al sant li feia molt de mal que els esperits mesquins i escrupolosos «tinguessin por de deshonrar el Fill, honorant la Mare». I es lamentava, adreçant-se a Jesús: «Tenen por, segons diuen,

que hi hagi algun abús i se't faci injúria per honorar la massa a ella.»

Experiències del missioner

En el *Tractat*, Montfort desenvolupa i fonamenta el quart mig —una devoció tendra i veritable a la Santíssima Mare de Déu—, que el sant proposa en la seva obra *Amor de la saviesa eterna* com el mitjà més eficaç per assolir la Saviesa (Jesús).

El *Tractat* és fruit de l'edat madura del sant i recull, com diu en el n. 110, les seves experiències de missioner: «He agafat la ploma per escriure sobre el paper el que he ensenyat amb fruit en públic i en privat en les meves missions durant molts anys.»

Montfort no va desenvolupar un camí complet de perfecció. Es va limitar a ensenyar i propagar la «santa esclavitud», basada en el desprendiment personal i en la unió amb Maria: «L'ànima que s'abandona en mans de Maria, que es desprèn de tot en favor de la seva Reina i Sobirana, rep en contraprestació la gràcia especialíssima de tenir gravats en la seva ànima els trets del seu Fill, la veritable Saviesa.»

Els escrits mariològics de Montfort —*Tractat de la veritable devoció*, *Secret de Maria* o *els diferents textos sobre el Rosari*— no són originals del Sant. El

mèrit rau en haver impregnat la doctrina mariana d'una frescor desconeguda fins llavors. Per això, els seus llibres sobre Maria són un punt de referència en el desenvolupament de la mariologia.

Unió amb Crist

Sant Lluís M. Grignon de Montfort col·loca Maria en la cruïlla de tots els camins que condueixen a Déu; i el camí que proposa en el *Tractat* és el més «fàcil, curt, perfecte i segur» per arribar a la unió amb Crist. I per ressaltar-ne la maternitat, Montfort recorre a raonaments senzills i lògics: «Jesús és sempre i a tot arreu el fruit i fill de Maria; i Maria és sempre i a tot arreu l'arbre veritable que du el fruit de la vida i la veritable mare que el produeix.»

Viure la devoció a Maria que proposa Montfort no és cap altra cosa que recórrer les etapes que explica santa Teresa d'Àvila en el seu *Castell interior* o *Les Morades*, fins assolir la darrera «morada». Montfort ho expressa així: «Donat que l'essencial d'aquesta devoció consisteix en l'interior que ella ha de formar, no serà igualment compresa per tothom. Alguns s'aturaran en el que té d'exterior, sense passar d'aquí: seran el nombre més gran. D'altres, en nombre reduït, penetrar en el seu interior, però es quedaran en el primer grau. Qui pujarà al segon? Qui arribarà fins al tercer? Qui, finalment, hi romandrà habitualment? Només aquell a qui l'Esperit de Jesucrist reveli aquest secret...»

Quina és, doncs, la devoció a Maria que proposa Lluís de Montfort? Viure en plenitud la consagració a Jesús per Maria, fent-ho tot *per* Maria, *amb* Maria, *en* Maria i *per a* Maria; i aquesta bona Mare, «que no es deixa vèncer en generositat», ens durà a Crist. El *Tractat de la veritable devoció a la Santíssima Mare de Déu* conté, doncs, la resposta de Montfort al que considera fonamental en la vida cristiana: arribar a identificar-se amb Jesús Saviesa i viure com ell va viure.

FUNDACIÓ MONTFORT

Societat Grignon de Montfort
c/ Jonqueres, 18, 8è C
08003 Barcelona
tel./fax: 933 180 829
sgm@sgmontfort.org
www.sgmtontfort.org

Excursió al castell de Montsoriu

Mn. Joan Josep Recasens
Arxiprest

Els sacerdots de l'arxiprestat del Montseny (bisbat de Terrassa) van acabar el curs 2011-2012 amb una excursió al castell de Montsoriu, el castell gòtic de Catalunya. Alguns duïen roba esportiva, com convenia per a l'ocasió. Després van anar a dinar. La convocatòria recent ha estat Sant Pere Vilamajor, a la missa de festa major. Estan a l'espera dels nomenaments d'enguany.

Paraula i vida

Com conduïm?

Les carreteres són ben familiars per a gairebé tot-hom. Cada dia es viatja més. L'estiu és un període de l'any en què augmenten els viatges amb motiu fonamentalment de les vacances. Per això, en aquest diumenge 8 de juliol, en la proximitat de la celebració de la festa de Sant Cristòfol, el 10 de juliol, patró dels automobilistes, l'Església celebra la Jornada de Responsabilitat en el Trànsit. Aquest any té un lema molt profund i alhora molt clar: «La glòria de Déu és la vida de l'home. Al volant, cuida-la!»

La frase «La glòria de Déu és la vida de l'home» és d'una gran riquesa. Es troba en una de les obres d'un gran sant dels primers temps del cristianisme, sant Ireneu de Lió, un gran testimoni de la fe catòlica en el segle II de l'era cristiana. Com ens va dir Benet XVI, en el seu viatge apostòlic a Santiago de Compostel·la i Barcelona l'any 2010, «no es pot donar culte a Déu sense vetllar per l'home, el seu fill, i no se serveix l'home sense preguntar-se per qui és el seu Pare i respondre-li la pregunta

per Ell (...)». Això és el que l'Església vol aportar a Europa: vetllar per Déu i vetllar per l'home, des de la comprensió que se'ns ofereix de tots dos en Jesucrist».

Amb motiu de la Jornada de Responsabilitat en el Trànsit, bo serà que pensem una mica en el deure civil i moral de conduir observant les normes de trànsit, amb prudència i solidaritat. Les xifres d'accidents, que les autoritats corresponents s'esforcen en reduir, han de fer-nos prendre consciència de la nostra responsabilitat quan conduïm, i de fer-ho amb un sentit ben afinat de la justícia i de la caritat envers la vida dels demés i també envers la vida pròpia.

La causa de la majoria d'accidents de circulació són les fallades humanes: velocitat excessiva, avançaments prohibits, falta de respecte als senyals de trànsit, descuidar l'atenció etc. No hi ha

dubte que conduir malament, imprudentment, en males condicions físiques o psíquiques, és una patent d'homicida o de suïcida.

Tota vida humana és valuosa i important. Però el més trist és que la majoria d'aquestes víctimes són persones joves en plena primavera de la vida, i que el 90% de causes dels sinistres són infraccions del codi de circulació. Augmenten molt, per causa d'aquests accidents de circulació, les persones joves hemiplègiques, les quals veuen limitades les seves capacitats per a tota la vida.

Cal tenir molt present que quan es condueix el cotxe o la moto no es fa pas a la jungla, aïllats completament dels altres. Això es realitza en les carreteres i autopistes, al costat i enmig de moltes altres persones i famílies que també viatgen. Així doncs, no som responsables només de la nostra pròpia vida, sinó també de la dels altres, i tant la vida nostra com la dels altres és de Déu. Per això conduir bé és sinònim de solidaritat; és un deure de justícia i de caritat.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Lourdes, en el cor d'Europa

L'11 de juliol se celebra la festivitat de Sant Benet de Núrsia, declarat per Joan Pau II patró d'Europa. M'agradaria enllaçar avui aquesta data propera i la consideració de les arrels espirituals del nostre continent amb un enclavament d'espiritualitat al qual tots ens sentim molt units: Lourdes. Sant Benet va viure a cavall dels segles V i VI. Va ser l'instrument de Déu per fundar al cim d'una muntanya italiana un monestir, el de Montecassino, que seria el primer d'una llarga sèrie de monestirs benedictins, inspirats en la famosa regla que ell va redactar per al seu millor govern. La fundació de Montecassino, l'any 530, va ser precedida, en la vida de sant Benet, per quaranta dies de pregària i dejuni amb els quals va voler imitar Jesucrist, a qui es va entregar en cos i ànima. El fruit d'aquest lliurament es va estendre a molts països al llarg dels segles, sobretot a Europa, on els monjos van exercir un paper primordial en la

cultura i els costums.

Déu, que es va valer d'aquest jove que va començar sent ermità fins envoltar-se d'una primera comunitat, es va servir també d'una joveneta dels Pirineus francesos, al segle XIX, per a reafirmar la devoció mariana que ha acompanyat sempre la fe del poble. Bernadette va donar testimoni de divuit aparicions entre l'11 de febrer i el 18 de juliol de 1858 a la gruta de Massabielle. El seu senzill testimoni, impulsat per la gràcia, fa que cada any sis milions de persones pelegrinin a Lourdes.

Amb una missa celebrada a Montserrat el maig passat vam commemorar el 40è aniversari del primer pelegrinatge diocesà, el 1972, de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, entitat que des de llavors ha organitzat els pelegrinatges al santuari francès. Vaig tenir el goig de glossar, en aquest

sentit, la dedicació que va tenir a aquest afany el meu recordat predecessor, el Dr. Josep Pont i Gol. Personalment sempre participo en el pelegrinatge anual diocesà i la sensació és sempre la mateixa: la gent torna feliç. Hem estat en contacte amb malalts, necessitats, persones que requereixen ajuda i solidaritat, i els primers beneficiats som nosaltres mateixos pel seu exemple i la seva gratitud. Anem a posar-nos als peus de la Mare de Déu, com Bernadette, com milions de pelegrins. A través d'ella presentem al Senyor els nostres afanys diaris i posem a les seves mans les necessitats de la societat i de manera especial dels malalts. També demanem de manera particular pel Papa i pel seu interès en la nova evangelització, que comença per Europa, aquesta pàtria comuna que s'ha beneficiat tant de l'espiritualitat de sant Benet, i que no pot tenir l'euro com a únic vehicle d'unitat, sinó les seves arrels comunes en la doctrina de Crist.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

[CatCristEstiu]

SUPLEMENT D'ESTIU CULTURAL I SOLIDARI

NÚM. 2

Guspires d'espiritualitat

Fons reservats

Marc
Vilarassau i
Alsina

Hi ha un temps en què penses que les coses són blanques o negres, i que les grans opcions sempre es juguen entre tot o res. Fa vint anys, vaig sentir la urgència de donar-ho tot sense reservar-me res, i amb aquest propòsit vaig marxar al noviciat dels jesuïtes. I aquí estic, vint anys després, descobrint que, encara que el fons és autèntic, les coses no són tan simples ni les dicotomies tan nítides.

Ara que passo dels quaranta anys, vaig adonant-me que la diferència capital no és la que hi ha entre tot o res, sinó la que hi ha entre tot i gairebé tot. El problema no és tant el que dónes —que pot ser molt i boníssim—, com el que et reserves —encara que sigui poc i insignificant—. És aquest «fons reservat» el que, de cop, et passa factura.

Un reconeix que ha viscut a fons, que s'ha lliurat generosament, que ha donat molt; però, tot

i així, per poc honest que sigui amb ell mateix, descobreix com una resta d'insatisfacció encara no exorcitzada, una insubornable sensació que alguna cosa falta, que aquella carta que guarda dissimuladament sota la màniga ha d'entrar també en el joc, si no vol que li quedi fixada a la cara aquest somriure que mostra només la meitat de l'ànima.

I no em refereixo a aquestes reserves legítimes i fins i tot necessàries (si no vol confondre la donació amb l'aniquilació); em refereixo a aquestes reserves mesquines, aquesta xavalla existencial que guardem en una caixa, no com a provisió per donar-se millor, sinó com a reserva per no donar-se tant. Em refereixo al nostre temps sagrat, al nostre espai inviolable, a les

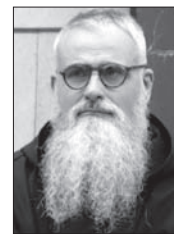
nostres manies intocables, als nostres secrets irrevelables, als nostres petits vicis inconfessables, i també a les mentides que decidim creure'ns per blindar aquests «fons» de tota ingerència aliena i de tota conversió possible.

És llavors quan t'adones que aquest tipus de reserves són trampes que ens parem a nosaltres mateixos, com aquell que per por de caure en un petit parany cau en una altra de més gran. Si algú et diu que als quaranta et desenganyes, no te'l creguis: no és que et desenganyis, sinó que ja no t'enganyes, que no és el mateix. Per descomptat, un pot seguir enganyat durant quaranta anys més, però no val la pena. Encara som a temps de posar aquesta xavalla existencial sobre la taula i afegir-la a la resta. Poc o molt, això és el que tenim i això és «tot» el que podem oferir. Potser no més, però tampoc menys.

Curiositats històriques

Sant Antoni de Pàdua vist pels seus contemporanis

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins de Catalunya

Des de l'any 1960, el Centre d'Estudis Antonians de Pàdua publica la prestigiosa publicació periòdica *Il Santo. Rivista Antoniana d'Storia, Dottrina, Arte*, en la qual s'editen i s'estudien les testimoniances històriques, litúrgiques, literàries i artístiques a propòsit de la figura i incidència mundial de sant Antoni de Pàdua (Lisboa 1195 - Pàdua 1231). Per tal de reforçar encara més aquesta intensa tasca de recerca documental i històrica, en l'escaiença del 750 aniversari de la mort de sant Antoni de Pàdua, conegut popularment com *il Santo*, el framenor conventual Vergilio Gamboso, un dels més grans especialistes dels temes santantonians, impulsà el 1981 una rigorosa tasca de recuperació i edició dels textos i testimonis documentals referits a sant Antoni, fins a la primera meitat del segle XIV.

L'enorme tasca investigadora del P. Gamboso, ajudat pels framenors conventuals de Pàdua, s'ha visibilitzat amb l'edició del *Corpus* documental conegut amb el nom de *Fonti Agiografiche Antoniane*. Del conjunt d'aquestes fonts antonianes, ens plau destacar les més antigues biografies sobre sant Antoni de Pàdua.

La més primitiva és coneguda amb el nom d'*Assidua*, però quan començaren a divulgar-se noves biografies del sant paduà els frares la denominaren *Vita Prima*. El text de la *Vita Prima* fou escrit per un framenor (un company de sant Antoni que ha restat en l'anonimat) i fou redactada l'any 1232 a petició dels superiors de l'orde franciscà, en ocasió de la canonització d'Antoni de Pàdua. Des de les primeres ratlles de la *Legenda Assidua*, l'autor es mostra complagut d'autopresentar-se com a framenor, amic i company del nou sant, alhora que es mostra joïós de poder narrar (amb un estil molt semblant al que emprà Tomàs de Celano quan biografià sant Francesc d'Assís) les gestes i meravelles en la vida de sant Antoni, que és presentat als lectors com a model del veritable framenor, enamorat de la Paraula divina i amic dels pobres i marginats.

Del conjunt de les primitives biografies antonia-

Sant Antoni de Pàdua, «doctor evangelicus», en plena activitat predicadora.

«És presentat als lectors com a model del veritable framenor, enamorat de la Paraula divina i amic dels pobres i marginats»

nes, els medievalistes atorguen una gran importància al *Dialogus de gestis beati Antonii*, escrit l'any 1246 i, també, la *Benignitas*, escrita entorn de 1280 per fra Joan Peckam a partir de les biografies antonianes precedents, que Peckam harmonitzà i completà amb noves dades. Del conjunt de les biografies antonianes més antigues destaca, però, la coneguda amb el nom de *Raymundina* (atribuïda a fra Pere-Raimon), en la qual se'ns aproxima una semblança, molt inèdita, de sant Antoni de Pàdua, articulada des d'una perspectiva bíblico-teològica que compta amb el reforç d'abundants citacions de la Sagrada Escripura. La *Raymundina*, a més de ser redactada en una prosa llatina exuberant, la trobem farcida de cadències rítmiques (és a dir, el *cursus* medieval), ja que l'autor havia de facilitar la lectura pública de la *llegenda* (allò que s'havia de llegir, no pas allò *llegendari*!) sobre la vida del sant paduà en cor o refectori conventual.

Finalment, cal fer un esment de la biografia anomenada *Rigaldina*, que fou redactada per fra Joan Rigaldi de Llemotges tot imitant l'estil i l'estructura de la *Legenda Maior* de sant Bonaventura. Fra Joan Rigaldi es proposà d'oferir als framenors una biografia antoniana de caràcter edificant, de tal manera que la figura d'*il Santo* fos un model paradigmàtic a imitar.

S'ha de remarcar que, ja des dels inicis de la presència franciscana a Catalunya, gaudi d'una gran popularitat «el sant de tot lo món». Tant, que el primer monestir de clarisses, fundat a Barcelona entre els anys 1233-1236 en vida de santa Clara d'Assís, fou dedicat *ad honorem Dei et beati Antonii confessoris, de Ordine Minorum*.

Acompanyem aquesta breu nota d'hagiografia antoniana amb un gravat català de caràcter popular que ens mostra l'activitat predicadora de sant Antoni de Pàdua situat, no pas en un context medieval com escauria, sinó enlairat dalt d'una trona dins d'una església europea d'estil barroc que es correspon a l'època del gravat reproduït.

La història del nostre calendari

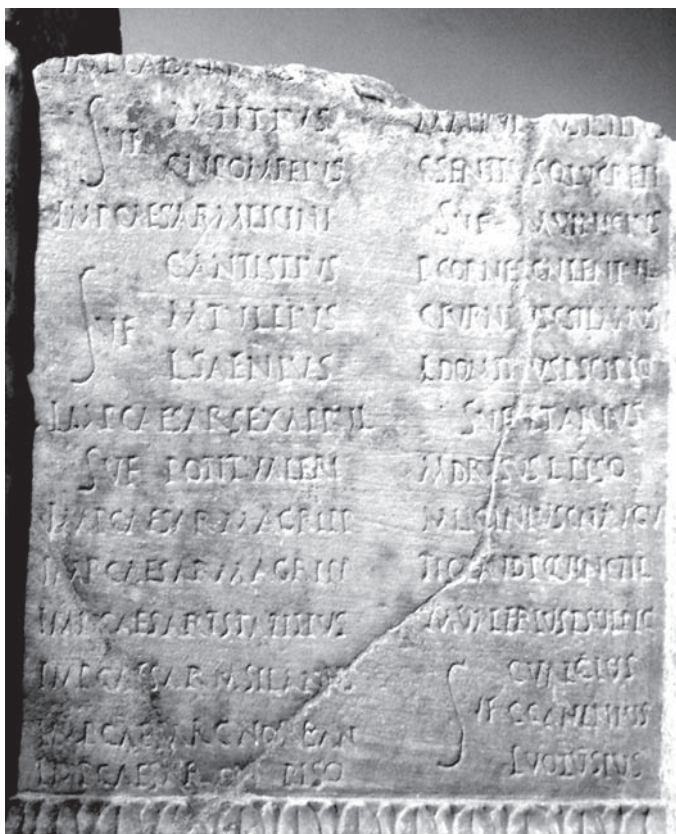
Els orígens del calendari romà

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

El nostre calendari actual té les seves arrels en el primitiu calendari que s'utilitzava a Roma des de Numa Pompili (715 - 672 abans de Crist), el rei que fou successor de Ròmul, el fundador de Roma. La vida d'aquest sobirà està rodejada de llegendes, però històricament es veu cert que va fer, entre altres coses d'ordre religiós o administratiu, la primera reforma del calendari que, provinent dels etruscos i indirectament dels caldeus, es feia servir per aquells primers ciutadans romans. Era un calendari de només 10 mesos, que els romans anomenaven amb els noms de *Martius*, *Aprilis*, *Maius*, *Junius*, *Quintilis*, *Sextilis*, *September*, *October*, *November* i *December*. El primer, el tercer, el cinquè i el vuitè eren de 31 dies i els altres de 30, fent un total de 304 dies, cosa que obligava a afegir almenys una seixantena més de dies al final si es volia que l'any coincidís, almenys aproximadament, amb el curs aparent del Sol, i efectivament així es feia sota les ordres dels sacerdots (o *pontífics*, com els deien).

Si em pregunteu sobre l'origen dels noms dels mesos us haig de dir que no hi ha unanimitat entre els etimòlegs sobre els quatre primers. *Martius* es veu molt segur que es dedicava a Mart, déu de la guerra (en aquest mes sovint s'iniciaven campanyes bèl·liques) però *Aprilis* no sabem si es referia a un atribut d'Apol·ló o al fet de ser el mes que fa «obrir» les flors o dedicat a la deessa *Apru*, etrusca; pel que fa a *Maius* no sabem tampoc si

Fragment de un calendari Romà. Museu Nacional de Roma.

era dedicat a la deessa Maia (mare de Mercuri) o bé un atribut de Júpiter, i de *Junius* hem de dir que sembla, però no és segur, que es referia a la deessa Juno. Els noms de la resta no ofereixen dificultat, són els noms d'ordre: 5è, 6è, 7è, etc. I d'aquí ve que encara s'anomenin així els quatre últims, cosa que respon a una de les preguntes que plantejàvem la setmana passada: el nom els ve de quan només hi havia a l'any els 10 mesos que hem dit. Només falta aclarir per què canviaren de nom després el *Quintilis* i el *Sextilis*. Ja ho explicarem més endavant.

Doncs bé, el rei Numa va posar que després del *Decembris* s'afegissin dos mesos, que s'anomenaren *Januarius* i *Februarius* (els nostres Gener i Febrer) que més tard es van posar davant d'aquells deu. Però aleshores es feren de 29 dies els mesos que eren de 30, i de 29 i 27 els dos afegits, fent un any de 354 dies que tampoc lligava amb la realitat. Això obligà a afegir un tretze mes de 22 o 23 dies cada dos anys i l'intercalaven entre el 23 i 24 de *Februarius* (no sabem per què ho feien; potser per commemorar algun fet històric) i en deien mes *Mercedinus* (o *Mercedonius*, derivat de *merces*, paga o sou, perquè era el mes de pagar els servidors, d'aquest mot ve «mercat»).

Però és clar que la correspondència amb la realitat astronòmica tampoc quedava ben arreglada. Hi calia una reforma més exacta i fixa. Es féu a l'any 707 de la fundació de Roma (46 aC). En parlarem la setmana que ve.

Pelegrins a Terra Santa

1, 2, 3... i 10!

Anna
Robert
Fustero

A la nostra cultura el número deu és significatiu, el relacionem amb la perfecció i també serveix per sintetitzar allò que volem explicar. En una de les reunions preparatòries se'ns va donar juntament amb el dossier informatiu un decàleg: el decàleg d'un pelegrí a Terra Santa. I, des d'aleshores, quan tinc un moment intento rellegir algun dels punts d'aquest decàleg del qual en destacaré algun. Fixem-nos que ja per començar hi diu «pelegrí» i no «turista» i «pelegrinatge» i no pas «viatge». Per què? Doncs perquè nosaltres esdevindrem pelegrins interessats per la història, la vida i les necessitats del lloc on anem, durant el camí reflexionarem sobre allò que ens inquieta, ens deixarem acompanyar, sobretot pel mateix Jesús, que serà el nostre principal company de camí.

El decàleg de què parlava comença dient: «Peregrinar a Terra Santa és un do immens de Déu i és una gràcia, una oportunitat única per conèixer la terra de Jesús. Cal esdevenir testimoni del que s'ha viscut en el pelegrinatge.» Aquest punt em fa tenir present que els quaranta joves que hi anem serem molt afortunats perquè tindrem una ocasió única de viure-ho en primera persona. No obstant això, tindrem ben presents aquelles persones a qui els hauria agradat venir però que per motius diferents no ho han pogut fer. I de tot el que haguem vist, sentit, escoltat i viscut hauré de ser testimoni en la nostra vida quotidiana. I com ens costa fer-ho bé i ser-hi fidels!

El decàleg també ens recorda que Terra Santa «és també una contradicció, fins i tot, en alguns casos provoca dolor i escàndol. Es tracta del territori més disputat històricament». Experimentarem la necessitat de pau, el do dels dons de Jesús, tan feble, fràgil, precària i insuficient. I potser entendrem millor la gran necessitat de pau que té el món avui dia, el món i el nostre entorn més immediat. Només cal començar amb el nostre petit granet de sorra a la feina, a casa, amb els amics... no calen grans proeses.

I, finalment, ens parla del «cinquè Evangelí». Tots aquells que han estat algun vegada a Terra Santa diuen que l'evangelí mai més es torna a llegir de la mateixa manera. Les pedres, els camins, les muntanyes, les valls, el llac... esdevenen un cinquè Evangelí que traspua vida, l'espai que es va trobar amb la humanitat de Jesucrist i per on «va passar fent el bé» (Ac 10, 38).

«Tots aquells que han estat algun vegada a Terra Santa diuen que l'evangelí mai més no es torna a llegir de la mateixa manera»

catalunyacristiana.cat

Espai de trobada, participació i diàleg

Notícies d'Església Cultura Compromís social

Subscripció
Paper
124,80
euros/any

Subscripció
Digital
65,00
euros/any

Visitem les esglésies principals de Sitges i Vilanova i la Geltrú, dues poblacions veïnes que van fer del comerç marítim amb Amèrica la seva font de riquesa. Fruit d'això van construir grans temples en estil barroc i neoclàssic que són testimoni d'aquell dinamisme excepcional. Totes dues poblacions han mantingut la vida comercial, avui basada en el turisme.

Temples p

SITGES

SANT BARTOMEU I SANTA TECLA

La silueta de l'església de Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges, situada com un balcó sobre el mar i amb una escalinata molt cinematogràfica, ha donat la volta al món. Però malgrat la fama del seu aspecte exterior, el veritable tresor de la parròquia de Sant Bartomeu és a dins.

Ens rep Mn. Josep Pausas, que fa gairebé quatre anys que n'és el rector. La rectoria és de les més grans que hem vist mai i conté diverses imatges i objectes litúrgics antics. Mn. Josep ens explica que la parròquia es va salvar de la crema general del 1936 i que per aquest motiu ha conservat obres artístiques de valor. Ens fa passar a l'església i de seguida veiem tota una sèrie de retaules barrocs a les capelles laterals i un bonic orgue. El nostre amfitrió ens diu que «quan al segle XVII es va construir l'església actual es van fer tots aquests retaules, i també l'orgue. L'aspecte general de l'interior, per tant, continua sent el de llavors, barroc, cosa que la fa molt interessant».

De tots els retaules ens fixem en el del Roser, un dels més grans i espectaculars. S'hi representen les escenes dels goigs de la Mare de Déu voltades de figures de sants i àngels. Com a bona peça barroca que és, hi abunda l'ornamentació i el color daurat, però no arriben a carregar l'obra. Un altre retaule interessant és el dels Dolors, que té una bonica Pietat feta després de la guerra civil per l'escultor sitgetà Pere Jou. A l'altar major hi veiem una pintura gòtica de sant Bartomeu i santa Tecla, els patrons de Sitges. És l'únic testimoni de l'antic retaule gòtic del segle XV que presidia el presbiteri. En contrast amb les figures barroques, plenes de moviment, aquí en tots dos sants predominen la contenció i els gestos mesurats.

Seguim Mn. Josep Pausas cap a la nau central, on podem contemplar l'orgue barroc. «És una veritable joia. El vam restaurar fa pocs anys i des de llavors podem oferir concerts força sovint.» Continuem fins a prop de l'entrada on hi ha uns bells sepulcres medievals del segle XIV, pertanyents a nobles de la zona del Penedès. Són dels pocs elements que ens han arribat de l'antiga església gòtica. Abans de pujar al cor i la galeria superior Mn. Josep ens ensenya la capella baptismal i la capella de la Mare de Déu de Montserrat. Totes dues estan decorades amb unes boniques pintures murals del pintor del segle XX Pere Pruna. També ens fa passar a l'àmplia capella del Santíssim, que conté dues obres realitzades després de la guerra: un Sagrat Cor de Pere Jou i un Sant Sopar del pintor Darius Vilàs.

Quan arribem a la galeria superior veiem que està plena d'imatgeria religiosa. Mn. Pausas ens fa saber que «aquí dalt es guarden les imatges que estan fora de culte o que només s'exposen en dates concretes. Però a més de les imatges de la parròquia ara, durant un temps, també hi tenim imatgeria del Museu Maricel mentre s'hi fan les obres de reforma». Passegem entre cristos, marededéus i sants de

totes les èpoques, romànics i tot, una veritable lliçó d'iconografia cristiana. Finalment arribem en una sala on hi ha un conjunt escultòric molt curiós que representa l'Assumpció de la Mare de Déu. La Verge està estirada sobre una llitera, ricament vestida al gust del segle XIX, i vetllada per quatre angelets amb unes simpàtiques perruques que els donen un aire de nina. Envoltats d'aquesta atmosfera de pietat decimonònica acabem la visita a Sant Bartomeu i Santa Tecla, i Mn. Pausas ens du a la següent parada de la ruta.

MARE DE DÉU DEL VINYET

Als afores de Sitges hi ha el santuari mariner de la Mare de Déu del Vinyet. Igual que l'església parroquial tot l'edifici és d'època

barroca i l'any 1936 tampoc no va ser cremada. Mn. Pausas ens informa que la festa del Vinyet se celebra el 5 d'agost. «Antigament se celebrava el 8 de setembre, perquè és una marededéu trobada, però fa segles Roma li va concedir una data pròpia a petició del poble.»

En entrar dins de l'església ens trobem amb un temple inconfusiblement barroc i mariner. Aquest segon aspecte es fa evident per mitjà dels nombrosos exvots antics en forma de vaixell que pengen del sostre de l'església i que els mariners i pescadors oferien a la Mare de Déu per haver-los salvat d'algun perill. Alguns d'aquests exvots són veritables maquetes nàutiques d'un detallisme realment impressionant, i donen a l'església un aire entre exòtic i antic. Les

capelles laterals, els altars, entre els quals el de la Mare de Déu del Carme, porten un orgue i el de l'Assumpció, però igualment bonic.

El centèsim mateix, la Mare de Déu del Vinyet, a la història de la ciutat va ser per un església un camp de batalla que li va aprofitat mateix l'abundància. La guerra civil perquè recuperava fet malbé la rèplica e

capelles laterals, els altars, entre els quals el de la Mare de Déu del Carme, porten un orgue i el de l'Assumpció, però igualment bonic.

El centèsim mateix, la Mare de Déu del Vinyet, a la història de la ciutat va ser per un església un camp de batalla que li va aprofitat mateix l'abundància. La guerra civil perquè recuperava fet malbé la rèplica e

bruna i menuda, ocupa el sostre i llueix una gran corona brodada. És venerada no només a diverses poblacions veïnes, sinó als nombrosos exvots pintats a la base de l'escala del cambril.

Avui, però, la majoria de la Mare de Déu es deixen en una capella que hi ha a fora, a tocar del mar, amb flors i ciris per tot arreu i amb escrits diversos, fruit de la devoció. També veiem una capella dedicada a la Mare de Déu: és la Verge de Cuba i donació de la ciutat, en una manera no només de devoció comercials de Sitges amb la mar, sinó d'agermanar dues mares i vinculades a la mar.

S PER CATALUNYA

Parroquials del Garraf

VILANOVA I LA GELTRÚ

lateral conserven
 s barrocs originals,
 s quals no hi falta
 Mare de Déu del
 patrona dels homes
 La nau central té
 e, no tan gran com
 església parroquial
 alment treballat i

re del santuari, tan-
 és la imatge de la
 Déu del Vinyet, de la
 Pausas ens n'explica
 a: «Segons la tradi-
 r trobada enterrada
 esclau que treballava
 i com que cada ve-
 e la treien d'aquell
 imatge hi tornava
 ixecar el santuari al
 oc on l'havien tro-
 imatge original es
 ar durant la guerra
 uè no fos destruïda,
 n l'any 1939 la van
 r la humitat l'havia
 é. L'actual n'és una
 exacta.» La imatge,
 el centre del cambril
 i un vestit ricament
 omés a Sitges sinó
 nes, com deixen clar
 tats que hi ha al llarg

d'ofrenes a la Mare
 mena d'atri cobert
 de l'església. Hi ha
 a les parets poemes
 a devoció del poble.
 leta amb una altra
 del Cobre, patrona
 cantant Lucrecia. És
 recordar els lligams
 la gran illa del Carib,
 arededeus trobades

SANT ANTONI ABAT

Al centre de Vilanova i la Geltrú hi ha un dels temples més grans del bisbat de Sant Feliu: l'església de Sant Antoni Abat. Té la peculiaritat de tenir dues façanes: la que dona a la plaça de les Neus és moderna i d'un estil eclèctic que no gaudeix d'acceptació general; la de la placeta de Sant Antoni és la principal i més antiga, d'un estil neoclàssic imponent i en destaca la gran imatge de sant Antoni. Al costat de la façana hi ha el campanar barroc; està coronat per un penell en forma d'àngel i és un dels pocs de Catalunya que està completament separat del temple. Des de la plaça estant contemplem tot el conjunt, que construït en pedra blanca local reflecteix la llum de ple estiu.

Aquí ens trobem amb el rector, Mn. Lluís Anton Armengol, delegat d'Ecumenisme del bisbat, i amb Xavier Orriols, historiador, folklorista, músic i constructor d'instruments tradicionals. En entrar a l'església ens trobem amb un espai enorme, d'una alçada i amplada realment impressionants. Xavier Orriols ens fa saber que «va ser construïda seguint les proporcions àuries, cosa que fa que sigui agradable a la vista des del primer moment». Quan hi portem una estona ens adonem que pràcticament tota la decoració interior és relativament moderna. La raó ens la dona Mn. Armengol: «durant la guerra civil l'església va patir molt. No només en van cremar tots els altars, imatge i mobiliari en general, sinó que tot el sostre va ser enderrocat a pic i pala.»

Recurrent les capelles laterals veiem els retaules i les imatges construïts després de la guerra. Entre ells ens fixem en la imatge de la Mare de Déu de les Neus, patrona de Vilanova i la Geltrú, i en un treballat retaule dissenyat per l'arquitecte Josep Maria Jujol. També són de Jujol la majoria de vitralls de

l'església. Ens atanssem al presbiteri, presidit per una imatge de sant Antoni, i decorat per dues gran pintures murals. Mn. Armengol ens explica que són obra de Lluçia Navarro, un prolífic pintor que amb el seu estil modern i alhora càlid i proper va saber plasmar en art l'esperit del Concili Vaticà II. Alcem la vista cap a la cúpula que hi ha damunt l'altar, que pel fons daurat i els diversos sants que té representats ens recorda l'art bizantí. Xavier Orriols ens fa fixar en l'enorme deambulatori que dona la volta a tot el presbiteri, característica que a Catalunya només tenen algunes catedrals i basíliques. L'església de Sant Antoni Abat, doncs, té tot l'aire d'un gran temple basilical.

SANTA MARIA DE LA GELTRÚ

Al nucli històric de la Geltrú, lleugerament aturonat, hi ha l'església de Santa Maria, del segle XVIII. Està situada a tocar de l'antic castell de la població, que conserva una excepcional façana romànica. Hi arribem a primera hora de la tarda, i un gran silenci inunda la

plaça de l'església i tots els carrerons del voltant. Per un moment sembla que ens trobem en un petit poble de l'interior completament allunyat del turisme.

Ens rep el rector, Mn. Manuel Roig, que també és el delegat de Missions del bisbat de Sant Feliu. L'interior de Santa Maria no és tan gran com el de Sant Antoni, però així i tot és prou espaiós. El que més ens crida l'atenció és el gran retaule barroc dedicat a l'Assumpció de la Mare de Déu. Mn. Roig ens diu

que aquesta magnífica obra va sobreviure a la crema del 1936: «L'església va patir destrosses importants, però el retaule es va salvar perquè pocs dies abans, veient el caire que prenién els esdeveniments, l'havien tapiat completament. D'aquesta manera va quedar fora de la vista dels incendiàries». El retaule representa diferents moments de la vida de la Mare de Déu, i també s'hi representen diversos sants vinculats a l'arxidiòcesi de Barcelona, com ara santa Eulàlia.

Mn. Roig a continuació ens assenyala els vitralls, sobretot el rosetó de l'entrada, que daten del segle XIX. A les parets de l'església hi predominen els tons daurats i blavosos, que fan joc amb l'or del retaule i amb el blau dels vitralls. Després de fer una ullada a les capelles laterals passem a la capella del Santíssim. És més aviat petita, cosa que li dona un aire càlid i íntim que facilita el recolliment i la pregària. Conserva bé la decoració barroca original, tant el teixit de les parets com les pintures de la cúpula. En aquest ambient de silenci acabem la nostra ruta satisfets d'haver pogut conèixer bé algunes de les grans esglésies del Garraf.

Vacances Misses a llocs d’estiueig de la costa

ALDEA, L' Parròquia de Sant Ramon D.: 12.00 h. Parròquia de Sant Josep V.: 18.30 h. ALELLA Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h, 20.00 h. ALTAFULLA Parròquia de Sant Martí V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. Barri Marítim V.: 20.30 h. D.: 19.00 h, 20.00 h. AMETLLA DE MAR, L' Parròquia de la Purificació de Maria V.: 19.00 h. D.: 10.00 h, 19.00 h. AMPOLLA, L' Parròquia de Sant Joan Baptista V.: 19.30 h, D.: 8.30 h, 11.00 h, 19.30 h. AMPOSTA Parròquia de l'Assumpció V.: 19.30 h. D.: 11.30 h, 19.30 h. Parròquia del Sagrat Cor V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 11.30 h. Parròquia de Sant Josep V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 10.30 h. ARENYS DE MAR Parròquia de Santa Maria Assumpta V.: 19.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Convent dels Caputxins V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. BEGUR Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 20.00 h. BENICARLÓ Parròquia de St. Bartomeu: V.: 20.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 20.30 h. Parròquia de St. Pere, Apòstol V.: 19.30 h. D.: 11.030 h, 19.30 h. Parròquia de Sta. Maria del Mar V.: 19.30 h. D.: 10.30 h, 19.30 h. BLANES Parròquia de Sta. Maria V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 19.30 h. Parròquia de la Sgda. Família (Els Pins) V.: 19.00 h. 20.00 h. D.: 10.00 h, 11.30 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Teresa D.: 9.30 h, 11.30 h. Capella de Santa Anna V.: 19.00 h. CABRERA DE MAR Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 12.00 h. Santa Helena d'Agell D.: 11.00 h. Joan XXIII, n. 1, V.: 18.30 CABRILS Parròquia de Santa Creu V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 19.30 h. CADAQUÉS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 20.00 h. CALAFELL Parròquia de la Santa Creu	V: 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.00 h. Parròquia de Sant Pere (platja) V: 19.00 h, 20.00 h. D.: 10.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. CALDES D'ESTRAC Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h. Santuari del Carme V.: 18.45 h. D.: 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. CALELLA DE LA COSTA Parròquia de Santa Maria i Sant Nicolau V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h. Agustins V.: 20.00 h. D.: 10.30 h, 12.30 h, 17.30 h. CALELLA DE PALAFRUGELL Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h, D.: 11.00 h, 20.00 h, CALONGE Parròquia de Sant Martí V.: 18.30 h. D.: 11.00 h, CAMBRILS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h. Parròquia de Sant Pere V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 8.30h, 12.00 h, 19.00 h. Santuari de la Mare de Déu del Camí, D.: 11.30 h, 19.00 h. CANET DE MAR Parròquia de Sant Pere i Sant Pau V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Santuari de la Misericòrdia D.: 11.00 h. Capella Residència Guillem Mas V.: 20.45 h. D.: 8.45 h. CASTELL D'ARO Parròquia de la Nativitat D.: 10.00 h. Ermita del Remei D.: 18.00 h. Capella del Pla de Sant Pol V.: 20.30 h. .D.: 11.00 h. CASTELLDEFELS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h. 13.00 h, 20.00 h. Capella Bella Mar V.:19.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h, 19.00 h. Vista Alegre V.:19.00 h. D.: 10.00 h. Temple del Carme (Can Bou) V.: 20.00 h. D.: 10.00 h. CASTELLÓ D'EMPÚRIES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 11.00 h, 20.00 h. Empuriabrava: Centre Cívic V.:16.30 h. COMA-RUGA Parròquia de Sant Ramon V: 19.00 h, 20.00 h. D.: 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h, Temple de Sant Salvador de Mar V.: 20.00 h, 21.00 h. D.: 10.30 h, 20.00 h, 21.00 h. CREIXELL Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 13.00 h, 20.00 h.	CUBELLES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h. CUNIT Parròquia de Sant Cristòfol V.: 20.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. DELTEBRE Parròquia de l'Assumpció de Maria (Jesús i Maria) V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h. Parròquia de Sant Miquel Arcàngel (La Cava) V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.00 h, 20.00 h. EMPÚRIES Parròquia de Sant Martí D.: 12.00 h. ESCALA, L' Parròquia de Sant Pere V.: 19.00 h, 20.30 h. D.: 12.00 h, 20.30 h. ESTARTIT, L' Parròquia de Santa Anna V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. HOSPITALET DE L'INFANT, L' Parròquia de Sant Pere, Apòstol V: 20.00 h. D.: 10.00, 20.00 h. LLANÇÀ Parròquia de Sant Vicenç V.: 19.00 h. (Grifeu), 19.30 h. (Port) D.: 8.30 h. (Port), 11.00 h. (Vila), 19.00 h. (Vila), 20.30 h. (Port) LLAFRANC Parròquia de Santa Rosa V.: 19.00 h. D.: 10.00 h LLORET DE MAR Parròquia de Sant Romà V.: 18.00 h, 20.00 h. D.: 10.30 h, 12.00 h, 18.00 h, 20.00 h. Sant Quirze V.: 21.15 h. MALGRAT DE MAR Parròquia de Sant Nicolau V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, Internaci-onal, 11.30 h, 20.00 h. Residència Natzaret V.: 19.30 h. D.: 11.00 h. MASNOU, EL Parròquia de Sant Pere V.:19.30 h. D.: 9.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Casa Benèfica D.: 10.30 El Pilar V.:20.00 h. D.: 11.00 h, 19.00 h. Maricel V.:21.30 h. D.: 9.00 h, 12.30 h. PALAFRUGELL Parròquia de Sant Martí V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. PALAFOLLS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 10.00 h. Sant Lluís D.: 11.00 h. PALAMÓS Parròquia de Santa Maria del Mar V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h. Parròquia de Santa Eugènia D.: 10.30 h. Capella de La Fosca D.:20.30 h.	PENÍSCOLA Parròquia de la Mare de Déu del Socors V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.00 h, Peñismar V.: 20.00 h. Cassal Socio-cultural D.: 19.30 h. PINEDA DE MAR Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h. Parròquia Sant Joan Baptista V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Capella barri Les Creus D.: 10.00 h. PLATJA D'ARO Parròquia de Santa Maria V.: 18.30 h, 20.00 h. D.: 18.30 h, 20.00 h. PORT DE LA SELVA, EL Parròquia de la Mare de Déu de les Neus V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 19.00 h. PREMIÀ DE MAR Parròquia de Sant Cristòfol V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 12.00 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Maria V.:19.00 h. D.: 11.00 h, 13.00 h, 19.00 h. ROSES Parròquia de Santa Maria Assumpta V.: 19.30 h, 20.30 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 11.00 h, 20.00 h. SALOU Parròquia de Santa Maria del Mar V.: 19.00 h, 20.00h, 21.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. Parròquia de Sant Ramon V.: 18.30 h, 19.30 h, 20.30 h. D.: 8.30 h, 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h, 18.30 h, 19.30 h, 20.30 h. El Pessebre V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 10.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Sant Jordi, V.: 19.00 h. SANT ANTONI DE CALONGE Parròquia de Sant Antoni JULIOL - V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. AGOST - V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h. SANT ANDREU DE LLAVANERES Parròquia de Sant Andreu V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h. Parròquia de Sant Pere V.: 18.450 h, D.: 10.00 h. SANT FELIU DE GUÍXOLS Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Parròquia de Sta. Maria Assumpta V.: 18.00 h. Parròquia de Sant Joan Baptista D.: 11.00 h. SANT GENÍS DE PALAFOLLS Parròquia de Sant Genís D.: 12.30 h.	SANT POL DE MAR Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. D.: 11.00 h. SANTA CRISTINA D'ARO Parròquia de Santa Cristina V.: 19.30 h. D.: 11.00 h. Monestir de Solius V.: 18.00 h. D.: 10.00 h. SANTA SUSANNA Parròquia de Santa Susanna V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 11.00 h, 12.00 h. SEGUR DE CALAFELL Parròquia de l'Assumpció V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.30 h, 19.00 h, 20.00 h. SELVA DE MAR, LA Parròquia de Sant Esteve D.: 20.30 SITGES Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h, 19.00 h, 20.00 h. Temple de Sant Joan Baptista V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. Santuari El Vinyet V.: 20.30 h. D.: 10.00 h. TORREDEMBARRA Església Arxiprestal V.: 19.30 h, 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Barri Marítim V.: 19.30 h, 20.30 h. D.: 11.00 h. Capella Clarà D.: 10.00 TORROELLA DE MONTGRÍ Parròquia de Sant Genís V.: 20.00 h. D.:12.00 h, 20.00 h. La Providència D.: 9.00 h. Capella de l'Hospital D.: 12.00 h. <i>Càmping Delfin Verde</i> D.: 10.00 h. TOSSA DE MAR Parròquia de Sant Vicenç V.: 20.00 h. D.: 7.30 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h. VENDRELL, EL Parròquia de Sant Salvador V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 9.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h VILANOVA I LA GELTRÚ Parròquia de Santa Maria de la Geltrú V.:19.30 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Parròquia de Sant Antoni Abat V.:20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h. Parròquia de la Immaculada V.:19.30 h. D.: 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h, 19.30 h. Parròquia de Sant Joan Baptista V.:19.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h. VILASSAR DE MAR Parròquia de Sant Joan V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h. VINARÒS Parròquia de l'Assumpció de Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Magdalena V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 19.30 h.

Diari de bord

Missa en català a bord

La presència de catalans als vaixells de creuer sol ser notable. No em refereixo als creuers de superluxe, que desconec. Tot i així, mai no em vaig arribar a imaginar que un dia celebraria, a bord, una Eucaristia en la nostra llengua vernacla. Vegem com va succeir.

Les companyies navilieres ofereixen la possibilitat de celebrar aniversaris, noces d'argent, d'or, etc. Per un mòdic preu es pacta la celebració: es prepara una sala amb flors, es cobreixen les cadires amb roba blanca... El capità o algú que el substitueix es revesteix de gala i presideix l'acte, que consisteix en la lectura d'un text amb la renovació del compromís matrimonial i fer un brindis final.

Alguns, que es confessen creients, s'estimen més fer la celebració en l'Eucaristia que es fa diàriament a bord. En aquest cas es prepara amb cura, triant les lectures, les intervencions dels assistents, les peticions, els cants, etc., com fem a les nostres parròquies.

En un creuer per la Mediterrània, es va presentar una parella que celebrava les noces d'or. Els fills, néts i un besnét eren a bord. Eren catalans. Desitjaven fer una cerimònia molt particular que havien preparat amb gran cura. Hi hauria cants especials i música en viu: violins, flauta travessera i guitarra... Diferents fills i néts eren amants de la música i desitjaven complimentar els avis: «Ens agradaria fer l'Eucaristia de manera privada i, si fos possible, en català.» Em va semblar lògic. Vam fixar

el dia i l'hora i vaig comunicar-ho a la direcció per assegurar-me que la sala estigués disponible.

Dimarts era el dia assenyalat. A les vuit del matí vam arribar a Porto Torres, al nord-est de l'illa de Sardenya, per visitar l'Alguer i Nuraghe. Els components d'aquesta excursió érem majoritàriament catalans, entre ells la família que celebrava l'aniversari nupcial, i vam aprofitar algun espai per enllestir detalls de la celebració. A dos quarts d'una érem tots a bord.

L'eucaristia per al passatge era a les 18.30. La de la família a les 19.30. I per megafonia van anunciar: «Avui el pare Alfred celebrarà l'Eucaristia a les 18.30 en castellà i a les 19.30 en català.» L'anunci no era previst i es podia

«A la missa en català, a més de la família que ja eren 22, van acudir més de trenta persones que es van sumar a la celebració»

**Alfred Matas
i Pericé**

Sacerdot diocesà Col·laborador de
l'Apostolat del Mar
alfred.matas@hotmail.com

trencar la intimitat de la cerimònia. En la primera convocatòria van participar, com en dies anteriors, unes quaranta persones. En la missa en català, a més de la família, que ja eren 22, van acudir més de trenta persones que es van sumar a la celebració.

Van iniciar la missa els homenatjats que, amb paraules sentides, van donar gràcies a Déu per haver arribat feliços i units a aquesta data, envoltats per la seva nombrosa família. Dos néts (una adolescent i un nèt de 8 anys) ens van delectar amb els seus violins. Les lectures estaven molt ben seleccionades i els lectors també. Vaig comentar l'evangelí (Joan 13,34-35) i van seguir les peticions, breus i concises. A elles es va sumar algun passatger que no era de la família però que se sentia identificat amb la celebració. Van seguir les ofrenes.

A més del pa i el vi es van oferir moltes coses que anaven envaint l'altar. Cadascuna era acompanyada de l'explicació corresponent: «Amb aquest ciri encens demanem a Déu que continuu essent el far de la família. Amb aquest dibuix vull dir-vos que us estimo molt... Per agrair-te, àvia, els macarrons que ens fas els diumenges..., etc.» Durant la comunió van cantar acompanyats pels violins i una flauta travessera. I en finalitzar, el cant del *Virolai* va posar el coronament a la celebració.

Experiències com aquesta, que es van vivint en els creuers, resulten grates com a testimoni de l'amo entre generacions d'una mateixa família.

Viatjant pel món

Etiòpia

Ura Kidane Mehret i Narga Selassie són dos dels vint monestirs que es troben amagats en les trenta-set illes del llac Tana a Etiòpia.

El camí enmig del bosc que et porta a l'església d'Ura Kidane Mehret està senyalitzat per les paradetes esteses als vorals de la decera fetes amb presses abans del primer pas matiner dels turistes. Mares amb criatures, ara fent de venedors tots ells, t'ofereixen aquelles icones tan particularment boniques de la Mare de Déu amb el Fill. Les mires totes, les icones i les mares, perquè allà a Etiòpia quan veus una mare amb un fill a coll recordes automàticament aquelles imatges de les primeres icones que t'han ofert les venedores de camí cap a Ura Kidane Mehret o cap a Narga Selassie.

L'església de Narga Selassie és rodona, com els *tukul*, les cases efímeres dels etiòps en els camps del nord del país. Potser aquest fet, sense saber com, fa que el viatger es trobi acollit de seguida dins les esglésies que es visiten, convidat a entrar en un espai íntim, en un lloc tranquil del món. A primera hora de la tarda, sempre hi ha una llum daurada en aquest monestir. El temps occidental de

rellotge ha quedat imprecís quan et deixes portar per un itinerari *in crescendo* cap a les hores de la llum de l'orient.

La navegació pel llac Tana és pausada, tot un dia per navegar i descobrir els secrets de les illes al cràter d'una de les regions del món on també la natura és única. A Etiòpia hi ha molts llacs antics, aigües subterrànies, fonts

sagrades, salts impressionants de rius. Entre ells el Nil Blau i les cascades del Tiss Issat, font de la riquesa del Nil per a totes les terres que després regarà al llarg del seu camí.

El turisme, als etiòps, els ha arribat com un important motor de desenvolupament, potser amb el pas del temps també rebrà la categoria, com tants al-

tres, de «països emergents», ja que ha aportat creixement i moltes expectatives a tota la regió. Un dels llocs que més ho ha assumit en els darrers anys ha estat Lalibela, on es conserva una de les meravelles del món, si més no, per a nosaltres, com és el recinte de les onze esglésies excavades a la roca. Allà cada any per l'Epifania ortodoxa un bany multicolor torna el paisatge en riquesa, tothom que ha sentit a parlar de la celebració vol passar uns dies de gener a Etiòpia.

Com en el passat, el viatger torna a casa seva i explica el que ha vist, i qui escolta comença a imaginar com li agradaria veure aquells llocs de llegenda: a Gondar el recinte de castells, a Axum allà on es guarda la misteriosa Arca de l'Aliança, a Harar les muralles que protegeixen de nit la ciutat de les hienes... Potser allà, a Etiòpia, abans, durant, i després d'entrar a Narga Selassie, qui tingui l'esperit preparat entendreà quin és el missatge a rebre. A Etiòpia reps per cada mirada una revelació.

No us agradaria visitar Etiòpia i sentir les emocions que desperta una terra meravellosa?

Bàrbara Virgil

Rutes bíbliques i expedicions culturals
Ruth Travel

Santuaris amb història / ANDORRA, BISBAT D'URGELL

El cor del Pirineu

Joan
Pallarès-Personat

EL SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE MERITXELL

Seguim en aquest periple estiuenc de *Catalunya Cristiana* pels principals santuaris de Catalunya, si bé ja tenim en compte que el concepte «principal» és molt relatiu i quan acabem aquesta sèrie sabem que en seran més els oblidats que els tractats.

L'accés al santuari de la Mare de Déu de Meritxell, la patrona d'Andorra, a 1.527 metres d'alçada, és ara còmode, fàcil, però del santuari antic gairebé no ens en resta res. El que veureu és nou, d'encara no quaranta anys. De l'original, del romànic amb referències des de l'any 1176, no ens en resta pràcticament res. Del que bastiren pel segle XVI i XVII en queda ben poca cosa, perquè un incendi just la nit de després de la Diada de la Mare de Déu, que també és la Diada Nacional d'Andorra, el 8 de setembre, l'any 1972 ho va cremar tot.

El nou Meritxell és obra de l'arquitecte Ricard Bofill i Leví (Barcelona, 1939), potser més conegut a fora que a casa, però que té, a Catalunya, obres importants tals com el Teatre Nacional de Catalunya (1997) o l'Hotel Vela (2008).

Bofill, llavors un jove arquitecte de poc més de trenta anys i sense grans obres en el seu currículum, va ser dipositari de l'enorme confiança que li va fer el Poble d'Andorra quan va acceptar el projecte i, amb la més pura essència de l'arquitectura contemporània, a vegades massa lleugerament discutida, va saber combinar la tradició amb la modernitat, la funcionalitat amb la solemnitat i als quatre anys del foc,

el 1976, el nou santuari de Meritxell estava enllestit, acabat, en culte. I és que no en va per als andorrans representa quelcom més que un santuari, quelcom més que una Mare de Déu, és per excel·lència el seu santuari i la seva Mare de Déu.

Ara fa 125 anys, pel 1887, Gaston Vuillier va fer un viatge a Andorra i ens explica les dificultats dels camins. D'aquest viatge, recopilat i traduït del francès per Josep Maria Cuenca (Garsineu, Tremp 2002), hom treu una idea de l'aïllament de les Valls.

Glaça el cor veure com aquell estiu del 1887 era una aventura passar per terribles gorges de la Valira, ponts de fusta, molins arran d'aigua, saltants, i al final, per unes bordes arribar a Meritxell, on hi ha «una petita capella restaurada com nova». I Vuillier s'afanya a explicar que «ha estat de sempre considerada com la patrona de les Valls, però l'any 1873 el clergat andorrà va creure que era necessari fer consagrar aquesta protecció com cal per deliberació del Consell General. I la deliberació del 24 d'octubre del 1873 diu que «Nostra Senyora de Meritxell és considerada per les Valls d'Andorra com a patrona i protectora des de temps immemorial». I això ja no ho diu Vuillier: el 1921 fou coronada.

Gaston Vuillier també ens explica la llegenda de la troballa de la Mare de Déu, quan un Dia de Reis, la gent dels cortals de Meritxell baixaven a missa a Canillo i van veure la imatge sota uns arços florits i amb fulla verda tal com si estiguessin el mes de juny. Vuillier,

«L'antiga talla de la Mare de Déu era del segle XII, calçava esclops de fusta, com devien calçar la gent andorrana d'aquells temps. Per això solien anomenar-la la Mare de Déu dels Esclops»

després d'afirmar que «al capdavant, fora de la llegenda, res d'interessant en aquest llogaret», torna a les timbes i aigües salvatges de la Valira, que és al cap i a la fi, com a muntanyenc, el que anava a buscar per Andorra.

L'antiga imatge de la Mare de Déu, la que va desaparèixer en l'incendi, era una antiga talla del segle XII, la qual calçava esclops de fusta, com devien calçar la gent andorrana d'aquells temps. Per això solien anomenar-la la Mare de Déu dels Esclops. Respecte al santuari vell, també fou refet, restau-

rat, enllestit el 1994, i al costat del nou, avui és contrast i referència d'uns altres temps, modestos en recursos, però no menys rics en fe i devoció.

Tomàs Roig i Llop, al qual segurament anirem esmentant alguna altra vegada al llarg d'aquests articles d'estiu, a *Records d'un pelegrí de la Verge*, editada amb motiu de l'any Marià Universal del 1954, amb pròleg de l'aleshores encara canonge de la catedral de Barcelona, Mn. Narcís Jubany, i il·lustrat per Teresa Branyas, dedica al *Santuari de Nostra Dona de Meritxell* un capítol del qual destaquem: «Andorra! Nom de regust bíblic, alliberada en la llunyania dels segles del jou pagà, per mans imperials i cristianíssimes canta a totes hores, amb la veu dels seus rius i el ritme dels seus vents, una cançó de pau i llibertat...!»

I destaca més avall: «Com harmonitza tot amb l'encís d'aquells paratges geòrgics, la Verge de Meritxell! Com dringa dins del nostre pit, cada mot un picarol, la fresca cadença dels seus goigs: "Per Patrona vos aclama// el Consell amb gran amor// I amb entusiasme proclama// que sou d'Andorra el tresor."»

Acaba el capítol amb un «Andorra! Perpetu homenatge al bon Déu Creador de tantes bel·leses!, beneït per suauíssima presència de la Mare Nostra!»

Meritxell, a Canillo, és el santuari marià d'Andorra, però no és l'únic. Cal també conèixer-ne d'altres, com el santuari de la Mare de Déu de Canòlic, d'origen romànic i edifici barroc, a Sant Julià, la Mare de Déu d'Ordino, a la seva parròquia.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 2) TEMPS DE DURANT L'ANY
(SALTERI: SETMANA 2)

JULIOL

8. DIUMENGE
Diumenge XIV de durant l'any, Verd.
Lectures: Ezequiel 2,2-5 / Salm 122 / 2 Corintis 12,7-10 / Marc 6,1-6
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adrià III, p.; Àquila i Priscil·la, mr.; Edgar, rei; Eugeni III, p.
9. DILLUNS
Fèria, Verd. Lectures: Osees 2,14.15b-16.19-20 / Salm 144 / Mateu 9,18-26. Obé: *Sants Agustí Zhao Rong* (ML), Vermell.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zenó, mr.; Joan de Colònia, prev. i mr.; beat Teodoric Balat, mr.; Santes, beata Joana Scopelli, rel.
10. DIMARTS
Fèria, Verd. Lectures: Osees 8,4-7.11-13 / Salm 113 / Mateu 9,32-38
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cristòfor, mr.; Ascani, mr.; beats Carmel Boltà i Francesc Pinazo, mr.; Santes, Verònica Giuliani, rel.; Amèlia, viuda.
11. DIMECRES
Sant Benet (F), Blanc. Lectures: Prover-

- bis 2,1-9 / Salmo 33 / Mateu 19,27-29
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pius I, p. i mr.; Oliver Plunkett, arq. i mr.; Santes, Olga, reina.
12. DIJOUS
Fèria, Verd. Lectures: Osees 11,1b.3-4.8c-9 / Salm 79 / Mateu 10,7-15
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan Gualbert, ab.; Abundi, prev. i mr.; Ignasi Delgado, b. i mr.; Josep Fernández, prev. i mr.; Santes, Marciana, vg. i mr.
13. DIVENDRES
Fèria, Verd. Lectures: Osees 14,2-10 / Salm 50 / Mateu 10,16-23. O bé: *Sant Enric* (ML), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eusebi de Cartago, b.; Santes, Teresa de Jesús dels Andes, rel.; Sara, vg.
14. DISSABTE
Fèria, Verd. Lectures: Isaïes 6,1-8 / Salm 92 / Mateu 10,24-33. O bé: *Sant Camil de Lel·lis* (ML), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Francesc Solano, prev.; beat Gaspar Bono, prev.; Santes, Adela, viuda.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista

Germans i germanes de Jesús

Mc 6,1-6 permet copsar la gairebé total incomprensió que sofrí Jesús per part dels seus convilatans de Natzaret, en la línia ja esbossada abans sobre els seus familiars més estrets (cf. 3,31-35). Hi ha moltes variants interessants del còdex Beza respecte del text normal. Jesús no «va» senzillament «a la seva pàtria», sinó que «se'n va» del lloc on es movia habitualment a un altre on no s'havia presentat des que féu l'experiència messiànica. Es presenta a la sinagoga un dissabte i es posa a ensenyar. «Molts, en sentir-lo, impressionats per la seva ensenyança, deien...» El que els havia colpit era la manera nova com ell ensenyava, que diferia notablement dels sermons que escoltaven cada dissabte. Recordem la pregunta que es feren a la sinagoga de Cafarnaüm a l'inici de la seva activitat: «Quina ensenyança és aquesta tan nova?» (1,27). Ara, «a la seva pàtria» natal, figura d'Israel, es pregunten els uns despectivament: «D'on li ve a aquest tot això?», mentre que d'altres ho qüestionen incrèdulament: «Quina classe de saviesa li ha estat donada, perquè també semblants prodigis surtin de les seves mans?», en referència a la seva activitat a Cafarnaüm; uns altres, coneixent de prop la seva família, es pregunten si és el mateix amb qui havien conviscut: «No és aquest el fuster, el fill de Maria i el germà de Jaume i Joset i Judes i Simó? No estan també aquí les seves germanes entre nosaltres?» Com que Josep ja feia temps que havia mort, l'identifiquen pels noms de la seva mare i dels seus germans. Les germanes no comptaven en aquella cultura. Tampoc no diu, com Mateu, «el fill del fuster» (Mt 13,55), sinó senzillament «el fuster» que tots coneixien. Resultat: «I s'escandalitzaven d'ell.» Conseqüència: «No va poder fer allí ni tan sols un prodigi, només guarí uns quants malalts, imposant-los les mans. I s'admirava de la fe d'aquests.» El text normal diu el contrari: «I s'admirà de la seva incredulitat.» Jesús és sempre positiu.

Lectures bíbliques

Diumenge XIV de durant l'any

Lectura primera Ez 2,2-5
Ni que siguin un poble que sempre es revolta, han de saber que hi ha un profeta enmig d'ells

Lectura de la profecia d'Ezequiel:
En aquells dies, l'Esperit entrà dintre meu, em va fer aixecar dret i vaig sentir que em parlava. Em digué: «Fill d'home, t'envio al poble d'Israel, a un poble de rebels que s'han alçat contra mi. Tant ells com els seus pares, fins avui mateix, no han deixat mai de ser-me infidels. T'envio a aquests fills de cara endurida i de cor empedreït. Tant si t'escolten com si no t'escolten, tu digue'ls: "Això diu el Senyor Déu", perquè, ni que siguin un poble que sempre es revolta, han de saber que hi ha un profeta enmig d'ells.»

Salm responsorial 122
A vós, que teniu el tron dalt del cel, aixeco els meus ulls.
Com l'esclau té els ulls posats en les mans del seu amo.

R. Tenim els ulls posats en el Senyor, fins que s'apiadi de nosaltres.

Com l'esclava té els seus ulls en les mans de la mestressa, tenim els ulls posats en el Senyor, fins que s'apiadi de nosaltres. R.

Compadiu-nos, Senyor, compadiu-nos, estem saturats de menyspreu. La nostra ànima n'està ben saturada,

dels escarnis dels altius, del menyspreu dels insolents. R.

Lectura segona 2Co 12,7-10
Estic content de gloriar-me de les meves febleses; gràcies a elles, tinc dintre meu la força del Crist.

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, les revelacions que he rebut eren tan extraordinàries que Déu, perquè no m'enorgulleixi, ha permès que em clavessin com una espina a la carn: és un enviat de Satanàs que em bufeteja perquè m'enorgulleixi. Jo he demanat tres vegades al Senyor que me'n deslliuri, però ell m'ha respost: En tens prou amb la meua gràcia; el meu poder ressalta més com més febles són les teves forces. Per això estic content de gloriar-me de les meves febleses; gràcies a elles tinc dintre meu la força del Crist. M'agrada ser feble i veure'm ultratjat, pobre, perseguit i acorralat per causa de Crist. Quan sóc feble és quan sóc realment fort.

Al·leluia Lc 4,18
L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, M'ha enviat a portar la Bona Nova als desvalguts.

Glòria Monés

Evangelí Mc 6,1-6
Els profetes només són mal rebuts en el seu poble

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:
En aquell temps, Jesús anà a Natzaret, el seu poble, acompanyat dels seus deixebles. El dissabte començà a ensenyar a la sinagoga. Tothom, en sentir-lo, se n'estranyava i deia: «D'on li ve tot això? Què és aquest do de saviesa i aquests miracles que es realitzen per les seves mans? No és el fuster, el fill de Maria, parent de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves parentes, no viuen aquí entre nosaltres?» I se n'escandalitzaven. Jesús els digué: «Els profetes només són mal rebuts en el seu poble, en la seva parentela i entre els de casa seva.» I no hi pogué fer cap miracle; només va imposar les mans a uns quants malalts, que es van posar bé. I el sorprenia que no volguessin creure. Després recorria les viles i els pobles i ensenyava.

Quan s'acomiaden els amics

Una experiència repetida

A mesura que passen els anys, hom fa sovint l'experiència d'acomiar persones especialment estimades, els amics amb els quals ha conversat, ha col·laborat, ha conviscut fins i tot, en alguns casos. És una experiència pròpia de la vellesa, en la qual les generacions van arribant al terme del seu pelegrinatge, cadascú amb la seva història personal, amb les seves obres que els acompanyen, i després d'haver deixat una empremta, més o menys profunda, en la societat i en l'Església. La seva memòria, purificada ja de les possibles coses negatives, perdura en els vivents, i per als cristians és una crida a l'esperança de la resurrecció de la carn, i del trobament dels sants en Crist.

No per ésser repetida aquesta experiència esdevé banal. De la mateixa manera que no hi ha dues relacions personals idèntiques, igualment no hi ha dues experiències de comiat coincidents. I parlo només dels amics; el comiat dels familiars pertany a una esfera molt més entranyable, de tal manera que el sentiment que alguna cosa de nosaltres mor quan mor un familiar pròxim, és sens dubte molt més agut.

Sempre m'impresiona la lectura del text que sant Ambrós, bisbe, va escriure en la mort del seu germà Sàtir. El trobem en l'Ofici del 2 de novembre. En ell hi ha un paràgraf dedicat a la força que ve a nosaltres de la mort de Crist: «La mort de Crist és la vida de tots. Portem el segell de la

seva mort: quan preguem, l'anunciem; quan oferim el sacrifici, la proclamem. La seva mort és una victòria, és un sacrament, és la solemnitat anyal de tot el món.»

La memòria d'en Joan Llopis

Escriu això en el dia en què he rebut la notícia de la mort de l'amic Joan Llopis. Ha estat després d'uns anys de malaltia, portada amb discreció i valentia. La pregària del Parenostre ha estat la darrera que hem fet tots dos junts, poques hores abans de finar. La seva mort m'ha inspirat aquestes reflexions. També ell ha tingut la seva història, i ha deixat una empremta, en la societat i en l'Església, especialment la de Barcelona, però també més enllà; a Medellín, per exemple, on fou un dels iniciadors de l'Institut de Pastoral Litúrgica que el CELAM havia promogut. En Joan Llopis era un professor i un conferenciant brillant, precís i metòdic, d'aquells que hom escolta amb gust i entén el que diu. Una de les seves tasques preferents fou precisament la docència, que va exercir a la Pontifícia de Salamanca, a la Facultat de Teologia de Catalunya, i en altres institucions. Explicava l'assignatura de la Litúrgia de l'Església, de la qual era doctor pel Pontifici Institut de Sant Anselm. La seva tesi doctoral va estar

dedicada a la litúrgia hispànica de les exèquies. El Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona li deu, a en Joan Llopis, una col·laboració molt desinteressada i eficaç, des dels començaments del Centre, fins als darrers dies de la seva vida. Ell estava sempre disposat, fins als darrers mesos, a donar un cop de mà on fes falta: articles, traduccions, correccions, etc. Les seves intervencions en el consell de *Phase* eren escoltades atentament, i no deixaven indiferent ningú. També ell, com altres amics dedicats a la litúrgia —Aldazábal, Oñatibia, Floristán, Franquesa, Castellano, Llabrés, Vilanova...— ens ha precedit en la celebració de la litúrgia celestial.

En el n. 276 de la revista *Phase* (2006), pàg. 629-632, Joan Llopis va publicar un punt de vista sobre «El sentido pascual de las exequias». Es tracta d'una reacció a l'article del teòleg Torres Queiruga titulat «Resurrección y liturgia funeraria». Li deixo la paraula: «El que diem fonamentalment en els cants, les fórmules i les pregàries funeràries, és un intent d'expressar realitats que estan més enllà de la comprensió racional i que, o bé davant d'elles ens mantenim en el pur silenci, o bé no tenim més remei que recórrer al registre simbòlic i poètic per evocar-les... Personalment, em satisfà més cantar a les exèquies l'antífona *In paradisum*, tan plena d'imatges poètiques, que escoltar un altre tipus de textos, potser més plausibles i racionals, però menys commovedors... El llenguatge litúrgic no pot convertir-se en un discurs racional, amb idees clares i distintes.»

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Olga

- ✓ Nascuda cap a l'any 880 a Pskov, Rússia
- ✓ Gran duquessa de Kíev, convertida al cristianisme
- ✓ Va evangelitzar part de les actuals Ucraïna, Rússia i Bielorússia
- ✓ Va morir a Kíev el 969

Olga és una de les primeres santes russes. Pertanyia a una ètnia minoritària de l'oest de Rússia, els normands, d'origen escandinau, que es dedicaven principalment al comerç. No era, per tant, d'origen noble, però era tan bella que quan el príncep Igor de Kíev la va veure un dia per casualitat se'n va enamorar i al cap de poc temps s'hi va casar.

Uns anys després Igor va ser assassinat en un complot i Olga va quedar viuda i amb un fill de tres anys. Llavors per a la santa va començar un procés de conversió que la va dur finalment a fer-se batejar l'any 957 a Constantinoble pel mateix patriarca. Des de llavors va maldar per escampar el cristianisme per les terres que avui són Ucraïna, Bielorússia i part de Rússia. La seva tasca evangelitzadora va ser continuada pel seu fill i sobretot pels seus néts, els sants Vladímir, Borís i Gleb. D'aquesta manera en poques generacions bona part de l'Europa oriental va abandonar el paganisme i es va convertir al cristianisme ortodox.

Barcelona

Primera missa internacional a la Sagrada Família

El cardenal presidirà una missa per als turistes que es troben de pas per Barcelona

Carme Munté
Barcelona

Amb més de tres milions de visitants, la basílica de la Sagrada Família és el monument de la ciutat de Barcelona que rep més turistes. Especialment arran de la seva dedicació pel papa Benet XVI, al novembre del 2010, la voluntat és que els visitants no es quedin només en la seva faceta artística sinó que facin un pas més enllà i s'acostin al missatge evangèlic i catequètic que el temple conté.

En el marc de totes les accions que es fan a la basílica de la Sagrada Família per acollir els visitants amb un esperit evangelitzador i catequètic, es presenta ara la primera missa internacional, que tindrà lloc el diumenge 15 de juliol, a les 17 h, presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach. L'Eucaristia, amb un to clarament internacional, pretén aglutinar els turistes que aquells dies estaran de pas per Barcelona.

«Són molts els turistes que visiten la Sagrada Família i, per això, el cardenal ha pres la iniciativa de celebrar en el cor de l'estiu aquesta missa i celebrar un culte digne per al Senyor», ha manifestat Mn. Ferran Lorda, delegat de Pastoral de Turisme de l'arquebisbat de Barcelona, que també defineix la missa com a «apostòlica, ja que la meravella de la nostra fe s'estén d'Orient a Occident i la Sagrada Família n'és una icona singular».

El Consell de Govern de l'arquebisbat de Barcelona va encarregar a la Delegació de Pastoral de Turisme que col·laborés en l'organització de la missa juntament amb la mateixa basílica de la Sagrada Família.

Una de les seves característiques és la diversitat d'idiomes. «Desitgem que sigui apostòlica, és a dir, de tothom», ha explicat Mn. Lorda, «no faltaran els idiomes més utilitzats internacionalment, i el cos de la pregària eucarística en llatí, però també hi serà present el català així com elements molt propis de la nostra cultura i de la nostra fe com el *Crec en un Déu* de Mn. Lluís Romeu i algun cant més popular molt propi de casa nostra».

Per facilitar l'assistència a l'eucaristia se n'ha fet una àmplia difusió als hotels i operadors turístics així com en moltes agències de viatge. Segons ha dit el mateix delegat de Pastoral del Turisme, «hi ha hagut molt bona acollida per part de tot aquest sector, i n'estem molt satisfets». Com és habitual, no es podrà accedir a la Sagrada Família sense la invitació prèvia que s'ha d'anar a recollir del 9 al 13 de juliol al Seminari Conciliar de Barcelona (carrer Diputació, 231), de 10 a 14 h i de 16 a 20 h. També s'han fet arribar invitacions als diversos hotels de la ciutat.

«S'han fet molts esforços per explicar bé en què consisteix la celebració», ha indicat Mn. Ferran Lorda. Com a organitzadors d'aquesta primera missa internacional, estan a l'expectativa: «Com que és la primera vegada que es

MISSA INTERNACIONAL INTERNATIONAL MASS

Eucaristia presidida pel
Cardenal-Arquebisbe
de Barcelona, Dr. Lluís
Martínez Sistach
DIUMENGE 15 DE JULIOL A LES 17h

Mass presided
by the Cardinal Archbishop
of Barcelona, His Eminence
Lluís Martínez Sistach
SUNDAY 15TH JULY AT 5 P.M.

Recollida d'invitacions gratuïtes del 9 al 13 de juliol
al Seminari Conciliar de Barcelona (C/Diputació
231 de 10 a 14h i de 16 a 20h) i hotels.

Collect your free invitations from 9th to 13th July
at Seminari Conciliar de Barcelona
(C/Diputació, 231, from 10 a.m to 2 p.m and
4 p.m to 8 p.m) and hotels.

**BASÍLICA DE LA
SAGRADA FAMÍLIA**

**Delegació Pastoral
de Turisme**

ARQUEBISBAT
DE BARCELONA

«Són molts els turistes que visiten la Sagrada Família i, per això, el cardenal ha pres la iniciativa de celebrar en el cor de l'estiu aquesta missa i celebrar un culte digne per al Senyor»

fa un acte d'aquestes característiques no sabem com es desenvoluparà. Nosaltres treballem perquè sigui una celebració a lloança de Déu i ben participada pels fidels. Sempre ha d'haver-hi una primera vegada de la qual aprendrem i serà un bon estímul per a properes celebracions.»

Aquesta proposta d'atenció pastoral als turistes que visiten Barcelona s'uneix a altres iniciatives que ja es fan a la ciutat: «Hi ha parròquies que hi treballen molt i des de fa anys», ha explicat Mn. Ferran Lorda, com «la parròquia de la Mare de Déu de Betlem, la basílica de Santa Maria del Mar, el temple del Sagrat Cor del Tibidabo, o l'exquisida acollida que fa Mn. Lluís Bonet des de fa tants anys a la parròquia de la Sagrada Família, on setmanalment acull infinits de grups que visiten el temple».

Des de la Delegació de Pastoral de Turisme de l'arquebisbat de Barcelona es treballa amb molta il·lusió per tal de donar resposta pastoral al turisme que rep Barcelona, «un turisme de pas i de curta durada, i que, a més, no visita la ciutat per motius religiosos sinó més aviat endut per altres motivacions». «La tasca que es fa des de la delegació no llueix perquè la realitat del turisme a Barcelona és més complexa del que ho és en d'altres diòcesis», ha dit Mn. Lorda, que ha afegit a continuació: «D'iniciatives, no ens en falten, i es treballa amb il·lusió.»

Benet XVI rep el cardenal de Barcelona

Redacció / Barcelona

El Sant Pare, Benet XVI, va rebre el 22 de juny en audiència privada al Palau Apostòlic del Vaticà el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona. L'audiència va ser demanada pel cardenal Martínez Sistach, amb motiu dels seus 75 anys, com acostumen a fer els cardenals.

El cardenal de Barcelona va testimoniar al Sant Pare l'adhesió, l'afecte i la pregària de tota l'arxidiòcesi de Barcelona a la seva persona i al seu ministeri com a Successor de l'apòstol Sant Pere, especialment en aquests moments, i li va agrair de nou la seva

visita apostòlica a Barcelona el mes de novembre del 2010. El Sant Pare li va agrair aquestes manifestacions i va reiterar l'agradable record que conserva de la seva visita per dedicar la basílica de la Sagrada Família.

En el decurs de l'audiència el cardenal de Barcelona va informar Benet XVI que arran de la seva visita apostòlica han augmentat les visites a la basílica de la Sagrada Família, havent superat l'any 2011 els 3 milions de visitants, i li va exposar tot el que s'està fent per a l'acolliment dels visitants amb un esperit evangelitzador i catequètic. El cardenal Martínez Sistach va oferir al Sant Pare un exemplar de

les tres edicions (catalana, castellana i italiana) del seu llibre *La Sagrada Família, un diàleg entre fe i cultura*.

El Sant Pare es va interessar per l'aplicació dels tres objectius —un d'ells, la solidaritat en aquest temps de crisi econòmica— del Pla Pastoral diocesà, centrat en la Nova Evangelització, i per les dues experiències que ha viscut l'arxidiòcesi de Barcelona (la Missió Metròpolis i l'Atri dels Gentils), tot agraint el treball que s'està fent a l'arxidiòcesi per part dels sacerdots, els religiosos i els laics, així com el que es prepara per a l'aplicació de l'Any de la Fe que començarà l'octubre d'enguany.

Barcelona

Barcelona acull la II Trobada Interreligiosa Iberoamericana

La declaració final insta a establir una Convenció de Llibertat Religiosa

Carme Munté
Barcelona

Els membres de les diverses confessions religioses volen que la seva veu sigui tinguda en compte en els fòrums i les trobades dels caps d'Estat i de Govern. Aquest és, de fet, l'objectiu de la II Trobada Interreligiosa Iberoamericana celebrada a Barcelona del 25 al 27 de juny amb el lema «Una relació renovada entre els països iberoamericans des de la visió de les comunitats de fe».

La seva declaració final, signada el darrer dia al Palau Moja de Barcelona, serà portada a la XXII Cimera Iberoamericana de Caps d'Estat i de Govern que tindrà lloc els dies 16 i 17 de novembre a Cadis.

En el capítol de propostes, què demanen els líders religiosos als caps d'Estat i de Govern? Doncs, en primer lloc, que es ressalti la unitat en la diversitat

Agustí Codinach

La darrera sessió va tenir lloc al Palau Moja de Barcelona.

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

**Subscriviu-vos-hi
per 124,80 € l'any**

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

- ☐ Únic pagament de 124,80€ per any
☐ Xec nominatiu que adjunto
☐ Dos pagaments semestral de 62,40€
☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)
____	____	____	____	____

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

dels pobles iberoamericans, «la qual no solament està basada en un espai cultural compartit, sinó també en els valors espirituals comuns de la llibertat, la justícia, la pau i la solidaritat». En segon lloc, que s'empri exclusivament la resolució pacífica per a totes les controvèrsies entre els estats, aplicant el Dret Internacional.

Així mateix, els representants de les comunitats religioses reunits a Barcelona també exhorten els països de la Conferència Iberoamericana a «promulgar lleis nacionals de Llibertat Religiosa en aquells països que encara no en tenen, i a incloure-hi l'atorgament de la personalitat jurídica a les entitats religioses en tot el seu àmbit territorial, per raó de la seva pròpia condició». En el quart punt, la Declaració de Barcelona insta a «establir una Convenció Iberoamericana de Llibertat Religiosa, a fi de consolidar el compliment d'aquest dret humà fonamental».

Altres propostes són organitzar una Reunió Iberoamericana d'Autoritats d'Afers Religiosos combinada amb la propera Trobada Interreligiosa Iberoamericana, així com «protegir la dignitat de cada persona humana en la construcció de les polítiques públiques per fer front a l'actual crisi financera i econòmica, i per superar la pobresa i la desigualtat».

La II Trobada Interreligiosa Iberoamericana va ser organitzada pel Consell Llatinoamericà i Caribeny de Líders Religiosos - Religions per la Pau, i el Grup de Treball Estable de Religions (GTER), que és la xarxa de confessions religioses de Catalunya, amb la cooperació de la Secretaria General Iberoamericana i l'acollida de la Generalitat de Catalunya, el Parlament de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.

«El fet que s'hagi creat aquest grup de treball previ a la cimera de Cadis és molt important», destaca el president del GTER, Mohammed Halhoul Debboun, com també ho és que s'hagi celebrat a Barcelona. «Com que el GTER està establert a Catalunya, vam propo-

sar de celebrar la trobada a Barcelona i mostrar així que a casa nostra té molt de relleu aquest treball comú entre els representants de les diverses confessions religioses.»

La II Trobada Interreligiosa Iberoamericana va ser inaugurada el 25 de juny al Parlament de Catalunya, amb la benvinguda de la seva presidenta, Núria de Gispert i la conferència del cardenal Lluís Martínez Sistach. La trobada, en què van participar una trentena de persones, també va comptar amb la presència entre d'altres personalitats del cardenal Francisco Robles, arquebisbe de Guadalajara (Mèxic). En el darrer dia a casa nostra, els representants de les religions de l'arc iberoamericà van poder visitar la basílica de la Sagrada Família.

Com a president del GTER, amfitrió de la trobada, el seu president valora molt positivament l'experiència viscuda aquests dies a Barcelona, però sobretot el llarg recorregut de l'entitat que representa. «En tot l'Estat no hi ha cap grup similar al nostre, per això podem dir que el GTER és tota una primícia que oferim des de Catalunya d'un grup interreligiós que no s'ha creat per plantejar disquisicions teològiques, sinó per posar en comú i treballar plegats des del punt de vista de l'acció social i solidària.»

I és en aquest sentit que Mohammed Halhoul Debboun afegeix: «A part de les creences de fe de cadascun de nosaltres, podem dir que creiem en el projecte comú de les religions. Dins del GTER els diversos representants ens coneixem personalment i, alhora, intentem transmetre a les nostres comunitats aquest coneixement de l'altre.»

El Grup de Treball Estable de Religions està format pels responsables de les religions històricament rellevants a casa nostra: Comunitat Israelita de Barcelona, Consell Evangèlic de Catalunya, Consell Islàmic Cultural de Catalunya, Església catòlica de Barcelona i arxiprestat del Patriarcat de Sèrbia.

Urgell

«Aquesta vida d'amor em fa feliç»

Laura Riera, batejada als 17 anys per l'arquebisbe Joan Enric Vives

Patricia Navas
Queralbs

La Laura Riera té 17 anys i viu a Queralbs, un poblet molt a prop del santuari de Núria, on el 17 de juny passat va ser batejada per Mons. Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell, en el decurs d'una celebració en què també va rebre la Primera Comunió i, juntament amb tres joves més, el sagrament de la Confirmació. La Laura Riera, que va ser col·laboradora l'any passat del suplement CatcrisEstiu amb una sèrie d'articles sobre la Jornada Mundial de la Joventut, ens explica ara el seu procés de conversió.

Per què vas decidir batejar-te?

Uf, és una mica complicat! Vaig començar a anar al grup de joves del bisbat d'Urgell perquè m'interessava una activitat que feien anomenada Alternativa Plus. El delegat de Joventut, Lluís Plana, l'organitza cada any i consisteix a passar un cap de setmana de voluntariat ajudant a l'hospital del Cottolengo i a menjadors socials com el de la Mare Teresa de Calcuta del Raval de Barcelona. Es coneixen moltes realitats. Vaig conèixer els meus companys i em van agradar molt. Al principi la religió era una cosa que jo tenia una mica a part del que fèiem. A casa no són pas practicants. Però vaig començar a veure noves realitats de gent que creu i que dóna la seva vida per ajudar els altres. Jo no m'havia plantejat mai les coses d'aquesta manera. Va anar passant el temps i cada cop tenia més inquietud cap a la religió. El punt final per demanar el meu bateig va ser anar a la Pasqua de les Avellanes. Va ser impressionant, ho recomano a tothom. Vam celebrar la Setmana Santa amb 200 joves de diversos llocs. Allà vaig veure que jo realment creia, i que creure en Jesús m'omplia increïblement. Poques vegades he estat tan feliç com quan estava allà celebrant la Missa de Resurrecció. I aquesta vida d'amor vers els altres i vers Déu em fa feliç, em fa ser millor persona i estar més contenta amb mi mateixa.

La teva família t'ha donat suport?

Al principi va ser una mica estrany. No ho entenien gaire. Però hi ha hagut més d'un any per poder-ho assimilar i al final me n'han donat.

Com va ser la celebració del baptisme?

Va ser un ritu normal. Tenia dos padrins de bateig: la meva àvia, Maria, i un company del meu grup de joves, en Bernat, que té vint anys; i un altre padrí de Confirmació, l'Emili, que és un seminarista d'Andorra.

Com els vas conèixer?

Gràcies al grup de joves del bisbat, el TXT, portat pel delegat de Joventut amb dos monitors més, en Toni Egea i la Maria Carme Girart. Primer vaig conèixer la Maria Carme, que és de la parròquia de Ribes i també coneixia la meva mare; vam parlar i em va convidar

a aquella primera activitat, Alternativa Plus, el desembre del 2010.

Com ha estat la preparació per rebre els sagraments?

Sobretot he fet catequesi de Confirmació amb dues companyes de Vic amb la nostra catequista, la Maria Carme. Ens trobàvem a Vic i parlàvem de temes de catequesi de Confirmació. Pel que fa a la catequesi de bateig, la vaig fer jo sola uns cops amb la Maria Carme i altres amb el rector de la parròquia, Mn. Melcior.

Què ha canviat en la teva vida des que t'has incorporat a l'Església catòlica?

Crec que maneres de pensar, i maneres de fer meves. No ho sé. És com si ara no mirés només per mi, sinó també per qui tinc al costat; tinc en compte la gent que tinc al voltant. No és que em sacrifici totalment pels altres però sí que els tinc en compte, i sé que em farà feliç fer feliç els altres.

Com vius ara la teva fe?

Sóc practicant, vaig a missa, faig pregària... Però sobretot segueixo en el meu grup de joves. D'aquí a poc farem el Camí de Sant Jaume. Aquí a Ribes he començat juntament amb tres companys, un projecte de cau, que serà un esplai per als joves d'aquí, per tal que puguin tenir les mateixes experiències que hem tingut nosaltres. Tot ho preparem voluntàriament.

Tens cap persona de referència, que t'hagi ajudat especialment en aquest camí?

«Poques vegades he estat tan feliç com quan celebrava la Missa de Resurrecció!»

«Vaig a missa, faig pregària i segueixo el meu grup de joves. D'aquí a poc farem el Camí de Sant Jaume»

Hi ha molta gent que m'ha ajudat en aspectes diversos. Al principi qui més em va ajudar a entrar va ser en Bernat, per això vaig pensar que es mereixia el títol de padrí. Em va fer veure la religió amb uns altres ulls. Des d'un punt de vista agnòstic o ateu, veus Déu com algú que està encimbellat dalt d'un núvol i prou. I en Bernat, amb tot el grup de joves, em va fer veure-ho d'una altra manera. També m'ha ajudat la meva catequista. Sempre que he tingut un

dubte, o quan de cop deia «què estic fent?», ella m'ha ajudat a centrar-me i a no desviar-me del camí que estava fent. El rector de la parròquia, Mn. Melcior, també m'ha ajudat. M'ha fet unes catequesis força serioses, ell és un gran teòleg i sempre que he tingut un dubte, m'ha fet veure la fe amb els peus a terra. Ha fet que la meua fe madurés molt.

Tens devoció especial per algun sant?

De segon nom de bateig m'he posat Úrsula. La meua mare de petita em volia posar Úrsula i sempre m'havia agradat. Vaig estar coneixent la vida de la santa i em va agradar molt.

Com et veus en un futur?

Espero poder continuar tot el que pugui al grup de joves, perquè m'enriqueix molt interiorment. I sobretot espero poder tirar endavant el cau, el projecte que tenim per a la Vall de Ribes, que la cosa vagi bé perquè molts nens i joves puguin fer el pas que jo he fet.

Voldries afegir alguna cosa més?

M'agradaria donar les gràcies al bisbe, que va voler venir a la Vall de Núria. Normalment es desplaça des de la Seu d'Urgell per a confirmacions de grups més nombrosos, però va fer una excepció perquè vaig dir-li que em volia batejar. A més, els pocs cops que hem coincidit, les coses que m'ha dit m'han fet sentir com si aquesta decisió fos la millor del món, el millor que podia fer.

radioestel.cat

Espai de trobada, participació i diàleg

Actualitat

Cultura

Blogs

Ràdio

en directe

a la carta

Lleida

Les carmelites de la Caparrella celebren el 25è aniversari del monestir

Es consagra la ciutat de Lleida al Cor de Jesús, com s'havia fet fa vint anys

Jordi Curcó

Lleida / Fotos: Jordi Curcó

Les tretze religioses carmelites descalces de la Caparrella de Lleida van celebrar el divendres 15 de juny, coincidint amb la festa del seu titular el Sagrat Cor de Jesús, el 25è aniversari de la inauguració de l'actual monestir, beneït el 15 de maig del 1987 pel nunci Mario Tagliaferri.

El nou monestir, dedicat al Cor de Jesús, substituïa així l'antic convent de Santa Teresa, ubicat al centre històric de Lleida, vora la catedral nova i actualment de propietat municipal. Aquest espai emblemàtic fou ocupat per les religioses carmelites des de la seva arribada a Lleida l'any 1686.

L'acte central fou la celebració d'una Eucaristia solemne a les set de la tarda, tot i que mitja hora abans l'església del monestir era gairebé plena de fidels que pujaren fins al turó de la Caparrella, a uns tres quilòmetres de la ciutat, en vehicles particulars i també en dos autocars, organitzats per les parròquies del Pilar i la

tercer centenari de la nostra presència a Lleida. Des d'aquest turó, durant 25 anys, nosaltres, encara que amagades darrere les reixes, hem pregat, hem ofert els nostres sacrificis, el nostre treball, pel bé de tots i sobretot per la nostra diòcesi de Lleida. (...) Renovem avui també la consagració de Lleida al Sagrat Cor, feta fa 20 anys. Ell és veritablement el centre de la nostra vida i així volem també que ho sigui per a la nostra ciutat; que Ell faci experimentar avui novament la grandesa del seu amor i regni en cadascun dels nostres cors.»

A la celebració van sumar-se diversos col·lectius ciutadans, que en el moment de l'ofertori van voler presentar les ofrenes, manifestant el seu agraïment a la comunitat carmelitana. Així l'Associació de Veïns de la Partida de la Caparrella, de la qual el centre és el monestir, ofrenà una cistella amb fruita de Lleida; la Federació d'Associacions de Veïns, un ram de flors que dipositaren als peus de la imatge de la Verge del Carme; la Federació de Cases Regionals, un patís d'aniversari;

Beneïda una nova imatge del Cor de Jesús

La festa de les noces d'argent del monestir va coincidir amb el vintè aniversari de l'entronització del Cor de Jesús, que presideix el jardí del monestir des del 5 de juny de l'any 1992.

Aquesta imatge de Jesucrist amb els braços estesos, a semblança del Crist de Rio de Janeiro, que contempla des del cim del turó de la Caparrella la ciutat de Lleida, és obra de l'escultor Víctor Pallarès, que hi va treballar durant més de dos anys. Per a la seva realització l'artista es va inspirar en els estudis del Sant Sudari de Torí i el va esculpir en pedra de Vinaixa. L'escultura fa poc més de tres metres, pesa dues tones i està col·locada damunt d'una pilastra de 5 metres.

Aquest Sagrat Cor que els lleidatans solament van poder admirar fa vint anys el dia de la seva inauguració, perquè es troba en l'espai de clausura, va ser finançat per subscripció popular. Ara, amb ocasió d'aquest aniversari doble, s'ha col·locat una nova imatge del Cor de Jesús als jardins de l'esplanada davant del monestir, que podrà contemplar tothom que pugui a la Caparrella i que ha estat donada per un matrimoni de Gijón (Astúries), familiars d'una de les germanes de la comunitat.

Per aquest motiu la celebració va concloure davant la nova imatge, que fou beneïda amb tota solemnitat i davant la qual es va fer la consagració de Lleida al Cor de Jesús, com es va fer fa vint anys. Imatge que ja és testimoni d'una festa i d'un dia que, com bé havia dit la priora del monestir en les seves paraules d'agraïment i benvinguda a l'inici de la celebració, va ser «un dia gran per a la comunitat i per a tot Lleida».

L'acte central de l'aniversari fou la celebració de l'Eucaristia.

Mare de Déu del Carme.

A l'esplanada davant el monestir es van ubicar cadires i un tendal per a tots aquells fidels que no poguessin entrar dins del temple, com així va succeir. L'Eucaristia va ser presidida pel vicari episcopal, Mn. Antoni Agelet, i concelebrada pel capellà del monestir, Mn. Joaquim Lax, dos pares carmelites i diversos sacerdots. El Petit Cor de la Catedral de Lleida, dirigit per Mn. Joaquim Mesalles, solemnitza la litúrgia.

S'inicià amb les paraules emocionades de salutació que, des del cor de la clausura del monestir, va dirigir la priora, la germana Maria del Cor de Jesús: «Avui és una dia gran per a la nostra comunitat i per a tot Lleida. És un dia per donar gràcies al Senyor per tots els seus beneficis. Ara fa 25 anys, la nostra comunitat estrenava aquest monestir, coincidint quasi amb el

tres joves de l'Apostolat de la Divina Misericòrdia ofrenaren uns rosaris, un escapulari i un ciri; un matrimoni féu finalment l'ofrena del pa i el vi per a l'Eucaristia, que finalitzaria amb l'exposició del Santíssim Sagrament, amb el qual es donà la benedicció solemne, significat així la festa del Cor de Jesús.

Tot seguit l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, que va assistir a la missa acompanyat per diversos regidors i el delegat del Govern de la Generalitat, Ramon Farré, va felicitar les religioses pel 25è aniversari i pels més de tres segles de presència a Lleida, concretament 326 anys: «Des d'aquest tercer turó de la ciutat, pregueu per tots els lleidatans i sou presència de Déu enmig nostre.» L'alcalde lliurà tot seguit a la comunitat una reproducció del *Llibre dels Usatges* de Lleida, que es conserva a l'Arxiu Municipal.

Vic

Noces d'or del capellà del santuari del Far

Joan Pallarès-Personat
Santuari del Far

El 19 de juny, al santuari del Far, d'on fa 43 anys que és capellà custodi, s'aplegaren 200 persones per celebrar les noces d'or sacerdotals de Mn. Josep Isern i Oliver, nascut a Tavèrnoles el 8 de juny de 1938 i ordenat sacerdot el 23 de desembre de 1961. Amb tal motiu es lliurà als assistents un llibret de 88 pàgines amb els textos de l'eucaristia que concelebraren amb l'homenatjat companys, amics i representants dels bisbats de Vic i de Girona. El llibret contenia textos d'amics i autoritats i profusió de fotografies de la seva vida com a sacerdot.

Acabada l'eucaristia, en la qual també participà la coral Retorn Planenc, va tenir lloc un dinar de germanor que aplegà els assistents, amb la família del mossèn, aquells

qui l'han acompanyat a la seva feina a l'hostatgeria del santuari del Far, les corporacions municipals de Susqueda (que l'havia nomenat Fill Adoptiu) i de Rupit i Pruit, i feligresos d'aquestes poblacions i de Cantonigròs, de les parròquies de què actualment té cura mossèn Josep, companys sacerdots, l'Associació d'Amics del Far, la Coral, i també una gran quantitat de persones amb les quals el mossèn ha establert llaços d'afecte i amistat al llarg d'aquest mig segle.

Mn. Josep, fidel a la seva trajectòria, no acceptà cap obsequi més que el caliu de la companyia dels assistents. Va dedicar els donatius rebuts entre la Missió de les Religioses Concepcionistes a Caracas, que treballa amb els marginats i en la qual participa una germana seva, present a l'acte, i la missió Agermanament, que porta a terme Jaume Borràs, de Cantonigròs, al Camerun.

Terrassa

SOS de la parròquia de Viladecavalls

El consell parroquial de la històrica església de Sant Martí de Sorbet demana ajuda per afrontar reformes urgents

Samuel Gutiérrez
Viladecavalls

La història de la parròquia de Sant Martí de Sorbet, a Viladecavalls, es remunta al llunyà segle XI, concretament a l'any 1096, quan el primitiu temple de Sorbet va ser consagrat pel bisbe Folc de Barcelona. Es tracta, doncs, d'un lloc ple d'història i d'interès patrimonial, però que ara, molts segles després, es troba en una situació molt difícil, sense a penes ingressos i amb la necessitat de fer reformes urgents.

Davant d'aquesta realitat, el consell parroquial ha decidit posar en marxa una campanya d'ajuda, gairebé d'emergència, que permeti sufragar diverses actuacions, com ara la reforma de la teulada de la rectoria, reparacions a l'exterior de la sagristia i pintar la capella del Santíssim, el Baptisteri, les escales i la sagristia. «Ja fa cosa de dos anys —assegura Rosa Bacardit, membre del consell— que l'economia parroquial va de mal en pitjor. Les col·lectes setmanals no serveixen ni per pagar les despeses fixes; hem arribat a un punt que no sabem què fer.» Després de fer un estudi acurat per avaluar les necessitats més urgents el consell ha determinat que es necessitarien amb caràcter urgent prop de 25.000 euros. «Necessitem refermar tot un seguit de coses si no volem posar en perill la sala de catequesi i la mateixa església —afirma Bacardit—, però ara per ara no tenim diners ni per pagar la llum.»

L'estat crític en el qual es troba actual-

«No podem deixar que es mori una parròquia amb mil anys d'història!»

ment la parròquia de Viladecavalls es va iniciar a finals del segle XX amb la davallada, cada cop més pronunciada, del nombre de feligresos. «El poble havia crescut molt —explica Rosa Bacardit— i la secularització del municipi es feia notar principalment en les noves generacions. De mica en mica la parròquia anava necessitant aranjaments que eren importants per a la seguretat dels feligresos, però no hi havia mitjans per dur-los a terme.» Malgrat tot, es va decidir afrontar la reforma de la teulada de l'església, que necessitava ser refeta amb urgència. Es va comptar amb una petita ajuda econòmica de l'arquebisbat de Barcelona, però al mateix temps es va haver de demanar un préstec de 38.500 euros, que encara avui s'arrossega i obstaculitza la feble economia parroquial.

Els comptes de la parròquia fa dies que es troben al límit, en números vermells, i per això des del consell parroquial han decidit emprendre una campanya per demanar ajuda. «A nin-

gú no li agrada demanar diners i ajuda, però no tenim cap altra opció», confessa Bacardit, «ho hem intentat tot, però no hem aconseguit res. Estem demanant auxili!». I afegeix: «És una llàstima que una església tan bonica com aquesta estigui en aquestes condicions. No podem deixar que es mori una parròquia amb mil anys d'història.»

Mil anys d'història

Consagrada l'any 1096, la primera vegada que un document esmenta l'església de Sant Martí de Sorbet com a parròquia es remunta a l'any 1168. El temple actual va ser construït entre el 1785 i el 1797, aprofitant part de l'església romànica. Un segle després, l'any 1887, es va construir el campanar, en estil neoromànic. L'església té tres naus i una capella que forma un cos a part i que va ser consagrada l'any 1901.

L'original romànic devia ser de planta rectangular, amb una sola nau i absis, i abraçaria l'espai comprès entre el cor i el campanar actuals. De fet, el mur de ponent de l'edificació es correspon gairebé íntegrament amb l'original romànic. S'hi poden entreveure la vella porta d'accés, de mig punt i dovelles radials, i una finestra, amb els brancals d'una sola peça i el mateix perfil de la porta, avui dia tapiats.

A l'interior, el temple té una nau central, coberta amb volta de canó, i dues de laterals. La capella del Santíssim, obra de Lluís Muncunill, forma un cos a part i va ser beneïda l'any 1901. El campanar és de poca alçada i de planta quadrangular amb dues obertures de mig punt per a les campanes. Des de l'interior, a l'altura del primer pis, es poden veure encara les restes de l'antiga volta de canó de la nau romànica i l'arrencada del mur del seu absis semicircular.

Més informació i donacions: Rosa Bacardit – 938 350 594.

Sant Feliu de Llobregat

Mirada esperançada al món en temps de crisi

S. G. / Sant Boi de Llobregat

Amb l'objectiu de reflexionar junts sobre la crisi econòmica, el 7 de juny passat l'Equip de Pastoral Obrera del bisbat de Sant Feliu va convocar a la parròquia de Maria Auxiliadora de Sant Boi de Llobregat una nova taula rodona amb el lema «Atents al món en temps de crisi». És la setena que organitza en els últims anys a diversos municipis de la diòcesi, amb la participació de persones que des del camp polític, social i eclesial treballen per pal·liar els efectes de la crisi. L'acte va comptar amb la presència destacada de Mons. Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat, i de Lluïsa Moret, regidora de l'àrea de Benestar Social i ciutadania de l'Ajuntament de Sant Boi. També van intervenir-hi representants de Càritas diocesana de Sant Boi, de l'equip de voluntariat del Parc

Sanitari de Sant Joan de Déu, de la Fundació Marianao i de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca. Tots ells van constatar, en les seves diverses realitats, la cruesa de la crisi, amb un increment exponencial de les necessitats bàsiques a cobrir. Malgrat tot, el to de la taula rodona va ser esperançat, així com una crida a la comunitat cristiana a fer un pas endavant i comprometre's més encara en l'atenció a les persones més desfavorides. «Cada vegada hi ha més gent que necessita ser escoltada, acollida, algú que s'agenolli al seu costat i l'ajudi a aixecar-se», explicava Aurora Taboada, de Càritas Sant Boi. Per la seva part, Mons. Agustí Cortés va denunciar els problemes de fons d'un sistema econòmic generador de grans injustícies: «El sistema financer està desconnectat de la base real de l'economia i les relacions internacionals menyspreen la dignitat de les condi-

cions socials i laborals de la població global. No hi ha una veritable comunitat de vida i interessos, i sí dependència econòmica. El sistema actual és un sistema salvatge, on impera la llei del més poderós.» El bisbe de Sant Feliu va convidar també la comunitat cristiana a oferir un servei molt eficaç que no es pot mesurar: «Ajudar a donar sentit a la

lluïta de cada dia per viure i conviure i donar recursos per acollir el sofriment.» I va acabar dient: «Sempre ens caldrà l'amor i la seva capacitat transformadora. Això és el que volem aportar: l'amor compromès en les petites coses de cada dia i en els grans projectes. És al nostre abast crear una cultura de la solidaritat, de la veritat i de la justícia!»

«Treballem per facilitar la inserció sociolaboral de les persones amb discapacitat»

Rafael Ruano, president de la Federació de Centres Especials de Treball de Catalunya

Miquel Àngel Codina

La Federació de Centres Especials de Treball de Catalunya (FECETC) és una entitat sense ànim de lucre creada l'any 1992, arran de la fusió de diferents associacions que actuaven des del 1975 amb l'objectiu de promoure la integració sociolaboral de les persones amb discapacitat. Actua com a referent social en la inserció d'aquest col·lectiu, amb accions d'acompanyament a la inserció sociolaboral i millora de l'ocupabilitat de les persones amb dificultats especials, ja sigui per la via ordinària o per la via del treball protegit. Parlem amb Rafael Ruano, president del FECETC.

Què és la FECETC?

Aquesta entitat agrupa seixanta Centres Especials de Treball (CET), amb més de 5.200 treballadors, que ofereixen diferents productes i/o serveis com ara neteja, manipulats, serigrafia, parkings, fabricació d'aparells ortopèdics, benzineres, màrqueting telefònic, fabricació de semiconserves i salaons, etc. Des dels nostres CET contractem persones amb discapacitat, amb formació a càrrec de l'empresa, per facilitar l'adaptació als canvis continus en totes les àrees de l'activitat, especialment la innovació tecnològica, i als processos productius. La nostra finalitat és treballar per facilitar aquesta inserció sociolaboral i fer possible que els CET esdevinguin empreses competitives en el marc laboral, i així potenciar la millora empresarial i social dels CET. Alhora, sensibilitzem, acompanyem i donem eines a les empreses per a la implantació de la responsabilitat social en la creació i qualitat dels llocs de treball.

Quin és el vostre organigrama?

El FECETC està format per un Consell directiu, que realitza funcions directives i organitzatives, i per un equip tècnic format pel departament de psicologia, que desenvolupa tasques d'acompanyament i millora de l'ocupabilitat en els diferents programes orientats al col·lectiu de persones amb discapacitat i/o malaltia mental,

i pels departaments d'administració i comptabilitat.

Quines són les vostres línies directrius?

Representar i defensar els interessos generals dels afiliats en els àmbits econòmic, polític i social; potenciar la creació i el desenvolupament dels CET, així com la integració de persones amb discapacitat i altres col·lectius amb risc d'exclusió social en el món, tant en els CET com en les empreses ordinàries; fomentar la creació de llocs de treball per a persones amb discapacitat, tant a l'empresa ordinària com en els CET (quan la integració del treballador no és possible en l'empresa ordinària); promoure la solidaritat dels federats, oferint serveis comuns de gestió empresarial i socials; coordinar les entitats federades i exercir de conciliadors en situacions conflictives i a petició de les parts interessades. Un dels grans èxits de la FECETC, pioners dins d'Espanya, és la negociació del conveni col·lectiu del sector, que ha donat estabilitat en les relacions laborals de les diferents empreses i els seus treballadors.

Altres tasques que dugueu a terme?

Per exemple, fomentar, d'acord amb l'estructura territorial de la FECETC, l'activitat empresarial i professional dels seus afiliats, impulsant o creant serveis d'interès comú (com la formació contínua). Així mateix, col·laborem amb la resta de federacions de centres especials de treball de l'Estat espanyol. Organitzem un programa permanent de formació i promoció cultural per als seus federats, així com seminaris amb la finalitat de donar a conèixer i posar al dia els nostres associats en les normatives socials, fiscals, laborals... i dinars-col·loqui amb personalitats d'organismes oficials (estatals i autonòmics) que tinguin una rellevància en el sector laboral, social, etc. i més concretament en l'àmbit dels CET.

Com afecta la crisi econòmica al col·lectiu de persones amb discapacitats?

FEDERACIÓ DE CENTRES
ESPECIALS DE TREBALL
DE CATALUNYA

c/ Pere Vergés, 1. Hotel
d'Entitats «La Pau».
Planta 11, despatx 14
08020 Barcelona
Tel.: 933 134 895; a/e:
fecetc@fecetc.org

Els CET són els majors contractadors de persones amb discapacitat enfront de les obligacions de les administracions públiques i de les empreses del mercat no protegit. Aquests últims han de contractar un 2% de la plantilla en el cas d'empreses i un 3% en el cas de les administracions públiques. La desocupació en les persones amb discapacitat és del 68%. Els CET són unes empreses

fonamentals a l'hora d'aconseguir que les persones amb discapacitat aconseguixin els drets de tenir una ocupació digna. Les retallades pressupostàries són de tal magnitud que no és possible sostenir les subvencions salarials (50% del salari mínim interprofessional) obligades per la LISMI (Llei d'Inserció Social de Minusvàlids) cap als CET, la qual cosa provoca un greu problema per a un important nombre de llocs de treball que d'aquesta manera no són sostenibles. A més, s'han congelat les noves contractacions de persones amb discapacitat. Com a conseqüència, aquestes mesures de caràcter econòmic estan produint greus conseqüències en la planificació estratègica dels CET de cara als seus clients, proveïdors, necessitats

de finançament, etc.

Des de la FECETC, quines mesures proposeu?

Reclamem el restabliment d'una taula de negociació i seguiment en aquesta situació de crisi, on es representin els interessos dels diferents col·lectius del sector. També demanem la continuïtat dels treballs tendents cap a la definició d'«un model català» dels CET que sigui més harmònic, coherent i sostenible a llarg termini. Que s'incrementin substancialment les contractacions de productes i serveis realitzats per als CET per les administracions públiques, mitjançant la inclusió de clàusules socials i que es pugui planificar amb prou avançament les modificacions pressupostàries de les negociacions amb el Ministeri per programar les estratègies empresarials dels CET.

Cal encara una conscienciació més gran en la societat envers aquest col·lectiu de treballadors?

A Catalunya hi ha 106.000 persones amb discapacitat en condicions d'ocupació. Tan sols n'estan contractades 28.000. Aquest és el gran repte. Només si hi participa tota la societat, les administracions, les empreses... es podran reduir les estadístiques. Falta una gran aliança per generar ocupació estable i les persones amb discapacitat són un dels col·lectius més vulnerables.

En quins àmbits i condicions es contracten treballadors amb discapacitat?

Les persones amb discapacitat treballen perquè tenen capacitat per fer-ho. La virtut consisteix a definir correctament els espais de producció més adaptats a les seves discapacitats i quan això no es compleix l'èxit no està garantit, igual com passa amb les persones sense discapacitat. En els centres especials d'ocupació podem veure el resultat; és possible dur a terme qualsevol activitat productiva. És qüestió de tenir un sistema de producció que permeti el desenvolupament de la personalitat i de projecció de futur personal dels treballadors amb discapacitat.

Samuel Hauenstein Swan

Camp de refugiats a Dollo Ado (Etiòpia), coordinat per Acció Contra la Fam.

Exposició fotogràfica al Palau Robert

Redacció / Barcelona

Fins al 2 de setembre, el Palau Robert acull l'exposició fotogràfica *Alerta fam, prevenim-la!*, organitzada pel Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergència per tal de conscienciar la societat sobre les causes i els greus problemes de malnutrició i inseguretat alimentària que afecten les regions de la Banya d'Àfrica i del Sahel. La mostra posa de manifest la crisi humanitària que afecta ja més de tretze milions de persones i que provoca desplaçaments massius de població.

L'espai expositiu, estructurat en quatre àmbits, recrea un supermercat modern. El recorregut pels passadissos dona a conèixer, amb tota la veracitat de les imatges aportades per diverses ONG que treballen a la zona, la realitat que viuen diàriament moltes persones.

Anècdotes i curiositats dels viatges papals

Xerrada de la periodista Paloma Gómez Borrero a Tarragona

Joan Boronat / Tarragona

Tarragona, seu apostòlica, metropolitana i primada de les Espanyes, no ha tingut el goig d'acollir la visita del Papa de Roma d'ençà que aquests han esdevingut viatgers, tot i haver-se fet presents a molt pocs quilòmetres de l'antiga Tarraco. Però una dona, la periodista Paloma Gómez Borrero, sí que va ser a Tarragona el dimarts 19 de juny per pronunciar una conferència titulada *Els meus viatges amb Joan Pau II i Benet XVI*, sota l'organització del club d'opinió III Milenio i el Seminari Centre Tarraconense.

Sens dubte, amb un auditori a vessar, ocupat per unes 300 persones, Paloma Gómez Borrero va apropar als tarragonins les insignes figures de Joan Pau II i Benet XVI a través de les seves vivències, ja que ha acompanyat sengles pontífexs en múltiples viatges.

Aquesta popular periodista —durant dotze anys corresponsal de Televisió Espanyola a Itàlia i al Vaticà i actualment corresponsal en el mateix destí per la Cadena Cope— comptabilitza 104 viatges acompanyant Joan Pau II i 23 amb Benet XVII arreu del món. Això,

dit amb unes altres paraules, equival a fer vint-i-nou voltes a la terra.

Davant d'aquest panorama és fàcil endevinar que la xerrada de Paloma Gómez Borrero va ser un pou de pàgines intensament viscudes, amaraes d'anècdotes i curiositats, que per als assistents va resultar curta i d'allò més amena, si hi afegim els dots oratoris i de comunicació de la ponent. Va parlar del carisma de Joan Pau II, de la seva aposta per la joventut, de l'atemptat que va patir envoltat de circumstàncies força especials... i també de la seva malaltia i agonia. Així mateix, es va referir a l'actual Pontífex, de característiques diferents, però «hereu natural de la càtedra de Pere». També va esmentar les sensacions i els vaticinis que personalment va sentir i va expressar de cara a l'elecció del nou Papa.

Va resultar molt enriquidor poder escoltar de primera mà i de forma explícita l'actuació d'aquests dos successors de Pere al capdavant de l'Església catòlica i a la vegada la vessant més humana, amb relats emocionants i també d'allò més corprenedors. La visita de Gorbtxov al Vaticà, les manifestacions de Fidel Castro envers els dos papes arran de les seves visites a Cuba, els conflictes de Sarajevo o Angola... en boca de Paloma Gómez Borrero posaven de relleu el valor d'aquests viatges papals.

La periodista no va defugir les preguntes dels assistents, com la que feia referència als conflictes generats per les filtracions d'informació confidencial de Paolo Gabriele, la persona de confiança de Benet XVI, i que «tant de dolor han causat al Sant Pare». No es va tallar a l'hora d'afirmar que moltes de les informacions filtrades a la premsa i que els mitjans italians s'han encarregat de difondre a bastament «respon a l'interès que demostren per tal que el proper Papa sigui italià».

Ayuda a la Iglesia Necesitada
Fundación de la Santa Sede

Más de 50.000 cristianos sirios han tenido que huir de la ciudad de Homs, atemorizados por la violencia y persecución de radicales islámicos vinculados a Al Qaeda. Les han destruido u ocupado sus hogares e iglesias. Se refugian en aldeas cercanas, en condiciones miserables. *Ayuda a la Iglesia Necesitada* se ha comprometido a enviar **80.000 euros de ayuda de emergencia** para sostener (alojamiento, comida y atención médica) a 500 familias durante los próximos 6 meses. ¿Contamos contigo?

EMERGENCIA SIRIA

Con 30 euros una familia siria refugiada puede vivir con un mínimo de dignidad durante un mes.

Necesitan de tu caridad para seguir viviendo. Necesitan de tu oración para no perder la esperanza.

La Llibreria Claret, dins de la Xarxa de Llibreries de la Generalitat de Catalunya

Redacció / Barcelona

La Llibreria Claret és una de les quatre llibreries de la ciutat de Barcelona homologades per formar part de la nova Xarxa de Llibreries Acreditades per a la venda de publicacions de la Generalitat de Catalunya. Tots els establiments adherits es comprometen a dedicar un lloc visible a la llibreria per ubicar aquestes publicacions, així com a participar en les campanyes institucionals i de promoció que facin referència als productes editorials produïts per l'administració. Alhora, hi haurà un conjunt d'elements gràfics que identificaran aquests establiments, acreditats com a membres de la Xarxa, per tal que els interessats les puguin identificar fàcilment. Així doncs, a partir d'aquest moment la Llibreria Claret oferirà totes les publicacions editades per la Generalitat de Catalunya. Estaran ubicades en un espai concret de la llibreria, dedicat als títols pròpiament de l'administració catalana: publicacions de divulgació general, tècniques i pertinents a totes les àrees d'actuació dels departaments de la Generalitat (cultura, economia, educació, medi ambient, salut, turisme, cartografia, etc.).

Formar part d'aquesta Xarxa comportarà, segons Mariano Viviani, cap de la Llibreria Claret, «mantenir el nostre compromís amb la cultura i societat catalana i amb el llibre en català, oferint un servei al ciutadà que fins ara realitzava l'administració. Com a llibreters, recollim la confiança dipositada en la nostra llibreria per part de la Generalitat i proporcionem un ampli catàleg de publicacions; d'aquesta manera ampliem el nostre fons i el nostre servei». El dijous 21 de juny va tenir lloc a la Biblioteca de Catalunya l'acte oficial per signar aquest acord.

L'Acadèmia Mariana de Lleida convoca el certamen del 150è aniversari

La convocatòria té com a tema central «El Magníficat»

Jordi Curcó
Lleida

L'Acadèmia Mariana de Lleida ha convocat i donat a conèixer les bases del certamen marià 2012, quan s'escau enguany el 150è aniversari de la seva fundació. Per aquest motiu, el certamen serà dedicat enguany a lloar la Verge Blanca de l'Acadèmia, com a patrona de la institució i alhora de la ciutat de Lleida, tot commemorant la seva fundació l'any 1862 per Mn. Josep Escolà Cugat. La convocatòria d'enguany té com a tema central *El Magníficat* de Maria, en el qual s'han d'inspirar els poetes que presentin els seus treballs al certamen. «Han d'escriure i confeccionar les seves poesies amb tota llibertat, escrites en català o castellà, però tenint en compte que hi ha la possibilitat que tot *El Magníficat* resultant de les tretze poesies guanyadores sigui musicat amb melodia popular o un oratori amb orquestra i cors, o les dues modalitats, sota la tutela del Consell d'Europa i la Unesco.» Així s'explica el promotor del certamen i director honorari de l'Acadèmia, Mn. Salvador Gené, que posa molt entusiasme en aquesta iniciativa. També recorda la importància d'aquests certàmens de l'Acadèmia Mariana de Lleida: «Són uns Jocs Florals únics al món en honor de la Mare de Déu i no podem perdre'ls.»

Les bases, ja fetes públiques, especifiquen per a aquesta edició la concessió d'un total de tretze premis de poesia, que seran atorgats per les primeres institucions de la ciutat com són la Paeria, la Diputació de Lleida o

Àngel Ros lliura a Mn. Salvador Gené la placa al mèrit cultural.

«Són uns Jocs
Florals únics al món
en honor de la
Mare de Déu i no
podem perdre'ls»

els Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat, així com altres entitats culturals com el Grup Cultural de la Segarra o la mateixa Acadèmia, que atorgarà sis d'aquests premis.

Tots aquests guardons són encapçalats per la Flor Natural, dotada amb 900 euros. Aquest primer premi és costum que sigui lliurat pel bisbe de Lleida i en aquesta edició s'atorgarà al millor poema que canti la primera estrofa d'*El Magníficat*: «La meua ànima magnifica el Senyor.» A banda de la dotació econòmica de sis dels premis convocats, tots els poetes premiats seran obsequiats amb l'estudi històric, artístic i literari de l'oratori de la Mare de Déu de l'Acadèmia, de Federico Lara Peinado; un DVD del discurs del mantenidor de l'any del centenari (1962), que fou de l'escriptor José M. Pemán, i altres obres bibliogràfiques.

El decurs del pregó de la festa major de Lleida. Va ser Àngel Ros qui lliurà aquesta distinció a Mn. Salvador Gené. En la seva intervenció laudatòria, l'alcalde de Lleida va recordar que l'Acadèmia fou fundada l'any 1862, fruit del dogma de la Immaculada del papa Pius IX, «amb un clar objectiu d'enaltir la Mare de Déu mitjançant les arts i les lletres». Ros va destacar també l'important paper que va tenir l'Acadèmia en el moviment de la Renaixença cultural i literària de Lleida i que és posseïdora d'un valuós fons artístic i bibliogràfic exclusivament marià de més de 3.000 volums. Alhora va dir que una de les seves activitats amb més identitat i singularitat és la convocatòria anual del certamen marià. «Els únics Jocs Florals dedicats exclusivament a la Mare de Déu que se celebren al nostre país», va assegurar.

Un simposi sobre Maria de Natzaret

Paral·lelament a la convocatòria del tradicional certamen marià, l'Acadèmia ha donat a conèixer també les dates i el programa del simposi «Maria de Natzaret, referent humà i cristià», dedicat a aprofundir en la teologia i organitzat conjuntament amb l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida-IREL.

El simposi se celebrarà amb ocasió del 150è aniversari fundacional de l'Acadèmia i vol commemorar també el 50è aniversari del Concili Vaticà II. Tindrà lloc del 19 al 21 d'octubre, amb sessions de matí i tarda, al paranímf de l'Acadèmia Mariana.

Del programa del simposi destaquen ponències com *Maria de Natzaret, en la fe i la història de l'Església*, que presentarà el lleidatà i teòleg Dr. Joan Esquerda, canonge de Santa Maria la Major de Roma; *Maria de Natzaret, referent humà i cristià el nostre temps*, de la teòloga i religiosa Núria Caum, i *La Mare de Déu i l'anunci de la Bona Nova als pobres*, de la Dra. Carme Borbonés. Així mateix, el Dr. Manel Lladonosa exposarà una ponència dedicada a la institució amb el títol *L'Acadèmia Mariana i la societat lleidatana del segle XIX*.

Cal esmentar també una taula rodona acompanyada d'un debat sota el títol *Secularització de la societat i industrialització de la fe*; simultàniament es realitzarà un cicle de pel·lícules de temàtica mariana. El simposi es completarà amb una visita guiada al Museu de Lleida, com a complement a la ponència de la seva directora, Montserrat Macià, titulada *Maria en l'art del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal*, i un concert a la catedral nova de Lleida.

靜天下將自定
將無欲不欲以
無名之樸夫亦

La simplicitat que no té nom està lliure de desitjos.
Si no hi ha desitjos tot està en pau i el món es redreça ell mateix.

MOVIMENT I TERTÚLIA
AMB PETER YANG

Dissabte 21 de juliol,
a les 18.30, tertúlia.
Diumenge 22,
a les 12 h, missa.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

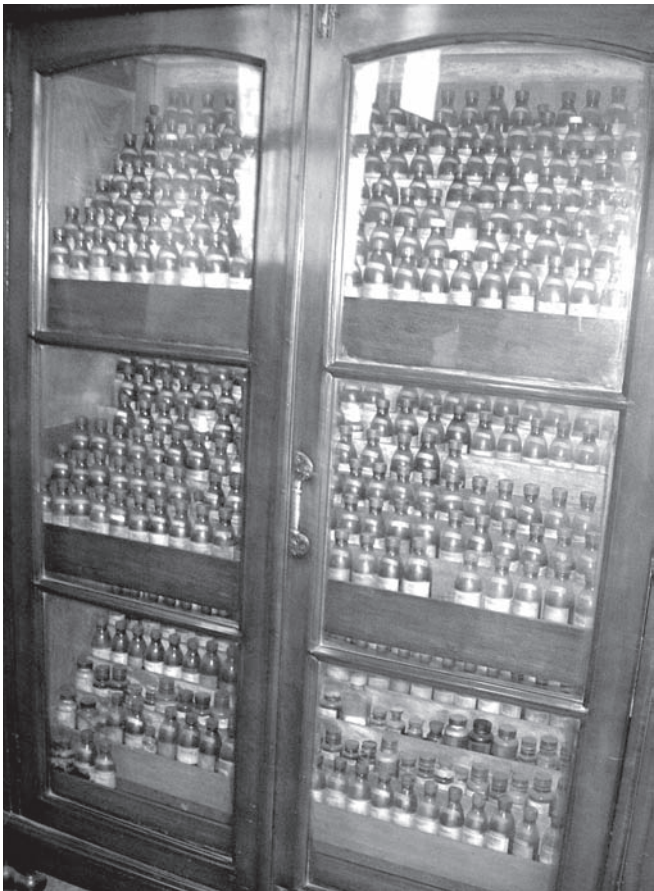
Enraonar sobre el beat Pere Tarrés (35)

Aprenent de farmàcia

El manresà Ignasi Feu i Sala explicava que «la meva mare, quan tenia uns set anys, m'encarregava que, tot anant al col·legi Nostra Senyora de Montserrat dels Germans de La Salle, anés a comprar els medicaments normals de casa —família de nou de colla, entre avis, pares i fills— a la farmàcia de Cal Balaguer, situada a la plaça Anselm Clavé, al centre de Manresa. Allà sovint em despatxava un jove alt, primet, amb un tracte benèvol, simpàtic, servicial i diligent en la feina, cosa no gaire corrent, en general, en la dependència comercial». I afegeix: «Pere Tarrés era aquell dependent, que devia tenir llavors uns 15 o 16 anys, i estava acabant els estudis de batxillerat al col·legi Sant Ignasi.»

Beca per estudiar

Cal recordar que va ser precisament l'amo d'aquella farmàcia, el senyor Josep Balaguer qui, havent descobert els dots d'intel·ligència del noi Pere Tarrés, va pensar a fer-li estudiar el batxillerat. Va orientar els seus pares per tal que obtinguessin de l'Ajuntament manresà una beca; així, gràcies a

Tarrés netejava pots i prestatges i aprengué els noms de molts medicaments.

aquesta subvenció, va poder fer el batxillerat com a pas per cursar posteriorment estudis superiors.

El cronista de la ciutat de Manresa, el sacerdot Josep Maria Gasol, va aconseguir trobar l'acta de la sessió de l'Ajuntament del dia 1 de desembre del 1913 en què es diu: «*Dada cuenta de las instancias producidas por D. Francisco Tarrés Puigdemívol pretendiendo la gratuita admisión de su hijo Pedro Tarrés Claret en el colegio de segunda enseñanza de San Ignacio al objeto de cursar los estudios que se dan en dicho centro docente, el Ayuntamiento acordó que la instancia pasara a informe de la Comisión de Instrucción Pública.*» I als vuit dies se certificava que esperant la resolució de la Comissió havia ja estat admès al col·legi i finalment se li va concedir la beca.

Primeres passes

Pere Tarrés tenia, per tant, uns onze anys quan va començar d'anar a la farmàcia com a agraïment pel que havia aconseguit el Sr. Balaguer. Allà netejava pots i prestatges i aprengué els noms de molts medicaments,

Mn. Francesc Raventós

Vicepostulador de la causa de canonització del beat Pere Tarrés

tot adquirint coneixement de la importància d'alguns productes. Consta, segons explicava la seva germana, que li agradava de fer magnèsia i ajudava el farmacèutic a fer alguna de les fórmules més corrents en aquell temps.

Aquest treball a la farmàcia el va exercitar a saber aprofitar el temps que li deixava lliure l'escola la tarda dels dijous i durant les vacances. Pel temps que estava a la farmàcia no li donaven diners, però, de tant en tant, rebia algun regal i tenia sempre de franc les medecines que necessitaven a casa seva quan algú es posava malalt.

Expliquen que un d'aquests regals que li van fer a la farmàcia fou una capsa de xocolatines. Que content. Va pensar fer-ne un obsequi a les seves germanes, però aquell dia era plujós i el terra estava tot mullat. De camí cap a casa, tot corrent per la pluja, va reliscar i li van caure les xocolatines en un toll d'aigua, quedant totalment inutilitzades i amb la tristesa de no poder fer l'obsequi previst.

És possible que en aquest treball descobrís la seva vocació mèdica.

El món dels goigs (14)

<http://assocamicsdelsgoigs.blogspot.com/>

Nora Vela

Els goigs de Sant Llorenç d'abans i d'ara

Patronatge

Sant Llorenç, diaca de l'Església del segle III en època del papa Sixt II, fou considerat un dels grans màrtirs cristians juntament amb els també diaques sant Esteve i sant Vicenç. A l'edat mitjana, la *Llegenda àuria* li dedica una de les seves biografies més extenses. En arribar el Renaixement, el fet que la batalla de Sant Quintí fos guanyada un 10 d'agost, dia de la festa del sant, va multiplicar encara més la seva devoció i ara, a l'edició de 2009 del *Nomenclàtor oficial de Catalunya*, hi figuren fins a trenta topònims amb el nom del sant.

Uns antics *Goigs en alabansa del gloriós Màrtir Sant Llorens, al qual venera per Patró la Cofraria dels forasters de la Vila de Castelló de Ampúries...*, impresos a Girona per Jerònim Palau el 1698, glosen extensament la vida de sant Llorenç. Expliquen que va néixer a Osca i que per això l'Aragó «*gosa renom sens igual pocs a sa pàtria han donat/ los lustres que donau vós*». Els seus pares foren Oronci i Paciència, que li van posar el nom que porta tot evocant el llorer, planta simbòlica de la victòria. Després d'estudiar, el papa Sixt II el nomena diaca i administrador dels tresors de l'església a Roma i, rere el martiri del prelat, ell va repartint-los entre els fidels. Valerià, cobdiciós dels béns i assabentat de la seva gestió, no deixarà de turmentar-lo fins a donar-li mort abrasat. Lucilo, Hypòlit i Ronal es van convertir en veure el seu valor.

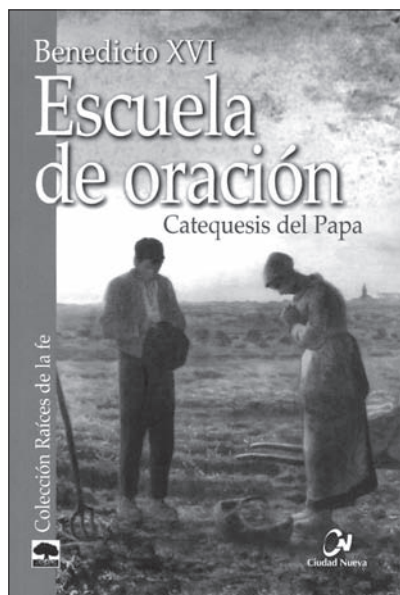
Totes aquestes dades hagiogràfiques ja figuren a l'esmentada *Llegenda àuria*, i es repetiran amb variants en els goigs dels segles següents. El que canviarà seran les estrofes finals en al·ludir a llocs concrets de veneració, patronatges específics i devocions puntuals.

Dos grans i antics monestirs el van tenir de titular i li van dedicar inspirats goigs: el de Sant Llorenç dels Sous, a la Garrotxa, i el de Sant Llorenç del Munt, al Vallès; aquest darrer amb una gran diversitat de textos i d'edicions, algunes decorades artísticament, i amb projecció fins a Terrassa, d'on és patró del gremi de fonedors. Hi ha goigs de les viles de Sant Llorenç de Morunys, Sant Feliu de Llobregat, Sant Climent de Llobregat, Bescanó, Col·ledejou o Gratallops, que el tenen per patró, com també de l'església de Sant Llorenç prop Bagà, els goigs de la qual deien que tenien relíquies seves, de Gaserans, Oix, Sant Llorenç Dosmunts, Ullastret o Vilardell.

Finalment, a la ciutat de Barcelona era venerat tradicionalment a la basílica dels Sants Just i Pastor, que publicava bonics fulls presidits per un gravat notable de Torner; a més a més al carrer de la Tapièria tenien un bust seu molt estimat pel veïnatge on, a través d'uns goigs, li deien: «*De eix carrer als habitants, / y a tots los circumvehins, / conservau-los bons y sans/ vetllau-los casas y béns.*»

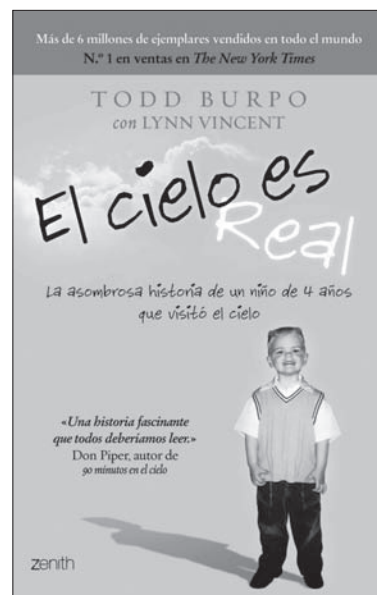
No solament hi ha moltíssims goigs dedicats a sant Llorenç; també són molt diverses les versions i notables el glossadors. Entre el poetes que han cantat el sant hi figuren Ramon Alzamora, Josep M. Ferré, Josep Massons, Joan Roig o Maria Antònia Salvà. I entre els artistes gravadors, que sempre el representen amb la graella simbòlica del martiri, destaquen Artigas, M. Avellaneda, C. Camí, J. Carreras, P. Font, R. Marlet —al nostre gravat—, J. Riera o J. M. Virgili.

Aprender a pregar

El Sant Pare explica que cal aprendre a pregar. Benet XVI ens proposa una «escola de pregària» que recorre les grans figures de l'Antic Testament (Abraham, Moisès, els profetes...), s'atura en els salms i culmina amb Jesús, l'home de pregària per excel·lència. Aquest llibre acaba amb un apèndix sobre la santedat, que aplega diverses catequesis sobre alguns doctors de l'Església, mestres eminents de pregària.

Benedicto XVI, Escuela de oración. Catequesis del Papa. Editorial Ciudad Nueva, Col·lecció Raíces de la Fe, 2012, 300 pàg.

Missatge esperançador

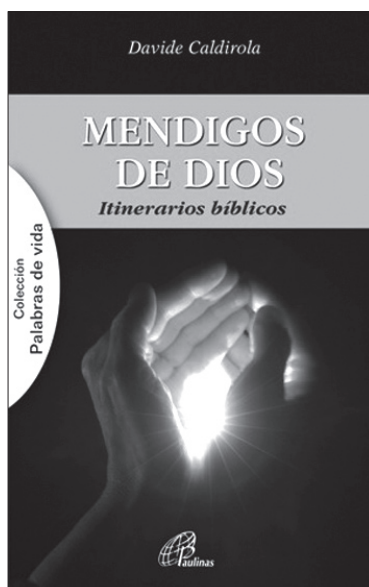
Colton Burpo tenia quatre anys quan va ser operat d'urgències d'apendicitis. Mesos més tard, va començar a parlar d'aquelles breus hores en les quals es va trobar entre la vida i la mort. L'any 2003, durant un viatge familiar, Colton va començar a explicar que uns àngels l'havien visitat al quiròfan. Ara té onze anys, però encara recorda aquell cel en què abunden els colors, les persones i els animals. La seva història ofereix un missatge esperançador.

Todd Burpo i Lynn Vincent, El cielo es real. Editorial Zenith, 2012, 240 pàg.

Un estil de vida

En aquest llibre, el sacerdot Davide Caldirola aborda algunes preguntes de les Sagrades Escriures, que són directes, precises i surten a l'encontre de qui s'interroga sobre les seves pròpies decisions i el seu futur, de qui es troba davant d'un moment difícil o davant de qualsevol decisió important. Són preguntes que qüestionen l'estil de vida del creient. Com a «captaires de Déu» busquem el sentit correcte de la nostra existència i de les nostres decisions.

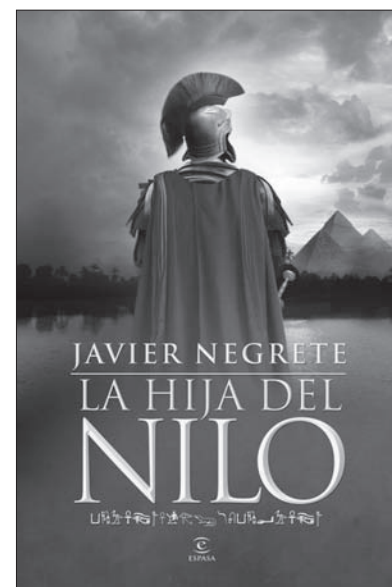
Davide Caldirola, Mendigos de Dios. Itinerarios bíblicos. Editorial Paulinas, Col·lecció Palabras de Vida, 2012, 224 pàg.

Titans excepcionals

L'any 48 aC, una jove Cleòpatra, l'última hereva dels faraons i dotada d'una intel·ligència excepcional, comparteix el tron d'Egipte amb el seu germà Ptolemeu. Molt lluny d'allà, a Grècia, es decideix el futur de la república romana, encarnat en l'enfrontament aferrissat dels seus dos generals més carismàtics: Pompeu i Juli Cèsar. Alexandria esdevindrà l'escenari en què es trobaran dos titans de l'estratègia: Cèsar i Cleòpatra.

Javier Negrete, La hija del Nilo. Espasa Libros, Col·lecció Espasa Narrativa, 2012, 560 pàg.

Missió de salvació

Emilie de Villeneuve, fundadora de la congregació de la Immaculada Concepció de Castres, va viure l'alegria de col·laborar amb el Senyor en la seva missió de salvació, especialment entre els més pobres. El seu carisma sorprèn avui per la seva actualitat i sintonia amb l'esperit de la nova evangelització. En aquest llibre s'ha donat veu a la pròpia Emilie i als qui la van conèixer molt de prop. Les vides dels sants són font de gràcia i benedicció per a tothom.

María Dolores de Miguel, Emilie De Villeneuve. Luz de Dios en los más pobres. Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció Testigos, 2012, 248 pàg.

Cara a cara

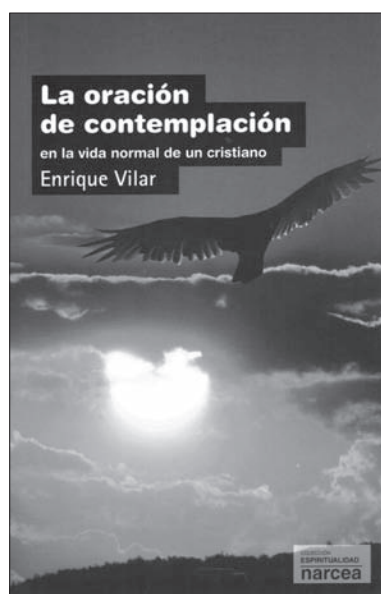
Zoe i Kate són dues esportistes d'elit lliurades al ciclisme de pista, però amb unes vides molt diverses. Zoe és una noia molt temperamental, sense compromisos sentimentals. Kate és tranquil·la. Està casada i dedicada a la seva filla Sophie, que pateix leucèmia. Tom, el seu entrenador comú, ha d'escollir-ne una de les dues per participar en els Jocs Olímpics de Londres. Ha de ser imparcial i organitza una cursa entre elles per determinar la guanyadora.

Chris Cleave, A por el oro. Ediciones Maeva, 2012, 368 pàg.

Un gran amic

Els orants saben que poden adreçar-se a Déu lloant-lo, demanant-li favors o dons, donant-li gràcies, etc. Però alguns oblidem la pregària contemplativa pensant que és pròpia de persones consagrades. Enrique Vilar, basant-se en la seva experiència, anima tothom, especialment els laics, a introduir-se en aquest tipus de pregària. Amb aquest llibre, els qui vulguin tenir Déu com a amic podran posar-se a disposició per acollir aquesta amistat.

Enrique Vilar, La oración de contemplación en la vida normal de un cristiano. Editorial Narcea, Col·lecció Espiritualidad, 2012, 110 pàg.

Cuina aromàtica

Les plantes aromàtiques, conegudes des de l'antiguitat i d'una gran tradició en la cultura catalana, són el pretext perquè dues autèntiques expertes en la matèria ens n'informin àmpliament: de quina manera podem conrear-les, quina és la seva història, com són les seves aromes, com fer-les servir a la cuina.... Ens ofereixen receptes de tot tipus: des de sopes i cremes fins a postres, passant per plats de carn i peix.

Núria Duran i Montserrat Roig, Les plantes aromàtiques. 80 aplicaciones a la cocina. Cossetània Edicions, Col·lecció El Cullerot, 2012, 206 pàg.

Crítica literaria

Una obra plena de saviesa

Trobar avui un personatge a qui es pugui aplicar el qualificatiu genèric d'humanista és cada vegada més escàs. Emili Teixidor (Roda de Ter, 22 de setembre 1933 - Barcelona, 19 juny 2012) n'era encara un. Tot i que fa l'efecte que havia digerit ja fa temps aquest qualificatiu i no en feia carta de presentació. Darrere del seu caràcter murri, irònic i reservat a la vegada, hi havia un multillicenciat en Magisteri, en Dret, en Filosofia i Lletres i en Periodisme.

Emili Teixidor va saber aprofitar els coneixements adquirits, filtrant-los amb l'alambí de l'erudició, la mirada del periodisme i la força de la paraula. Cofundador de l'Escola Betània-Patmos, institució barcelonina que va acollir les despulles de l'autor abans de la cerimònia d'enterrament, el 21 de juny passat, a l'església parroquial de Sant Pere, de Roda de Ter, va mantenir una intensa activitat des de la pedagogia, l'edició, la premsa i la literatura. Però hi ha també una faceta paral·lela: la d'assessor literari del Teatre Nacional de Catalunya (TNC), al costat del director Josep Maria Flotats. Durant les dues primeres temporades, entre el 1996 i el 1998, Teixidor va impulsar que Flotats preestrenés el TNC, a la Sala Tallers, amb l'obra *Àngels a Amèrica*, de Tony Kushner, i va assessorar la versió inaugural de *L'auca del senyor Esteve*, de Santiago Rusiñol, que va dirigir el

Emili Teixidor deixa una sòlida obra literària feta amb rigor i qualitat.

desaparegut Adolfo Marsillach.

Emili Teixidor ha estat un dels millors autors de literatura per a infants i joves des de la represa dels anys seixanta fins avui i també l'autor que ha aconseguit la popularitat sense proposar-s'ho, gràcies a l'adaptació al cinema de *Pa negre*. Però entremig hi ha el llegat d'una obra plena de saviesa, de

personatges entranyables, d'històries emocionants, d'aventures d'intriga, de sensacions només possibles amb la paraula que han penetrat en el subconscient de diverses generacions de lectors. Nascut a tocar de la guerra civil, no és estrany que bona part de la seva obra literària s'endinsi sovint en el paisatge d'infància i en la manera de fer de la

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
col·laborador de
Ràdio Estel

gent d'un medi rural de postguerra, el de la Plana de Vic. Emili Teixidor sabia que s'adreçava a lectors en formació, però no per això deixava de forçar el nivell perquè també deia sovint que la lectura exigeix esforç. Per això, quan escrivia per als més joves, jugava tant amb la fantasia divulgativa com amb l'aventura històrica, fent que novel·les pretesament infantils i juvenils fossin, al mateix temps, per a tots els públics.

Si voleu rellegir i revaloritzar una obra sòlida com la d'Emili Teixidor, comenceu per una novel·la sense fronteres, la més popular: *Pa negre*. Si ja l'heu llegida, torneu-hi. Hi trobareu allò que la pel·lícula no explica, amb l'avantatge que ara en teniu fixats els rostres i l'atmosfera de la pel·lícula. Després recupereu alguna de les primeres obres: *El soldat plantat*, *Retrat d'un assassí d'ocells*, *Sic trànsit Glòria Swanson*, *L'Ocell de Foc*, *Cor de Roure...* La seva obra per a infants i joves, tret de la novel·la *Dídac*, *Berta i la màquina de lligar boira*, que es manté a La Galera, es troba tota reeditada a Cruïlla, on Emili Teixidor publicava des del 1984 i on va estrenar la sèrie de *La Formiga Piga*. La major part de la narrativa per a adults es troba dins el Grup 62. Novel·les, algunes, amb més de quaranta anys de vida i amb la certesa que perduraran tant en els prestatges tradicionals com en els microxips dels lectors digitals.

Crítica cinematogràfica

KISEKI. Un conte sobrenatural

KISEKI (Milagro)

DIRECTOR: Hirokazu Kore-Eda.

INTÈRPRETS: Koki Maeda, Ohshirô Maeda, Ryôga Hayashi, Cara Uchida, Kanna Hashimoto.

Drama. Especialment recomanada per a la infància. 129 minuts. Japó, 2011.

Una altra vegada el cinema torna sobre el tema dels miracles amb aquest conte oriental sobre la infància i l'adulteresa. Tota una crida a assumir la realitat confiadament més enllà de les dificultats, descobrint que el que és extraordinari i sobrenatural forma part del que és ordinari i natural tot i que el sobrepassa com a desig i com a desplegament del que és profund i inesperat.

Amb una estructura narrativa de conte infantil se'ns presenta la difícil vida de dos germans, Koichi (Koki Maeda) de 12 anys i Ryunosuke (Ohshirô Maeda) de 10, que enyoren tornar a viure junts després de la separació dels seus pares. Un bon dia, Koichi s'assabenta que la nova línia del «tren bala» entre Kagoshima i Hakata és a punt d'obrir-se i que

«el dia de la inauguració, si s'hi és en el moment que el tren Tsubame i el tren Sakura es creuin a 250 quilòmetres per hora, es produirà un miracle. Sorgirà una quantitat d'energia tremenda i es complirà qualsevol desig». Amb aquest motiu s'inicia un viatge cap al més enllà que acabarà per conduir-los al més ençà.

Hirokazu Kore-Eda, el director de *Nadie sabe* (2004), *Still Walking/Caminando* (2008) i *Air Doll* (2009) ens té acostumats a famílies que afronten problemes difícils. Així en aquest cas s'aborda la ruptura de la llar a causa del divorci dels pares. Amb una denúncia clara a la immaduresa de la generació dels progenitors actuals, la pel·lícula sosté el valor del que és humà des d'una infantesa que ha de madurar sense referents i uns avis que, com poden, des de la bondat, han de suplir els pares absents, immadurs i insatisfets.

Amb tot, la pel·lícula no s'ancora en la denúncia, sinó que aspira a la proposta. D'una banda, els grans, els ancians, acaben per ser en la seva simplicitat i amb els seus defectes els suports dels que creixen. L'avi de Koichi i els dos ancians que acullen els petits excursionistes perduts són exemples d'ajuda i d'acompanyament en la formació dels joves. Cadascun dels nois, marcats per la diferència de tipologia, que van des del sensat i responsable Koichi, fins a l'hiperactiu i despreocupat Ryunosuke, és un exemple del desig de viure i de superar-se. Han d'afrontar la realitat amb totes les conseqüències, amb el que agrada i amb el que disgusta, i

des d'ella destil·lar esperança i ganes de viure. Així amb els desitjos insatisfets es fabricarà una actitud vital que creu profundament en la persona i que espera de les seves possibilitats en la mesura que està acompanyada d'una dimensió sobrenatural que empeny a avançar sense perdre el somriure.

El cinema emotiu en la simplicitat de Kore-Eda ens introdueix suaument en un món real des de la veracitat dels personatges, a la vegada que ens condueix cap a un món màgic i sorprenent on els miracles són possibles però mai de la manera esperada. Com la proposta recent dels germans Dardenne *El niño de la bicicleta* (2011) ens permet reconèixer a la pantalla una generació que té dificultats per assumir les conseqüències responsables de la seva maternitat o paternitat. Però no tot està perdut. L'aliança dels avis i dels néts i la perseverança de les relacions de fraternitat permet surar als més joves, com a supervivents, en un món on les dificultats es converteixen en possibilitats.

Deliciosa i senzilla, en ocasions magistral, ens obre al que és extraordinari que s'amaga en el més profund de cada ésser humà. I que s'entreveu especialment en els més petits, que tot creixent ens ensenyen que la petita estatura uneix tota una metàfora del germen capaç de donar fruit abundant.

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

Des del carrer

EVA FONTANALS, DIRECTORA D'EDEBÉ AUDIOVISUAL I PRODUCTORA EXECUTIVA D'«ELS CADELLS I EL CODI DE MARCO POLO»

«El cinema és una gran plataforma per transmetre valors»

Samuel Gutiérrez

Més de 100.000 espectadors han vist ja *Els cadells i el codi de Marco Polo*, la primera pel·lícula d'animació infantil produïda pel Grup Edebé. Des de la seva estrena, el 18 de maig passat, són molts els infants que, juntament amb els seus pares, han gaudit amb aquesta entretinguda història d'aventures en clau de valors.

La primera pel·lícula del Grup Edebé ja fa més d'un mes que és en cartellera... S'esperaven un èxit així?

Feia més de cinc anys que hi treballàvem. Ens ha costat un any i mig triar aquest projecte entre 450, dos anys per fer la pel·lícula i dos més per estrenar-la al públic. Mentre feïem la pel·lícula, vam aconseguir que Televisió Espanyola emetés la sèrie i aquesta s'ha mantingut entre les 10 sèries més vistes de Clan amb màxims de 500.000 espectadors. Per això teníem clar que l'any 2012 era l'any per estrenar-ne la pel·lícula.

Quines han estat fins avui les xifres de la pel·lícula?

Més de 100.000 espectadors han vist ja la pel·lícula. Teníem una previsió de sortir amb unes 150 còpies, però els cinemes van donar molt de suport al projecte i finalment vam estrenar amb 236 còpies arreu de la península. De fet, optem a convertir-nos en l'estrena d'animació espanyola més rellevant del 2012. Durant les sis primeres setmanes en cartellera no hem deixat d'estar entre les 15 pel·lícules més vistes del país.

***Els cadells i el codi de Marco Polo* és una història d'amistat, de valors educatius i al mateix temps de di-**

versió. Podem parlar sense embuts de cinema en valors?

Explicar històries, compartir vivències és una de les millors formes de transmetre coneixements. A Edebé en som molt conscients i sabem que els valors sempre han d'estar presents, especialment en qualsevol contingut adreçat a infants i joves. El cinema és una gran plataforma per transmetre

ho si treballem plegats!»

Després d'avaluar gairebé 450 projectes, per què van decidir apostar per aquesta simpàtica aventura d'animació?

Ens van encantar els personatges i les històries. Tenien un molt bon fons i, a més, eren molt alegres i entretingudes. Tenien un tipus de valors molt afins a la missió de la nostra companyia i la proximitat als nens que volíem. Als nens els encanta la pel·lícula, s'ho passen d'allò més bé. Aquestes històries desperten en els nens les ganes de fer coses.

Amb el projecte d'*Els cadells* el Grup Edebé es consolida en la seva secció audiovisual. Era una aposta inevitable per a una institució com la vostra, amb més de 100 anys d'història explicant històries a través dels llibres?

Els llibres han estat i continuem sent un molt bon punt de trobada. Al Grup Edebé sempre hem

tingut molt clar que hem d'estar allà on hi hagi els nens i els joves. Per això volíem abastar més i estar presents a les noves finestres de difusió de continguts. El salt a l'audiovisual amb tot el seu espectre de petites i grans pantalles ha estat una expansió natural per a nosaltres.

En quins altres projectes treballen actualment?

Hem encetat la producció de la telesèrie *Quatre amics i mig* que està basada en una col·lecció de llibres que ha venut més de 20 milions de còpies arreu del món. En aquest cas és una coproducció amb Televisió de Catalunya i la televisió pública alemanya (ZDF). Crec que la podem veure en pantalla a finals de l'any vinent.

valors en un embolcall d'entreteniment i això és sempre un privilegi i alhora una responsabilitat.

Què han volgut aportar com a novetat a la competitiva oferta audiovisual per a públic infantil?

Vam trobar que dintre del panorama actual mancava aquest tipus de proposta. A Edebé hem volgut portar al cinema una història propera i plena de bons valors com la superació de grans reptes a través del treball en equip. Una de les característiques que agrada d'*Els cadells* és el fet que són personatges sense poders especials però que arriben a viure grans aventures i a superar problemes. És la nostra manera de transmetre a l'audiència el missatge: «Vosaltres també podeu fer-

Pensant-ho millor

Núria Ferret Canale

Orde de les Verges

Et donaré la corona de la vida

Acabo de llegir el llibre *¡Sacadme de aquí!*, que explica el cas d'Asia Bibi. Segurament molts de vosaltres ja n'haureu sentit parlar, ja que no fa gaire aquest llibre va ser presentat a la parròquia de la Puríssima Concepció de Barcelona. Asia Bibi és una cristiana del Pakistan, mare de cinc fills, acusada de blasfèmia i tancada a la presó des de fa tres anys en condicions deplorables. Resumidament, la seva història és aquesta: un calorós dia d'estiu estava treballant en la collita al camp, juntament amb altres dones. Va tenir set i va anar a beure aigua en un pou, però una de les dones li va cridar que havia contaminat l'aigua pel fet de ser cristiana. Ella va protestar i van acabar acusant-la de blasfèmia.

I ara una història més pròxima. Fa uns mesos van arribar a una parròquia de Barcelona dos cristians pakistanesos. També ells havien estat acusats de blasfèmia, s'havien hagut d'amagar i havien hagut d'invertir tots els diners que tenien per fugir clandestinament del país. Les seves famílies encara són allà, amagats i buscats pels islamistes radicals com si fossin criminals. Durant la Setmana Santa, per a ells va ser un goig de participar en els oficis comunitaris obertament i sense por. En un d'aquests oficis es van llegir les set cartes a les Esglésies del llibre de l'Apocalipsi. Va ser molt emotiu veure'n un dels dos escollit com a representant de l'Església d'Esmirna, com escoltava dret, amb alba blanca, ciri en mà i encarat a l'altar, les paraules que el sacerdot li dirigia:

«Conec la tribulació que passes i la teva pobresa, encara que, de fet, ets ric (...). No tinguis cap por dels sofriments que t'esperen. El diable, per provar-vos, en llançarà alguns de vosaltres a la presó, i la tribulació durarà deu dies. Sigues fidel fins a la mort i et donaré la corona de la vida» (Ap 2,9-10).

Pensant-ho millor, que Déu tingui misericòrdia dels que vivim un cristianisme massa còmode, dels que hem perdut l'amor que abans teníem, dels que tolerem totes les «Jezabels» amb qui convivim plàcidament, dels qui no som ni freds ni calents, dels qui semblen rics i som els més pobres, cecs i nus, que passem per vius quan en realitat som morts (vegeu Ap 2-3). Aprenquem del testimoni dels cristians perseguits i preguem per ells... i per nosaltres! Sant estiu a tothom.

Rauxa

Jesús, model real i perfecte

Algunes vides de sants estan plenes de miracles espectaculars que sovint prenen un caràcter marcadament màgic: muntanyes que s'obren i es tanquen, nadons que parlen com adults o nombrosos martiris que els protagonistes superen sense patir ni una rascada. Aquests sants no dubten, no tremolen de por i fan miracles per derrotar els enemics. Els seus miracles són una demostració de poder.

En contrast amb aquest caràcter hagiogràfic Jesús actua d'una manera molt diferent. Els seus miracles no busquen mai l'espectacularitat. Els evangelis els descriuen sempre d'una manera senzilla, defugint tota

ostentació, fins i tot quan ressuscita morts. Els miracles de Jesús no són una demostració de poder, sinó una obra d'humilitat, de misericòrdia i d'amor. Quan s'acosta la Passió, Jesús tremola de por i demana al Pare que l'alliberi del suplici. Com qualsevol altre home, a la creu pateix el dolor des del començament fins al final, sent cada ferida de la carn, es creu abandonat pel Pare i es pregunta «per què?». Malgrat ser diví Jesús no és cap superheroi. Això és el que el fa atractiu i creïble, el que el converteix en el model per excel·lència, perquè sent de naturalesa divina al mateix temps és tan humà com nosaltres.

Eduard Brufau

